

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE
KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Trideset let je bil naš in vaš dober znanec, prijatelj, pedagog in — človek, zapisano z velikimi črkami. Zdaj FRAN ROS ne bo več prinašal v uredništvo literarnih prispevkov za naše stolpce in radijske oddaje! Toda med nami bo ostal še naprej. Kajti za časa življenja se je Fran Roš razdal tudi za bodoče generacije.

Prav zadnje dni življenja ga je usoda koroških Slovencev še bolj prizadela. Tih po značaju, si je v smotre svojega življenja vpisal tudi pravice Slovencev do matere jezika in se z gorečnostjo domoljuba boril zanje.

Spomin nanj ne bo zbledel. Ohranili ga bomo, takšnega kot se nam je razdal. Primeren čas je, da v spomin nanj prav danes pričujemo objavljati njegovo »Zvesto četo«.

VAS UREDNIK

Verjetno ne bomo več dolgo objavljali podobnih posnetkov. Tale je nastal v bližini Braslovč, kjer marljive roke obirajo zeleno zlato in tako kljubujejo strojem, ki so prekinili dolgoletno tradicijo ročnega obiranja hmelja v Savinjski dolini. Toda na tem posnetku je določena simbolika. Dve generaciji — bo tudi tretja prišla kljub premoči strojev? Malo jih je še ostalo, tisoč, morda kaj več. Pred leti pa jih je prišlo v zeleno dolino tudi do dvajset tisoč.

Foto: D. Medved

BITKA-ZELENI NAČRT

Ondan je bil v Celju regijski posvet aktivna komunistov pri medobčinskem svetu ZKS. Vsi, ki so na posvetu kakorkoli sodelovali, so bili vodilni kmetijski delavci v celjski regiji. Govorili so o težah za razpravo o socialistični preobrazbi vase ter o osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega razvoja v SOZD Dobrina. Izkazalo pa se je, da so le redki podrobno preučili gradivo in da bo treba teze temeljito še obdelati.

Tako je bilo pri težah. Veliko bolj burno in plodno je bilo pri obravnavanju samoupravnega sporazuma. In spet so padli očitki ljudi, ki jim kmetijstvo pomeni življenje, torej tudi kruh, njihovo delo pa pomeni kruh tudi mnogim drugim. S samoupravnim sporazumom niso bili zadovoljni. Preveč trgovsko da je obarvan, so rekli in da ponuja premalo možnosti zasebnikom, ki jih v sporazumu skorajda ne najdemo. Seveda bo ta nepazljivost, hotena ali nehotena, v prihodnje morale biti odpravljena, so sklenili.

Vse premalo naredimo za kmetijstvo, prepočasno zastavljamo korake, premalo investiramo, pozabljamo na nerazvite, ni smo dovolj agresivni v kmetijski politiki. Samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje je na tem področju skorajda neobljeno, ki nikakor ne more storiti tistih korakov, ki jih od njega zahtevamo.

Takšna so bila izhodišča na zadnjem posvetu. Če smo dejali na začetku, da je bila seja plodna, potem smo mislili na obilico misli, ki so se izkristalizirale. Nekaj pa se le premika. Ze dejstvo, da bomo v Dobrini bržkone prej ko slej prišli do organiziranega gospodarjenja v kmetijstvu, je ohrabruječe. Najbrž bodo tudi

naložbe nekoliko smotrnejše, kot so bile dosedaj in bolj usklajene.

Vse, kar že vemo o rahlem stanju v kmetijstvu, je pokazala tudi ta seja. Da je treba prej ko slej prav sedaj načrtno in usklajeno, torej tudi najbolj uspešno, razvijati proizvodnjo mleka, mesa in drugih tržnih proizvodov. Da je treba vso pozornost posvetiti prav zasebnemu kmetijstvu, kjer so nedvomno še velike in neizkoriščene rezerve in da je treba prav tam biti podjetnejši in odločnejši. Ugotovitev, da nas na tem področju sosednje regije in območja prekašajo, ni slučajna, pač pa je zasnovana na dolgi vrsti ugotovitev. Tako, na primer, v celjski regiji ne moremo zagotoviti dovolj svinjine, kar za Pomurce najbrž ni tak problem. Očitek, da Dobrina ne izpolnjuje pričakovanj, najbrž ne bo na mestu, ker je SOZD še razmeroma mlad v sorazmerju z drugimi podobnimi združenji, je pa res, da je premalo vitalen. Gotovo tudi ni neosnovana pripomba, da bo v sami organizaciji treba omejiti nekatere podjetniške interese posameznih članov SOZD Dobrina, ki bi v kmetijstvu rade videle le sredstvo za večje dobičke.

Kaj kdo želi, vedo vsi. Kmetje in Dobrina. Ko so pred izdelavo osnutka za sporazum naredili analizo, kakšne so želje in zahteve kmetovalcev (zasebnih), so ugotovili, da so rezultati mnogo predimenzionirani za zmoglosti SOZD, da pa neke kažejo realno sliko razvoja zasebnega kmetovalstva, ki na območju celjske regije nikakor ne more priti naprej ali vsaj tako hitro, da bi bilo zadovoljujoče, ne. Kmetovalci žele modernizirati proizvodnjo, kreditov pa ni dovolj. Od kod nezaupljivost do zasebnega kmetovalca, ko vendar

le vemo, da imamo v družbenem sektorju pri pridelovanju hrane močne primanjkljaje. Je to še vedno ostanek nekdanje neelastičnosti?

Sporazum, ki naj reši slabo stanje v kmetijstvu na območju celjske regije in iz leta v leto očitnejšo stagnacijo, ima kljub vsemu povedanemu tukaj in na seji še vedno svoje hiše. V njem je očitno tudi pomankanje temeljite tržne analize, ki bi bila porok za dobro gospodarjenje v prihodnjem obdobju.

Dobrina, tako ali drugače, bo vendarle krepak korak naprej, če bo le uspela organiziranost usmeriti tako, da ne bo več dilem. Prav bi bilo, če bi tudi nekoliko več pomislili na nerazvite, saj so tam praktično rezervati za tovrstno dejavnost in nekoliko odločnejše usmerjati kredite v ta območja. In končno: enkrat bo treba urediti tudi kmetovanje pred domačim pragom, v Celju in postaviti stvari na svoje mesto. S sliko, kakršno nam nudi obmestno kmetijstvo, nikakor ne moremo biti zadovoljni, zlasti ne s številom preusmerjenih kmetij.

Za nami je razširjena seja regijskega aktivna komunistov kmetijcev pa še nekatere druge, ki so obravnavale isto temo. Spomnimo se le na sejo, ki jo je pred časom sklical celjska občinska konferenca SZDL in je obravnavala najbolj pereča vprašanja na področju kmetijstva. Tudi zanj smo ugotovili, da je bila plodna. Tako ugotavljamo več ali manj za vse stanke na takšnem ali drugačnem nivoju. Koliko ostane od te plodnosti v besedah? Rezultati so na dani. Dobrina naj ne bo la kamenček v mozaiku.

MILENKO STRASEK

V nedeljo, 22. avgusta dopoldne je v mariborski bolnišnici umrl častni občan Celja, pisatelj in pesnik, borec za severno mejo v letih 1918–19, pedagoški svetnik v pokoju, Fran Roš.

Rodil se je 14. januarja leta 1908 v Kranju. Toda že v rani mladosti je skupaj s svojimi starši prispel v Celje.

Za svoje delo na kulturnem, prosvetnem in družbenopolitičnem področju, je prejel več visokih odlikovanj, med njimi red dela tretje stopnje, red za-

UMRL FRAN ROŠ

sluge za narod s srebrnimi šarkci in red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem.

Vtem ko je naziv častnega občana Celja prejel leta 1955, je pozneje prejel še Slandrovo nagrado (1960) ter Zagorjevo nagrado kot priznanje za delo na prosvetnem področju (leta 1974).

Pokopali so ga v torek, 24. avgusta, ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju.

Ko so na seji pri predsedniku celjske občinske skupščine Jožetu Maroltu dan po smrti Frana Roša sprejemali program poslednjih pogrebnih svečanosti, so udeleženci sprejeli tudi pobudo, da naj bi se Celje oddolžilo svojemu umrlemu častnemu občanu še s polimenovanjem ulice oziroma šole ali ustrezne kulturne ustanove z njegovim imenom.

V torek popoldne so se na mestnem pokopališču v Celju poleg svojcev poslovili od Frana Roša še številni Celjani, prijatelji in znanci. Ob zvokih železničarske godbe na pihala in poslednji častni straži iz vrst kulturnih delavcev sta Franu Rošu poslednjikrat spregovorila v slovo predsednik občinske konference SZDL Jože Volfand in predsednik skupščine kulturne skupnosti Celja Anton Aškerc. Od Frana Roša sta se s pesmijo poslovila tudi Moški komorni zbor in mladinski pevski zbor I. osnovne šole. Ob odprtem grobu so veljale Franu Rošu še besede slovesa v imenu nekdanjih dijakov prve slovenske nižje gimnazije v Celju, borcev prostovoljcev za severno mejo, borcev NOV in slovenskih književnikov.

Foto: D. Medved

KONJICE: POD ENO STREHO

Želja po domu, kjer naj bi imele prostore za delo vse družbeno politične organizacije konjske občine, postaja resničnost. Odkupljena je zgradba v središču mesta in adaptacijska dela so v polnem teku, zato bodo verjetno tudi končana do občinskega praznika konjske občine, oktobra meseca.

V preurejenem domu družbenopolitičnih organizacij bodo imele svoje prostore: občinska konferenca SZDL, občinska konferenca ZK, občinska konferenca ZSMS, sindikat, občinska organizacija ZB, imeli pa bodo tudi skupno strokovno službo. Poleg naštetega pa bosta še dva prostora, manjši dvorani za seje izvršnih odborov interesnih skupnosti. Pred samim domom bodo uredili tudi parkirni prostor, ki ga v središču mesta tudi sicer zelo primanjkuje.

Sredstva za adaptacijo doma družbenopolitičnih organizacij so prispevale delovne organizacije, ki so po uveljavljanju nove ustavne koncepcije oddvojile del sredstev za te namene.

Z. S.

SLAVJE NA PREVORJU

Po slavnostni seji zborov občinske skupščine Sentjur in družbenopolitičnih organizacij, ki je bila ob prazniku Sentjurske občine na Prevorju, so mladi poslali protestno pismo republikemu Izvršnemu svetu z naslednjo vsebino:

»... zbrani na današnji svečanosti odločno zahtevamo dokončno ureditev manjšinskih vprašanj in zagotovitev svobodnega življenja Slovencev in Hrvatov, ki živijo v Avstriji, v duhu helsinkijske konference, državne pogodbe in mednarodnega prava. V tem smislu izražamo vso podporo prizadevanju in sklepom sprejetih v Colombu ter tovarišu Titu, ki je prinesel v krog neuvrščenih duh miru in sožitja med narodi...«

OBMOČJE

ŠE VEDNO IZGUBE

Pred tednom dni je bila v Celju razširjena seja medobčinskega sveta ZK, ki so se je udeležili tudi člani IK CK ZKS s celjskega območja, predstavniki nekaterih gospodarskih organizacij, izvršnih svetov in skupščin občin z območja osmih občin celjske regije. Sejo so posvetili obravnavi šestmesečnih gospodarskih dosežkov. Letos so pričeli z obravnavo šestmesečnih rezultatov gospodarske dejavnosti sorazmerno pozno, kar pa je povsem razumljivo. Zaradi spreminjenega načina obračunavanja dohodka po plačani realizaciji so podatki o šestmesečnih dosežkih povsem neprimerljivi s podatki iz enega lanskega obdobja. Služba družbenega knjigovodstva pa je skušala z upoštevanjem različnih popravkov, te podatke le približati ravni, na kateri so mogoče primerjave s prejšnjimi obdobji. Prvi rezultati so pokazali zelo zaskrbljujočo podobo, po kateri je bila vsaka druga organizacija združenega dela v izgubi. Potem pa, ko so podatke popravili, so le prišli do realnejše podobe, ki prikazuje nekoliko ugodnejši položaj. Tako je v minulem obdobju industrijska proizvodnja do maja stagnirala ali celo padala, nato pa se je pričela hitro dvigovati in je v večini občin celjskega območja že za nekaj odstotkov nad lanskeletno. Izredno razveseljivo je, da so

se v zadnjih mesecih precej zmanjšale zaloge in da je tudi stanje obratnih sredstev mnogo boljše kot pred meseci. Uvoz se je zmanjšal, izvoz pa močno povečal. Popravila se je likvidnost organizacij združenega dela.

Kljub temu pa je težav še precej. Predvsem je zaskrbljujoč podatek o delovnih organizacijah, ki poslujejo z izgubo. Teh je na celjskem območju 93, od tega jih je 27, ki so v težji finančni situaciji.

Na seji so skupno ugotovili, da vzrok slabšega finančnega poslovanja ni nov sistem ugotavljanja dohodka. Nasprotno. Ta izredno pozitivno učinkuje in ga gospodarske organizacije v tem smislu tudi pozitivno ocenjujejo. Vzroki so drugje, bodisi v preteklosti, ko so zaradi drugačnega načina prikazovanja dohodka gospodarske organizacije lahko marsikaj zakrile, bodisi v težavah, ki izvirajo iz slabega gospodarjenja v preteklosti in podobno.

Zato je nujno, so poudarili na seji medobčinskega sveta ZK, da v vsaki delovni organizaciji temeljito analizirajo svoj gospodarski položaj, ugotovijo vse vzroke takšnega ali drugačnega gospodarstva stanja in pri analizi vzrokov za slabši uspeh razčlenijo predvsem tiste, ki izvirajo iz lastnih, notranjih slabosti. Vse te analize je nato potrebno ob-

ravnati v slehernem tozdu in jih tu povsem jasno obraziliti vsem delovnim ljudem. Potem pa bo treba najti hitre in učinkovite poti za izboljšanje stanja. Predvsem pa bo treba izboljševati jasne in učinkovite stabilizacijske programe, ki ne bodo, kot doslej, ostajali le na varčevanju in iskanju prihrankov, ampak ki bodo zniževali stroške porabe energije, reprodukcij materialov, uvažali smotno kadrovske politike, nove proizvode in podobno. Posebno pozornost pa bodo na občinski ravni posvetili tistim delovnim organizacijam, ki so polletje zaključile z izgubo.

Na seji je prevladoval optimističen duh, ki je kljub opozarjanju na težave, ki jih v preostalih mesecih letošnjega leta še lahko pričakujemo, ocenjeval možnosti v mnogo svetlejši luči kot v minulih mesecih. Ze septembra lahko po teh napovedih, pričakujemo mnogo boljši položaj, ob tvornih naporih vseh nosilcev gospodarskega in družbenega razvoja pa lahko ob koncu leta pričakujemo dosežke, ki ne bodo mnogo slabši od načrtovanih. Seveda so pogoj za to realne polletne ocene v vseh tozidih in realno spremanje organizacije. Kakršnokoli izmišljanje prizadevanj vsake orkanje ali podcenjevanje težav pa je lahko zelo nevarno.

BRANKO STAMEJCIC

JAVNOST OGORČENA

NISO ŠTEVILKE — SO LJUDJE

Manjšine niso številke, so ljudje — poudarjajo delavci Zlatarne Celje na protestnem zborovanju in z ogorčenjem obsojajo ravnanje avstrijskih oblasti nad našima narodnostnima skupnostma na Avstrijskem.

Nezadržno je val ogorčenja prevzel naše delovne ljudi in občane, ki se zbirajo, da bi izrazili kar čutijo. Protestna pisma ki jih vseh ne moremo naštet, so živa pričča enotne delavske angažiranosti, izpoved razpoloženja in pripravljenosti.

TOZD STEKLARNA ROGAŠKA SLATINA: Dogodki v Škocijanu in Sinči vasi, kot logična posledica sprejetih zakonov o narodnostnih manjšinah in njenem preševanju pričajo, da je avstrijska vlada kapitulirala pred silami, ki predstavljajo nasledstvo mračne ideologije...

SGP ROGAŠKA SLATINA: Delavci splošnega gradbenega podjetja Rogaska Slatina najodločneje protestiramo zoper nezasišano ravnanje in brutalnost avstrijske policije nad slovensko govorečo narodnostno skupnostjo v Avstriji.

KONUS SLOVENSKE KONJICE: Odločno protestiramo zoper ravnanje avstrijskih oblasti, ki dovoljujejo nečloveško ravnanje nad slovensko in hrvaško manjšino v Avstriji...

LIP KONJICE — TOZD LIO: Odločno zahtevamo, da Avstrija spoštuje in dosledno izvaja 7. člen državne pogodbe. Delavci zahtevamo ukrepanje zoper nacional-šovinistične sile, ki se prebujajo in hromijo medsebojne odnose obeh držav.

KOSTROJ SLOVENSKE KONJICE: Najostreje protestiramo zoper ravnanje avstrijskih varnostnih organov, ki s fašističnimi metodami skušajo ustrahovati koroške Slovence.

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD: Odločno protestiramo pri avstrijski vladi, ki ni bila sposobna zagotoviti mednarodnih priznanih pravic našim slovenskim in hrvaškim rojakom, živčim v Avstriji. Delavci z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da ni uspela preprečiti nastopa temnih sil, zaradi katerih je v preteklosti na naših tleh bilo prelite toliko krvi!

EMO CELJE: Delovni ljudje najostreje protestiramo proti zoperstavljanju in raznarodovanju slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, ki je plod neonacističnih prizadevanj, da bi se naš življenj uničil z istimi metodami, kot so ga skušali nacisti.

UNIOR ZREČE: Nasilje, ki ga v Avstriji izvajajo je groba kršitev temeljne listine OZN o človekovih pravicah in sklepov helsinkijske konference o miru in varnosti v Evropi in kršitev določil 7. člena avstrijske državne pogodbe, ki jih v resnici Avstrija ni nikoli izpolnila.

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE: Izražamo podporo progresivnim silam v Avstriji, ki so proti takšni manjšinski politiki. Pripravljeni smo nuditi vso pomoč in podporo slovenski in hrvaški manjšini na Koroškem ter Gradiškanskem...

SIP SEMPETER: Ugotavljamo, da ravnanje s slovensko manjšino na Avstrijskem ustvarja nesposobno vzdušje za krepitev naših, sicer razveanih poslovnih odnosov z avstrijskimi partnerji, odgovornost za to zadene avstrijsko stran.

SGP GRADBENIK LJUBNO: Nad takšnim početjem so zaskrbljeni toliko bolj, ker smo v neposredni bližini jugoslovansko-avstrijske meje, za katero želimo, da bi bila most med sosedoma ne pa dejavnik napetosti, trenj in sporov.

GIP GRADIS CELJE: Delavci smo upali, da bodo v neenakopravnem boju za pravice človeka, katerih materin jezik ni nemščina, zmagale svobodoljubne, napredne in demokratične sile avstrijskega delavstva.

GIP INGRAD CELJE: Delavci podpiramo pravičnost boja za uresničitev pravic narodnostnih manjšin v Avstriji, ki so zagotovljene z državno pogodbo.

KOMBINAT ZALEC: Delavci ne dovolimo nobenega preševanja naših rojakov na zemlji svojih očakov...

GLIN NAZARJE: Pripravljeni smo nuditi vso pomoč in podporo slovenski in hrvaški manjšini na Avstrijskem...

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA: Delavci se z usodo, ki so jo neonacistične sile v Avstriji namenile naši manjšini, nikoli ne bomo strinjali.

DELAVCI V OBČINI LASKO, zbrani na protestnih zborovanjih v Laškem in Radečah se pridružujemo vseh naši javnosti z obvezo, da se bomo borili za pravično rešitev manjšinskih pravic.

OBČANI CELJA, industrijskega in kulturnega središča ob Savinji v celoti podpiramo ukrepe skupščine SFRJ v urejanju odnosov z Avstrijo v zaščiti pravic naših manjšin.

ZELEZNISKO VOZLIŠČE CELJE: Delavci pozdravljamo podporo predsednika republike Tita za pravičen boj slovenske in hrvaške manjšine in njegove napore za urejanje odprtih vprašanj v jugoslovansko-avstrijskih odnosih.

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

TAKŠNI SMO

ČIGAV JE BIL MOŽ?

Živel je mož, ki je bil pošten, ki je bil delavec in je živel od žuljev svojih rok, ki je bil odkrit in ni imel dveh obrazov. Bil med delavci spoštovan, med revolucionarnimi politiki vsega zaupanja deležen, in bil je hkrati tudi katoličan, veren, čeprav se je nešteto spopadal s licemernimi klerikalci. V svojem življenju je imel nemalo zaslug, zato se mu je družba oddolžila z odličji in častni, ki jih je nedvomno zaslužil. Imel je visoko funkcijo, ki so je deležni le najbolj zaslužni občani, živel pa je skromno med ljudmi, v sredini iz katere je izšel in v kateri je črpal svoj osebni politični program, ki je bil tolikanj ljudski, delavski, da v ničemer ni odstopal od programa SZDL, ciljev družbenega razvoja, kot jih je začrtala ZK.

Vsakemu so šteti dnevi. Mož je umrl. Nenadoma, še ne zelo star. Na zadnji poti so ga spremljali ljudje, ki sodijo v sam vrh, imeli so o njem povedati veliko lepih, občudovanja in posnemanja vrednih lastnosti in zaslug.

Ko se je od zaslužnega moža poslovila najširša javnost, se je pogrebna svečanost zožila v okvirje pokojnikove zasebnosti. V njegovem rojstnem kraju so ga položili k zadnjemu počitku po običaju, ki v tem kraju velja in ceremonialu, ki je ustaljen v verski skupnosti, ki ji je pripadal. In razumljivo je, tudi tu ni manjkalo hvale, priznanj o pokojniku.

Toda! Tisto kar je pokojnik tako preprosto in enostavno v svojem življenju in početju razrešil, je prežgalo možganska opna nekaterim posameznikom v skrajno nasprotnih miselnih taborih.

Medtem ko je nekakšna ultra-levica osupnila, da so moža, če je imel res tolikšne zasluže, pokopali tudi po verskem običaju, so se na drugi strani nekakšni »gorečnejši« zgražali o brezpotrebni hvalnicah iz ust duhovnika, češ, mož tako in tako ni bil »naša«.

Cigav je bil mož?

Brez vsakega dvoma je bil mož naš v pravem pomenu besede. Človek, ki je v času, ko je bilo to prepovedano in nerazumljivo, potem v času, ko je bilo to tudi skrajno tvegano, znal združiti in vskladiti v sebi in pri delu svoje versko prepričanje in zavest delavca-revolucionarja, visoko nadkriljuje skrajneže in sektaše obeh sort, ki še kar naprej vidijo nekakšno ločnico »naša« in »vaša«, čeprav eni drugače na vsa usta pripovedujejo o vseljudskosti SZDL, naslednice OF, medtem ko nepomirljivi klerikalizem s svojimi konkretnimi ponašanji razničuje ekumenske dokumente in napotke, ki marsikje v svetu povezujejo vernike v napredna gibanja za pravičnejše družbene odnose in boljši svet.

Ni dvoma, mož je bil naš, slovenski, jugoslovanski, politično opredeljen za socializem, za samoupravljanje. Vprašanje pa je, čigavi so vsi tisti, ki se vprašujejo čigav je bil?

JURE KRAŠOVEC

PREVORJE

POGLED UPRT V JUTRI!

V nedeljo, 22. avgusta so občani šentjurske občine praznili svoj praznik. Zbrali so se pod osnovno šolo v majhni, prijetni vasi Prevorje na Kozjanskem. Kljub izredno hladnemu vremenu so prišli ljudje na to slovesnost od blizu in daleč — peš in z avtomobili. Na slavnostnem prostoru je medtem že igrala godba na pihala. Točno ob 10. uri se je na prostem pod lesenim odrom pričela slavnostna seja zborov občinske skupščine šentjurske in družbenih organizacij, ki so se je poleg prisotnih občanov udeležili še predstavniki iz po-

bratene krajevske skupnosti Ljubljana-Bežigrad. Slavnostni govornik na nedeljski slovesnosti je bil predsednik Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva šentjurske, Stanko Lesnika, ki je v svojem govoru med drugim dejal: »...z osvoboditvijo Planine, 18. avgusta 1944, ko je padla močna sovražnikova postojanka, je prebivalstvo v teh krajih po triletnem terorju svobodnejše zadihalo. Oživel je politično delo, formirani so bili organi narodne oblasti in oživel je kulturno delovanje. Pojavile so se prve partizanske šole. To območje je dočakalo svo-

bodo z globokimi ranami iz vojnih dni, toda s pridnostjo in solidarnostjo so zrasti in še rastejo novi domovi.

Pomemben delež pri hitrejšem razvoju imajo tudi mladinske delovne akcije, ki so to gradile ceste in vodovod.

Cepprav ne moremo podcenjevati dosežkov v preteklosti, pa mora biti naš pogled usmerjen predvsem v prihodnost. Brez dvoma je najvažnejša naloga vseh občanov, organiziranih v družbeno-političnih organizacijah, v skupščini, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugod, da še naprej dograjujemo samoup-

ravne socialistične odnose v vseh sredinah. Krajevna skupnost mora postati skupnost občanov, kjer bo lahko vsak občan neposredno na zborih občanov, v organih krajevske skupnosti in preko družbeno-političnih organizacij, dejansko sodeloval o reševanju vseh problemov...»

Ob prazniku šentjurske občine so podelili tudi tri občinske nagrade 18. avgust in več priznanj. Nagrade so prejeli: Krajevna skupnost Prevorje, Alojz Plahuta, predsednik krajevske skupnosti Kaloble in pevski zbor Oton Zupančič iz Ponikve.

MATEJA PODJED

POLITIČNO IZOBRAŽEVANJE

LE STALNO!

Brez znanja ni uspešnega samoupravljanja in družbenopolitične aktivnosti. Znanje pomeni za družbenopolitičnega delavca tisto podlago, iz katere nenehno črpa in dopolnjuje svoja mnenja, ideje in odločitve. Vloga SZDL, ki je z novo ustavo postavljena kot frontna organizacija in kot del političnega sistema ter izjemna širina nalog, ki so postavljene pred njo, pa zahtevajo tudi stalno kadrovske rasti in usposobljenosti. V preteklem letu je SZDL v Celju organizirala vrsto izobraževalnih oblik. Preko programa družbenopolitičnega izobraževanja SZDL je šlo preko 500 občanov, kateri so se udeležili raznih seminarjev, predavanj v KS in politične šole. Danes lahko že ugotovljamo, da se je večina slušateljev dobro uveljavila in vključila v delo SZDL, krajevske skupnosti, ZSMS in tudi v TOZD. Predvsem zato, ker na seminarjih in politični šoli niso pridobili samo temeljno znanje, temveč v večini primerov tudi močno motivacijo za družbenopolitično vključitev in delo v svoji sredini.

Tudi za naslednje obdobje je OK SZDL Celje že pripravila obsežnejši program družbenopolitičnega usposabljanja. V programu je zapisa-

no, da mora izobraževanje postati sestavni del dogovorov in prizadevanj v SZDL po še uspešnejšem delu in učinkovitejšem razreševanju družbenih problemov. V programu SZDL so predvidene sledeče tri izobraževalne oblike: seminarji za funkcionarje SZDL, kadrovske politične šole za mlajše perspektivne kadre ter predavanja v krajevnih skupnostih.

Med posebnimi oblikami usposabljanja, ki v tem trenutku politične aktivnosti in uveljavljanja delegatskega sistema zasluzijo posebno pozornost je šola delegatov, ki jo vodi DU. Naloga SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij je, da se zagotovi kvalitetno in množično usposabljanje delegatov iz TOZD in KS, ter da se šola razvija v smeri, da bi se postopoma preoblikovala v sodobno obliko družbenega izobraževanja za vse samoupravljalce celjske občine. Več pozornosti pa bo potrebno v prihodnje posvetiti tudi pomlajevanju kadrov na terenu. V ta namen bodo na OK SZDL Celje posebno pozornost namenili vprašanjem politične organiziranosti mladine in njenemu družbenopolitičnemu usposabljanju.

VIKI KRAJNC

PRAZNIK ZA NAMI

PRIDOBITEV

Na slovesnosti ob občinskem prazniku občine šentjurske, ki je bila na Prevorju, smo našli prijetnega sogovornika IVANA MAGDALENCA, predsednika krajevske organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva. Zaposlili smo ga, da nam pove, kako so teklo priprave za to praznovanje in o pridobitvah te krajevske skupnosti.

»Priprave so stele neka-ko že v lanskem letu, oziroma takoj, ko smo izvedeli, da bomo Prevorjani gostitelji ob tem prazniku. Skušali smo čimveč narediti in danes lahko rečem, da nam je to tudi uspelo. Velika pridobitev za vse Prevorjane pa je nedvomno vodovod, ki smo ga še posebno veselili. Prej smo bili takorekoč »suhi«. Pri tem so nam veliko pomagali mladi brigadirji, s katerimi smo v tem času postali pravi prijatelji. Popravili smo tudi precej cest. Upamo, da bomo v kratkem dobili še trgovino, ki jo prav tako nujno potrebujemo.

Tudi v mojo hišo je po vodovodnih ceveh pritekla voda. Prej je večina ljudi, če niso imeli lastnega vodovoda, nosila vodo iz bližnjih vodnjakov ali izvirov, ki jih je poletna suša nemalokrat osušila skoraj do dna. Zdaj je veliko bolje — obrneš se v kuhinjo, odpreš pipo in že pri-

teče voda. Vodovod še posebej veliko pomeni tistim, ki imajo doma živino in so morali prej nositi vodo še za v hlev.

MATEJA PODJED

IS ŠMARJE

KMETIJSTVO

Kmetijstvo v šmarnski občini gotovo pomeni eno najpomembnejših panog gospodarstva, zato je docela umestno, da mu v občini posvečajo čedalje več pozornosti, ki pa je (po ocenah občanov) še vedno premajhna. Kmetijstvo zajema v srednjoročnem načrtu razvoja občine vodilno mesto.

Srednjoročni načrt razvoja ugotavlja, da je občina pretežno kmetijskega značaja in da ima še mnogo neizkoriščenih možnosti. Usmerjenost v prihodnje bo težila predvsem v izkoriščevanju teh možnosti na podlagi dobro izdelanih analiz in proučevanja tržišča ter dobro organiziranih kooperacijskih odnosov. V tem smislu je pripravljen tudi razvojni načrt TOD Kmetijstvo Šmarje pri Jelšah, ki je, po besedah predstavnikov Izvršnega sveta, docela usklajen s srednjoročnim programom razvoja tudi sama organiziranost občine.

Kmetijska pospeševalna služba ima v tem programu, poleg znatnejših investicij seveda, pomembno vlogo pa tudi sama organiziranost

kmetijstva, za katero že dolgo ugotavljajo, da ni takšna, kakršna bi morala biti za nemoteno razvijanje kmetijske proizvodnje. Svoj del pri tem bo prevzela tudi samoupravna interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva, ki jo pravkar snujejo.

V daljši perspektivi razvoja kmetijstva v občini so izrednega pomena nekatera večja dela, pri tem menimo zlasti na akumulacijo Vonače, ki bo kmetovalcem ponudila nove komplekse obdelovalne zemlje. Z zgraditvijo jezusa na reki Sotli bo namreč možno meliorirati okoli 2000 hektarov zemljišč vzdolž reke in njenih pritokov. Tako pridobljene obdelovalne površine bodo znova dale nove možnosti šmarnskemu kmetijstvu.

Pri tem ne gre pozabljati še drugih pomembnih panog kmetijstva, zlasti sadjarstva, ki se mu obetajo z razširjeno produkcijo v predelovalni industriji v Mestinju nove razsežnosti in pa seveda vinogradništva, ki je zlasti v zadnjem obdobju naredilo velik korak naprej.

MILENKO STRASEK

JAKA PISANEC

Jaka Pisanec se je kot sin mizarja rodil v Hotunjah pri Ponikvi. Prvo leto vojne je preživel skupaj z mamo in bratom, ker so mu očeta odpeljali v ujetništvo. Jaka se je prvih šolskih dni spominjal iz leta 1944,

vedar pa ti dnevi zbiranja učenosti niso trajali dolgo, ker je bila svoboda že skoraj pred vrati. Naslednje leto pa se je v šolskih klopih že učil v domačem jeziku. Navdušenju in veselju, ki je takrat vladalo med stari in mladimi ni in ni bilo konca. Otroci so radi hodili v šolo, radi so se učili in peli slovenske pesmi. Po osnovnem šolanju se je odločil, da bo, kot oče, postal mizar. Nekaj let je delal in se učil mizararskih spretnosti pri očetu, kasneje pa se je zaposlil pri šentjurskem Alposu, ki mu je ostal zvest vse do danes.

Zvest pa je ostal tudi domači slovenski pesmi, ki jo je vsiljubil doma in po vojni v slovenski šoli. V njegovem domačem kraju nam je povedal Jaka, so od nekdaj veliko prepevali, saj so pevski zbori obstajali že pred vojno. Vojna vihra je aktivnost teh zborov nekoliko utišala, ni pa jih mogla uničiti. Tudi še nekaj let po vojni v Ponik-

vi ni bilo nobenega zbora, preprosto zato, ker niso mogli najti zborovodje. 1956. leta pa se je Ponikvanom le uresničila dolgoletna želja in ustanovili so pevski zbor. Vanj se je vključil tudi Jaka Pisanec in še veliko domačinov, ki so petje ljubili in ga ves ta čas, ko zbora na Ponikvi ni bilo, tudi pogrešali. Vaj so se vsi člani zbora lotili z vso resnostjo in zagnanostjo, čeprav je bil v začetku kljub temu precejšen osip. Tudi s prostorom za vaje so bile sprva težave, ki pa so se s časom uredile. Zdaj ima zbor »Oton Zupančič«, pri katerem prepeva tudi Jaka Pisanec, svojo pevsko sobo s klavirjem v Prosvetnem domu na Ponikvi. Veseli ga, da je tako. Veseli tudi zato, ker se lahko enkrat ali dvakrat na teden v tem prostoru zberejo člani zbora, med odmorom pokramljajo o tem in onem in za nekaj časa odložijo vsakodnevne skrbi v kot. Tako se ne-

OBRAZI

nehno razvijajo se pri- srčni tovariški odnosi in spoštovanje drug do drugega. Člani zbora prihajajo redno na vaje iz različnih vasi in bližnjih naselij; z lastnim prevozom, avtobusom ali kakorkoli že, toda nikomur ni žal časa, ki ga preživi v pevski sobi na Ponikvi. Skupaj odhajajo na različne nastope in revije in povsod so dobrodošli gosti.

Za njihovo prizadevnost in predvsem za kvaliteto delo je bila zboru »Oton Zupančič« na slovesnosti ob občinskem prazniku občine šentjurske na Prevorju, podeljena občinska nagrada 18. avgust, ki so jo bili vsi nadvse veseli. Nagrada pa jim bo hkrati vzpodbuda za še nadaljnje tako dobro delo in boljše delovanje.

MATEJA PODJED

GOSPODARSTVO IN KADRI

TEŽKA BREMENA

Letošnji proizvodni in dohodkovni uspeh gospodarstva, podatki se prav zdaj zbirajo, ne kažejo najbolje. Med drugimi razlogi poznavalci razmer opozarjajo na pretežno breme, ki ga gospodarstvu nalaga splošna in skupna pa tudi tako imenovana izvenbilančno dogovorjena poraba. K siromašenju akumulacije gospodarstva prispeva tudi precejšnje število na novo zaposlenih v negospodarstvu in neproizvodnih kadrov v samem gospodarstvu. Čeprav je ideja o zmanjšanju administrativnega aparata stara toliko kot samoupravljanje in je bila vnovič spodbujena pred dobrim letom, je ne uresničujemo, ker administrativni aparat raste in se krepi.

V Celju, na primer, kjer je v letih 1971–1973 znašala po prečna stopnja rasti novoza-

poslenih 3,6 % se je v letu 1974 povzpela na 7,1 % v letu 1975 pa na 5,3 %. Tako visoko stopnjo zaposlovanja je povzročalo predvsem zaposlovanje v negospodarstvu, ki je v teh poslednjih dveh letih znašalo na leto kar 7,2 %. Zato se je razmerje nad zaposlenimi v gospodarstvu in negospodarstvu pričelo preobračati od razmerja 6,2:1 še v letu 1970 na 5,9:1 v letu 1975.

Se bolj kot to zaskrbljuje podatek, da je tudi znotraj gospodarstva zabeležen porast neproizvodnih delavcev, režijskih imenovanj. Medtem ko je še leta 1972 v celjskem gospodarstvu (podatek se sicer nanaša na 62 % zaposlenih v gospodarstvu, kar pa že dovoljuje posploševanje) na 37 delavcev v proizvodnji bilo 10 režijskih delavcev, se je v letu 1975 to

razmerje že poslabšalo na 35:10.

Najtežje pa je čutiti priliv novozaposlenih v organih in organizacijah družbenopolitičnih skupnosti.

V upravnih organih in pravosodju se je število zaposlenih v zadnjih petih letih povečalo skorajda za polovico (48,4 %), v finančni za več kot tretjino (34,7 %), v družbenih organizacijah skorajda enako (28,8 %) itd.

To je lahko tudi del odgovora zakaj dohodki družbenopolitičnih skupnosti in SIS tako hitro rastejo. Tako celjsko gospodarstvo pestita kar dva ključna problema: preobrazba proizvodnje in zmanjšanje neproizvodnega dela v realne okvire. Kajti, uspeh le na enem področju še ne bo dal zadovoljivih rezultatov.

ŽALSKI IS O GOSPODARSTVU

Danes se bo v Zalcu stal izvršni svet občinske skupščine in ocenil polletne gospodarske dosežke organizacij združenega dela iz žalske občine. Kljub temu, da položaj trenutno ni slab, pa je nekaj gospodarskih organizacij v težjem položaju. Zato v prihodnjih mesecih pričakujejo veliko dela predvsem pri sanaciji stanja v Juteksu in Montani, pa tudi kombinatu Hmežd, medtem ko bodo za izboljšanje položaja Minerve in Garanta potrebni hitri ukrepi, predvsem pri dvigovanju proizvodnje in spodbujanju novih naložb.

V nadaljevanju seje bodo člani žalskega izvršnega sveta razpravljali še o izvajanju ukrepov za zmanjšanje posledic suše in toče, posredovanja pa jim bo tudi informacija o ukinutvi tozda Opekarna Ložnica in pripojitvi tega tozda Keramični industriji Loboje.

B. S.

V pričakovanju konference o Savinji

V zadnji številki smo porabili na račun umazane in zastarane Savinje nekaj tisoč besed, a se bojimo, da smo bolj malo povedali, ker pač naši informatorji niso bili gostobesedni, oziroma oboroženi z dokumentacijami.

Obljuba, da bo v kratkem sklicana novinarska konferenca, na kateri bodo mogli prizadevi in povzročitelji »problema Savinje« obvestiti javnost o tem kaj so (ali niso), kaj bodo (ali morda tudi ne bodo) storili, da se problem umakne z dnevnega reda in iz stolpcev slovenskega tiska.

V pričakovanju konference smo, ki naj pomiri duhove, ki naj prepriča javnost o neupravičenih napadih v javnih občilih glede onesnaževanja Savinje, ki naj nas vse skupaj tudi prepriča, da bo vse, kar je mogoče storiti, tudi storjeno.

Ne dvomimo, da so »onesnaževalci« Savinje od njene izvira, vseh njenih pritokov, zlasti pa v Celju pripravljeni ponuditi čim več dokazov o svojih dosedanjih, sedanjih in bodočih ukrepih za sanacijo porečja Savinje. Vendar pa bi, da ne bo presenečenje, nanizali nekaj vprašanj, ki jih utegnejo naši novinarji in kolegi drugih časniških hiš postaviti?

Najprej to, da bodo novinarji spraševali za javnost in ne zase osebno, da bodo hoteli slišati odgovore, ki jih pričakujejo ribiči, turistični delavci, lastniki zemljišč ob obrežju in stanovalci na bregovih reke, ki vse bolj zaudarja, itd.

Najbrž bodo časnikarji zaradi javnosti želeli dobiti oprijemljive podatke o tem kaj je bilo, je in bo narejena, kdo je odgovoren, kdo plačnik, do kdaj bo kaj narejeno in kolikšne so garancije, oziroma do kakšne stopnje ponovne čistosti utegnejo ti skupni napor Savinje spet sanirati. Običajno naštevani »onečiševalci« niso edini in zato so zanimive tudi strokovne rešitve, ki naj odpravijo poble, ki izvirajo iz zasebnih gospodinjstev do obratov, ki pridno zastupljajo vode, pa se nanje še nihče ni spomnil.

Končno pišejo časnikarji za ljudi, za najširši krog bralcev, zato bi na konferenci bil bil preveč strokoven, simpozij, jezik neustrezen. Dosedanji stiki s strokovnjaki »ekologije« so bili takšni, da bi žegnega spravili čez vodo, zato bolj kot predmet strokovnega, znanstvenega postopka javnost bolj zanima praktična, ekonomska in planska plat problema.

Če problem onesnaževanja in sanacije ni bil problem na stranskem tiru, potem priprava obljubljenega konference ne bo trajala predolgo?!

JURE KRASOVEC

DELO TEČE

Krajevna skupnost Zalec je letos poskrbela, da bo videz mesta v prihodnje mnogo lepši. Uredili so vodovod iz Vrha do Inštituta za kmetijstvo v dolžini enega kilometra, seveda s pomočjo krajanov Vrha. S tem je dobil vodovod še eden zadnjih predelov Zaleca, uresničila pa se je dolgotrajna želja tamkajšnjih krajanov.

V Askerčevi ulici so postavili novo javno razsvetljavo do rekreacijskega centra in vrta. V novem delu Zaleca v soseski 5. so skupaj s stanovalci asfaltirali 100 metrov ceste. Hkrati so pripravili tudi vse potrebno za napeljevanje telefona in ostalih komunalnih pritokov. Pripravili so še pot na novi del pokopališča, v gradnji pa je nova cesta vzporednica s Savinjsko cesto. Dolga je 250 metrov. Široka pet metrov, predračun zanj pa znaša 390.000 dinarjev. Z njo bodo največ pridobili stanovalci, ki so se ob sedanjih gnečah težko vključili v promet.

KRISTIJAN MARKOVIC

CELJE: VPISALA JE MILIJON

Prijetno sem bila presečena, ko sem zvedela, da je kaj takega mogoče tudi v naši delovni organizaciji, v Aeru, da imamo ljudi, ki lahko pokažejo svojo solidarnost tudi v dejanjih.

V mislih imam akcijo za vpis posojila za ceste.

Preprosta je ta želja, Matilda Znidar. Sodelavke so povedale, da je izredno pridna, saj drugače ne bi mogla prihraniti denarja. Sama pa je rekla, da za ceste rada da. Vpisala je enkratni znesek. Milijon starih dinarjev.

Na vprašanje, kaj jo je k temu napotilo, je dejala, da je vseeno, kje ima denar. Zato ga raje daje za ceste, da se bo stanje na njih vsaj malo izboljšalo. Denarja bržčas nekaj let ne bo potrebovala, zato naj ima od tega korist družba.

Skromne so besede te delavke, ki je zaposlena v Aeru, TOZD kemija Celje, že sedemnajst let. Zdaj opravlja delo strojnega polnilca vrečk v obratu barv.

JANJA ZAVRSNIK

LAŠKO: V NEDELJO PLAVANJE

V petek, 27. avgusta organizira Zveza telesno kulturnih društev Laško množično akcijo plavanja na bazenu v Rimskih Toplicah. Akcija bo potekala od šestnajste do osemnajste ure. Vsi udeleženci bodo prejeli značke, nalepke in priznanja, vse družine z najmanj tremi člani pa še posebna družinska priznanja. Vstop na bazen bo v času trim akcije prost.

RADO SERNEC

LAŠKA PIVOVARNA

TEČE PŠENIČNO PIVO!

V poletnih dneh, ko se potrošnja vseh pijač tako brezalkoholnih kot alkoholnih precej poveča, smo prosili Jožeta Sadarja, šefa komercialne Pivovarne Laško, da nam je posredoval nekaj podatkov o proizvodnji in potrošnji piva in nekaj podatkov o delovni organizaciji sami.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta so proizvedli in prodali 244.000 hektolitrov piva, kar je za 26 % več kot v enakem obdobju lani. Ta številka jih uvršča na peto mesto proizvajalk piva v Jugoslaviji. V primerjavo naj povemo, da je v preteklih letih potrošnja piva v Jugoslaviji padla, letos pa narašča in se je povečala za 18 % gledano na Slovenijo in za 5 % v Jugoslovanskem prostoru.

Opazja se porast potrošnje odprtega piva in s tem tudi

usmeritev na polnjenje piva v pločevinaste sode.

Aprila meseca so aktivirali novo polnilno halo, prednost le-te je v tem, da skušajo izločiti nočno delo, ne samo žena, pač pa vseh zaposlenih. Znano je, da so delavci v prejšnjih letih, ko je bila sezona največja, delala nepretrgoma v vseh treh izmenah. Pridobili so tudi precej novega skladišnega prostora, kar jim omogoča, da imajo na zalogi eno do dvodnevno rezervo piva za prodajo.

Kapaciteta polnilnega stroja je 50 do 60 tisoč steklenic na uro. To je dvakrat več od prej največje polnilne kapacitete. Uredili so tudi paletizacijo odpreme, s čimer so močno pridobili na času, saj za razliko od prejšnjih let, ko so tovarnjaki čakali na polnjenje 10 in tudi 15 ur, se da zdaj odpremi tudi največje

kamione v pičlih dveh urah.

Nova polnilnica ne vpliva na kvaliteto piva, ampak samo na hitrost polnjenja in odpremo. Za izboljšanje kvalitete so poskrbeli z novimi kletnimi tanki, ki so namenjeni vrenju in ležanju piva. Njihova kapaciteta je 20 tisoč hektolitrov piva.

Kolektiv Pivovarne Laško je sprejel srednjeročni program vključen v program HP živilske industrije. Program zajema predvsem dograditev silosa za skladiščenje surovin, kontinuiteto proizvodnje, izpolnitev konsignacijskih skladišč, ki so trenutno neprimerna za paletizacijo in nekatere manjše investicije.

Z mesecem septembrom nameravajo dopolniti proizvodnjo z novim pšeničnim pivom. To je pivo kateremu je osnova pšenični slad in se po okusu nekoliko razlikuje

od drugih vrst piva. Predvidevajo tudi proizvodnjo brezalkoholnega piva in nekaterih pijač podobnih pivu.

Tržišče, na katero prodaja pivo, zajema štajersko, Prekmurje, Slovensko Primorje in Goriško v Sloveniji ter del Istre in Medžimurje na Hrvaškem.

Na koncu pa še o ceni piva. Tovarna dobi za steklenico (računa se 12 % Zlatorog pivo) 1,85 dinarjev. Ko se temu prištejejo še prevozniki stroški franco prodajno mesto je 2,10 dinarja, brez davkov seveda. Prometni davek se razlikuje za trgovino in gostinska podjetja (70–95 % na ceno 2,10 dinarja). Maloprodajna cena piva je 4,30 do 4,80 dinarjev, različno po območjih, v gostinskih obratih pa znaša cena piva 6,00 do 6,80 dinarjev.

RADO SERNEC

ROGAŠKA SLATINA

„KISLA“ GASI ŽEJO

V zadnjem času se v Jugoslaviji pojavlja čedalje več ponudnikov mineralnih vod različnih kvalitete in z različnimi kapacitetami. Prav zaradi tega dejstva je konkurenca na tržišču iz leta v leto močnejša, nedvomno pa lahko ugotovljamo, da sta pri nas, v Sloveniji, največja ponudnika te naravne dobrine še vedno Rogaška Slatina in pa Radenci.

V Zdravilišču Rogaška Slatina te dni, ko so že znani grobi podatki, koliko mineralne vode so spili v »spasilnih dneh« žejni Slovenci, ugotavljajo, da je prodaja mineralne vode še kar zadovoljiva in da raste iz leta v leto. Največji porast prodaje v zadnjih letih je med slovenskimi ponudniki zabeležila prav Rogaška Slatina, vendar moramo pri tem upoštevati, da to priznava zdravilišče lahko ponudi manjše količine kot drugi, na primer Radenci. Glede na to, je potrošnja vode nekoliko v upadu, saj je na tržišču vrsta novih

pijač, ki močno konkurirajo mineralnim vodam. Na prodajo vode pa ima seveda vpliv tudi vreme. Največjo eksploatacijo vode so v Rogaški zabeležili prav v dneh največje vročine, ko je bila prodaja skoraj nenormalno visoka. Takrat so v Rogaški Slatini komajda zadostili kupcem. Nekoliko drugačna slika je bila v pretežno deževnih dneh.

Kljub nenehnim nihanjem prodaje pa v Rogaški Slatini vendarle menijo, da bodo dosegli načrtovane količine prodane vode. To predvidevajo tudi zaradi tega, ker se je zanimanje na domačem trgu zadnja leta povečalo, kar je gotovo tudi posledica boljše ponudbe in seveda nekoliko večje reklame. Razlog za to je najbrž tudi nizka cena v odnosu na druge brezalkoholne pijače.

Četudi je eksploatacija mineralne vode še kar zadovoljiva, kolektiv Zdravilišča zadnja leta vlaga precejšnje napore, kamor spadajo tudi ne-

nehna geološka raziskovanja. V preteklih letih, zlasti pa še lani, so v okolici Rogaške Slatine pa tudi v njej zajeli znatne količine nove vode, vsekakor pa med najdenimi vreli prednjači lani zajeti DONAT MG. Ta voda je še močnejše mineralizirana kot že znane, medicinski strokovnjaki pa že sedaj, ko je voda komajda šele nekaj časa na tržišču, trdijo, da je po svoji vsebini, učinku in kemični sestavi edinstvena med rogaškimi vodami. Kot smo izvedeli v samem Zdravilišču, so rezultati več kot pozitivni, vodo pa lahko dobi potrošnik že skoraj v vsaki trgovini.

Po prvih podatkih, ki jih je zbralo Zdravilišče, si je mineralna voda DONAT MG našla že dober krog odjemalcev, lahko pa povemo še to, da je novi artikel zaenkrat iskani tako na našem kot tudi na tujem tržišču z mineralnimi vodami.

MILENKO STRASEK

POSOJILO

NI POMIŠLJAL

Vpis posojila za ceste tudi v Celju še vedno teče. Ljubiša Radovanovič je upokojenec, pa vendar je v krajevni skupnosti Dolgo polje vpisal kar 1.200.000 dinarjev. Na vprašanje, kako se je za to dejanje odločil, je odgovoril takole. »Doma sem v Petrovcu na Mlavi, v socialistični republiki Srbiji. V Slovenijo sem prišel pred tridesetimi leti. V teh treh desetletjih sem si tu ustvaril družino. Imam sina in hčerko, ki sta oba že poročena, pa tudi zaposlena v Celju. Zdaj sem tu doma.

Glede vpisa zato sploh nisem pomišljal. Vpisal sem, ker vem, da je to v interesu celotne naše družbe. Sam imam avto in vem, kakšne so razmere na naših cestah. Vsak mesec bom dal petdeset tisoč. Dve leti se bo malo poznalo. No, pa saj je vseeno. Bolje je, če denar vložim v posojilo, kot če ga porabim kako drugače. Zelo bom vesel, ko bom videl, kako se je razširila

cestna mreža v naši republiki, še posebej, ker bom vedel, da sem za to tudi sam nekaj prispeval. Resnično, nisem pomišljal. In tudi v bodoče ne bom, če bo šlo za tako pomembno stvar, kot so naše ceste.

Takole je pripovedoval upokojeni zastavnik Ljubiša Radovanovič. Verjamem mu, da ta akcija zanj ne bo zadnja. Obenem pa tudi upam, da bo takšnih, kot je on, v našem mestu, pa ne le v mestu, ampak v vsej Sloveniji veliko. Končno: to je v korist nas vseh. MOJCA BUCER

Nedaleč od križišča sočavske panoramske ceste v smeri proti Pavličevemu sedlu je v senci visokih dreves Majerholdovo vikend naselje. Lesene hišice nudijo le prostor za spanje, sicer stoji poleg njih še gostinski objekt s kuhinjo, ki slovi daleč naokoli. Tudi letos je bilo in je še naselje polno gostov. Prihajajo iz vseh koncev in krajev naše domovine, predvsem pa ljudje, ki iščejo mir. Dobra hrana je le še druga značilnost tega okolja. Sicer pa dovolj lepih sprehodov in vse tisto, kar dajejo gozdovi. V vročih julijskih dneh je bil tudi bazen v naselju vedno poln kopalcev.

Foto: MB

PO ALPSKI CESTI

DRAGOCENA SPOZNANJA

Po naporni vožnji kratek postanek. V Meranu. In za spomin tudi tale posnetek: šofer prvega avtobusa Franček Lipovšek in glavni vodnik Dragica Soršak.

Ostali so spomini. Lepi, skoraj nepozabni. Ne samo zaradi odlične organizacije izleta, ki sta ga skupaj izvedla celjsko hortikulturno društvo in turistična agencija Izletnik, ne samo zaradi obilice lepih doživetij, marveč tudi zaradi spoznanja, da je nudila ta pot skozi alpske države nekaj več kot smo lepoto narave. Odprla je mnoga spoz-

nanja in stila k razmišljanju. Predvsem v zvezi z varstvom okolja.

Kako neki le delajo »komisije« za varstvo okolja (ki jih imamo pri nas že kar veliko) v zahodnih predelih Avstrije, v Švici, in drugod? Komisije, so se vprašali domačini? Ne, pri nas nimamo takšnih komisij. Komisije so ljudje, ki so spoznali, da jim

je urejeno in čisto okolje življenjska potreba. Zato čista dvorišča tudi na kmetijah. Zato lepi vrtovi, okolja hiš. Zato prelepe cvetice, čiste ulice brez odpadkov in še marsikaj. Morda tudi zato takšen napis, ki smo ga videli v gozdu pri znamenitih slapovih Krimml:

Pametni, razumni ljudje ne onesnažujejo okolje, poti, gozdov, vsem drugim pa je to prepovedano.

Kar tiče varstvo okolja, kar zadeva lepo urejene zelenice in naselja, kar tiče čistočo sploh se lahko pri nekaterih alpskih sosedih marsikaj naučimo. Toda, mar nismo tudi mi del alpskega sveta?

Na poti, dolgi okoli 1.800 km, smo prevozili veliko visokih prelazov. Tudi takšnih nad 2.000 metrov. Obiskali nšeta lepa mesta. Občudovali slapove Rena in zastrmeli na otoku cvetja, na otoku Malnau na Bodenskem jezeru. To je poglavje zase. To je treba v resnici videti in doživeti.

Toda o tem pa tudi o strokovnem delu izleta, ki ga je nadvse uspešno izpeljal drugi vodnik, inž. Jože Volk, v imenu hortikulturnega društva, nekaj več prihodnjic.

V štirih dneh pet tujih držav: Avstrija, zvezna republika

LAŠKI KADRI V GOSPODARSTVU

VEČ SODELOVANJA

Gospodarski razvoj je v laški občini že dosegel stopnjo, ko je strokovni kader nujen za nadaljnjo kvaliteto rasti. Medtem ko so pokazatelji usmerjenega srednješolskega izobraževanja ugodni, je število študentov v občini relativno skromno. V letih 1970/71 do 1974/75 se je število študentov gibalo med 122 in 204 (indeks 167). V letu 1970/71 je prišlo na tisoč prebivalcev v občini 6,6 študenta (SRS 13,9), leta 1974 do 1975 pa 11,1 študenta (SRS 18,5). V obdobju 1970 do 1974 je na območju laške občine diplomiralo okoli 16 študentov letno. V letu 1974 je prišlo v občini 11,9 diplomantov na deset tisoč prebivalcev. (SRS 21).

Porast števila študentov na višjih in visokih šolah ter fakultetah dopušča oceno, da bo leta 1980 v študentske vrste vključene okrog 16 odstotkov populacije od devetnajstega do štirindvajsetega leta (razvite občine okrog 20 odstotkov).

Po tej oceni bomo imeli v letu 1980 okrog 220 študentov. Prav tako se bo povečal izobražbeni produkt na istih šolah. V obdobju do 1980 bomo pridobili okrog 120 višje in visoko usposobljenih kadrov. Od splošnega družbeno gospodarskega napredka, politike štipendiranja in zaposlitvenih možnosti pa bo odvisno koliko se jih bo zaposlilo v mejah laške občine.

Kompleksna izobraževalna politika zahteva medsebojno sodelovanje vseh dejavnikov, ki bistveno vplivajo na izobraževanje to so izobraževalna skupnost, delavska univerza, zavod za zaposlovanje, temeljne organizacije združenega dela, družbeno politične organizacije, in dosledno izpolnjevanje samoupravnega sporazuma o štipendiranju. Izobražbeni produkt bo potrebno uskladiti s potrebami OZD po strokovnih kadrih. Potrebna bo zavestna akcija vseh družbenih dejavnikov, da bodo vsi delavci in občani spoznali, da je ves družbeni napredek odvisen od znanja, kultivirane osebnosti in humanih proizvodnih odnosov. RADO SERNEC

NAJLEPŠI KRAJ

Tudi letos je v teku tekmovanje za izbiro najlepšega turističnega kraja na našem območju. Doslej je to lovoriko trikrat zapored osvojilo Luče ob Savinji. Letos Lučani ne tekmujejo oziroma ne želijo, da bi jih ocenjevali. Navzlic temu jih moramo pohvaliti, saj so poskrbeli, da je bilo še več cvetic in da je kraj vselej lepo urejen.

Komisija celjske turistične zveze, ki je spremljala urejenost krajev, bo svoje poročilo pripravila v naslednjem mesecu.

MILAN BOŽIČ

TURISTIČNA PRIZNANJA

Istočasno z ocenjevanjem krajev tečejo na širšem celjskem območju in seveda pod okriljem celjske turistične zveze tudi priprave za podelitev drugih območnih turističnih priznanj. Predvsem to velja za proglasitev najboljšega turističnega društva ter za imenovanje najbolj prizadevnega turističnega delavca.

Kot je znano, so predlogi za podelitev obeh priznanj že zbrani in zdaj je na vrsti komisija, da pripravi predlog.

Vrh tega bo celjska turistična zveza tudi letos podelila po deset diplom za najbolj prizadevne gojitelje cvetja v krajih, kjer delajo turistična društva.

Ljubljanska banka
podružnica celje

IGRA PIKAPOLONICE

Najprej nekaj števil. Ne veliko. Pa vendar toliko, da bo slika nazorna. Tudi opravljeno delo. To pa ni majhno. Je zelo veliko in je lahko za zgled.

V laški občini dela v osnovnih šolah 16 pionirskih hranilnic, ki povezujejo okoli 2800 mladih varčevalcev. Poleg te oblike mladinskega varčevanja pa so na območju, kjer dela žalska poslovna enota celjske podružnice Ljubljanske banke, močno razširili tudi igro pikapolonice, torej tisto obliko varčevanja, ko mladi sami prinašajo svoje prihranke v bančne poslovne enote v svoji, se pravi žalski občini. Teh mladih je v Spodnji Savinjski dolini kar 4800, od teh jih je 2500 že doslej doseglo najvišjo nagrado v tej igri — majico pikapolonice.

Igra namreč poteka tako, da prejme mladi varčevalec po določenem znesku prihranka ustrezno nagrado: nalepke mravljinčka, pajka, rogača, pikapolonice, zatem značko in mali pla-

kat pikapolonice ter za znesek 1500 dinarjev še majico pikapolonice. Potem lahko vsakdo igro ponovi in ponavlja, kolikor hoče.

Obiskali smo sedež poslovne enote celjske podružnice Ljubljanske banke v Zalcu. Lepi delovni prostori. Le malce pretesni.

Nismo dolgo čakali. Kmalu so se pri pultu pojavili trije mladi varčevalci: Iztoč, Franka in Polonca. Vsak s svojim hranilnikom. In potem štetje drobiža pa tudi papirnatega denarja.

»Prijetno je to delo z mladimi,« je povedala Majda Kot, ki med drugim skrbi in sprejema vlogo mladih. »Na tem delovnem mestu sem že dve leti, in rada delam z otroki. Veselje jih je gledati, ko komaj čakajo, kakšno nagrado bodo dobili. Nalepke, znaki, mali plakat in majica pikapolonice so primerne spodbude za to obliko varčevanja. Pikapolonica je danes pojem mladinskega varčevanja!«

VELIK OBISK

141 m nad Celjem se dvigajo mogočne razvaline Starega gradu. Tja je mogoče priti peš, saj vodita kar dve poti: Pelikanova in Rihtersičeva pot. Do vrha pa se je mogoče pripeljati tudi z avtomobilom.

Stari grad je najbolj obiskana turistična točka v Celju. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je grad obiskalo 86.467 gostov. Od tega je bilo 85.273 Jugoslovancev in 1194 tujih obiskovalcev. Obisk je bil največji v mesecu juniju, ko je grad obiskalo veliko število šolarjev in dijakov iz vse Jugoslavije, pa tudi v mesecu juliju, ko so v Celju bivali mnogi tuji gostje.

Okolje starega gradu je lepo urejeno. Moti le slaba cesta. Če bi bila cestna povezava nekoliko boljša, bi bil že tako velik obisk verjetno še večji.

MOJCA BUČER

CELJE

VEČ SEJMOV

Celje je na pragu svojih prvih letošnjih gospodarskih razstav. Še slab mesec in mesto ob Savinji bo zaživel kot sejmsko mesto. Od 24. septembra do 2. oktobra bomo imeli kar tri velike prireditve: deveti sejem obrti, deseto mednarodno zlatarsko razstavo in tretjo razstavo igrač. Vtem, ko bosta sejem obrti in razstava igrač v hall pod Golovcem, bodo zlati nakiti in vse kar sodi zraven razstavili v lapidariju pokrajinskega muzeja.

Priprave na vse tri razstave so v polnem teku. Zlasti razveseljiva je novica, da bo kolektiv Tkanine ohranil tradicionalnost razstave igrač. Sicer pa — hala Golovec bo tokrat opravila svoj izpit tu-

di po tej strani. Ima velike prednosti in Celju se zlasti po njeni zasluzi odpirajo možnosti za močnejšo uveljavitev kot pomembnega sejmskega mesta. Tudi po formalni plati. Kajti za pridobitev verifikacije sejmskega mesta, ki prinaša tudi določene prednosti in seveda obveznosti, so pogoj zaprti oziroma pokriti prostori. Celje zdaj takšne ima.

Hala pod Golovcem pa bo letos še enkrat gostitelj velike razstave. Od 20. do 28. novembra bo namreč v njej še razstava ob 30-letnici tehnične ustvarjalnosti in inovacij v Sloveniji. S tem pa najbrž ni izrečena zadnja beseda!

M. B.

FRAN ROŠ

Neizmeren rodoljub, kakršen je bil od mladeniških let, ko se je tega vzvišenega odnosa do domovine zave. del in do svojega poslednjega diha ni nikdar nikomur prizadejal bolečine. Od dneva, ko je v sebi odkril ta dar, je s skrbno ljubeznijo gojil materinsčino, naj je govoril, pripovedoval ali sukal pero kot pesnik, pripovednik, dramatik, publicist. Bil je rojen vzgojitelj, ki je plemenitil zavest s pisano besedo, s svojim osebnim vplivom, z govorjeno besedo v učilnicah, v prireditvenih dvoranah, v tovarniških halah in pod naško lipo. In zdaj je s svojo smrtjo pustil za seboj nezapolnjivo vrzel v srcih vseh, ki smo ga poznali, se greti ob njegovem patriotizmu, se oplajali v iskrici njegovega duha. Vendar pa je v šestdesetih letih svojega ustvarjalnega življenja postavil na svoji poti obilo pomnikov ob katerih se ga bodo s hvalnostjo in spoštovanjem spominjali še bodoči rodovi.

Prva vrednota, ki se jo je pred 78 leti rojeni Fran Roš iz polnih pljuč nadihal v družini skromnega uradnika, je bila narodnostna zavest in ljubezen do materinsčine. In ker v tistih časih biti z dušo in telesom Slovenec ni bilo preprosto, se je v mladeniču Franju Rošu razvila še ena vrednota — borbenost in pripravljenost na žrtve. Zato se kot dijak vključil v krog, ki je te vrednote samo še okrepil; Rudolf Maister, Franjo Malgaj, Srečko Puncer in drugi so mu bili tovariši oko. li lističa »Savinja«, v skupini »Kondorja« in kasneje na bojiščih za severno mejo.

Gmotne razmere so ga prisilile, da je prekinil študij prava in prišel med vzgojitelje. Kot učitelj, najprej v Preboldu in kasneje v Celju je Fran Roš odkril v sebi pedagoga, svojo ljubezen do mladine, tu je še globlje spoznal kričeče socialne razlike in se spopadal z njimi.

Ze pred vojno je Fran Roš bil eden od stebrov kulturnega, narodnostnega in političnega življenja v Celju. Niti malo ni naključje, da je bil med prvimi, ki so ga okupatorski oblastniki z družino izselili v Srbijo, zavedajoč se, da z njim odstranjujejo enega najpomembnejših duhov. A ker sila rodi odpor, se je v Franu Rošu borbenost še povečala. Z brati Srbi sodeluje v osvobodilnem gibanju, ob osvoboditvi v Beogradu ustanovi slovensko šolo... In zopet dokaz ustvarjalnosti njegovega duha, pred desetletjem je bil nekdanji izseljenec Fran Roš v peščici pobudnikov zdaj še tradicionalnega »Vlaka bratstva in enotnosti«.

Generacijam absolventov celjskega učitelja je razdal polj poleg zakladnice svojega znanja tudi s svojim nepriljenim vzgledom še več, kot je bil kot pedagog dolžan. Za zasluge, ob dejstvu, da bi bilo Celje brez Frana Roša siromašnejše, je bil leta 1955 proglašen za častnega meščana. Ves čas je bil tudi družbeni delavec, kljub letom ves vraščen v nove napredne ideje in tokove.

Tudi naši bralec in poslušalec radia bodo poslej čutili vrzel, ki jo pušča za seboj. Trideset let smo bili vajeni prebirati na naših straneh njegove črtice, pripovedke, pričevanja o Celju in Celjanih, pesmi za mlade, hudomušne bodice in satire.

Se julija je recitiral šolarjem v Rimskih Toplicah, pred dnevi govoril ob otvoritvi nove trgovine »Mladinske knjige« v Celju...

Spodneslo ga je kot hrast, nenadoma.

Slava njegovemu spominu!

JURE KRASOVEC

BEŽEN POGLED NA KNJIŽEVNO DELO FRANA ROŠA

Komaj leto in pol bi moralo še preteči, da bi pisatelj Fran Roš sredi januarja 1978 dopolnil osemdeset let. Bližajoči se visoki jubilej bi prav gotovo vzbudil obširnejši in nadrobnejši oris njegovega literarnega dela. Nepričakovana smrt, ki je že zdaj za vselej zaustavila njegovo roko, da ne bo več prišla za pero in ne več udarjala po tipkah pisalnega stroja, nas je prisilila, da moramo že zdaj na hitro in na kratko pokazati na nekaj dejstev in značilnih potez njegovega pesniškega, pripovednega in publicističnega dela.

Svojo literarno pot je začel kot član literarnega krožka »Kondor«, v katerem so se med prvo svetovno vojno zbirali dijaki celjske gimnazije ob mentorski roki pesnika Rudolfa Maistra — Vojanovca, ko je kot častnik služboval v Celju, preden je bil premeščen v Maribor. Izdajali so svoje opalografirano literarno glasilo »Savinja«. Ze ime krožka pove, da so se vzgledovali po Otonu Župančiču. Poleg Rudolfa Maistra pa so tudi Roš sam in njegovi sošolci: Srečko Puncer, Franjo Malgaj, Arkadij Videmšek, Davorin Ravljen in drugi dajali krožku protiaustrijsko in jugoslovansko smer, ki jim je med vojno naprtla preganjanje avstrijskih šolskih in vojaških oblastí, po razpadu Avstroogrske pa jih peljala med borece za osvoboditev vseh Slovencev prav do naše severne narodne meje ter prizadejala njihovi požrtvovalni narodni borbenosti prvo veliko razočaranje ob izgubi Slovenske Koroske.

Rošev pesniški talent so kriznali tudi uredniki vidnejših literarnih revij ter mu že kot dijaku in mlademu ka-

detu tiskali pesmi v Slovanu in Ljubljanskem zvonu. Ko se je vdal svojemu drugemu, vzgojitelskemu srčenemu nagnjenju in kot učitelj našel se tesnejše vezi z delovnimi ljudmi, je med obema vojnima objavil pesmi tudi v socialistično usmerjeni delavski reviji Svoboda, v Domačem prijatelju, v mariborskih predvojnih Obzorjih, po drugi vojni pa v Novih Obzorjih in v Celjskem zborniku. V časnikih (med obema vojnima zlasti v celjski Novi dobi, po drugi vojni pa v Celjskem tedniku) je natisnjenih več njegovih učinkovitih slovesnih prigodnic. Njegovo HIMNO CELJU je skladatelj Karlo Sanein leta 1938 komponiral kot kantato za zbor, soliste in orkester. Iz bolečin, ki so mu jih prizadejali nacistični okupatorji z zaporom leta 1941 in z izgnanstvom v Srbijo, so se porodile njegove PESMI IZ JECE IN PREGNANSTVA, ki jih je izdal v knjigi leta 1946, kmalu po vrnitvi v domače Celje. V domačih časnikih in v satiričnem listu Pavliha je objavil vrsto epigramov, v katerih je znal vselej najti zdravo ravnotežje med satirično ostrino in dobrodušno hudomušnostjo.

Njegova pripovedna dela izžarevajo premočrtno zavzetost za vse dobro in plemenito, pa naj se to odraža kot narodna zavednost ali kot intimna povezanost z delovnimi ljudmi v njihovi borbi za družbeno pravičnost. To velja za njegovo povest ZVESTA ČETA (1933), v kateri je iz avtobiografskih osnov izoblikoval podobo svoje generacije, ko je trgala okove stoletne zasuženosti pod avstroogrskim škornjem in si skušala skovati svobodo, prav tako pa tudi za vrsto njegovih

novelic, črtic in feljtonov, od katerih so nekateri prav tako zrasli iz osebnih doživljanj v mladih in zrelih letih, v drugih pa daje pripovedi o življenjskih in značjskih zapletih tudi bolj prosto pot. Objavljal jih je v časnikih, ljudskih revijah in zbornikih (npr. v Obzorju, v Kodelarju MD), nekaj jih je ponatisnil v zbirki KORPORAL HUŠ IN DRUGE ZGODBE (1971), v zadnjih mesecih pa je pripravil za tisk novo zbirko črtic s tematiko NOB ter skoraj zaokrožil še tretjo zbirko črtic in humoresk o problemih žive vsakdanjosti.

Roševa trezno misleča in s človeško toplino prekaljena vzgojniška narava, ki ga je pripeljala v učiteljski poklic, je dala značilen pečat tudi dobršnemu delu njegove literarne ustvarjalnosti. Ze med obema vojnima je mnogo pisal zlasti za otroke in mladino. Za nje je objavil pesmi in črtice v Zvončku, Vrtecu, Našem rodu, po drugi vojni pa v tržaškem Galeb in Ljubljanskem Kurirčku. V knjigah pa so izšle njegove povesti za otroke: MEDVEDEK RJAVEC (1929 in 1931), JURTOVO POTOVANJE (1930), DIJA (1939), LETALEC NEJČEK (1972), VID NIKDARSIT (1976).

Otrokom je namenil tudi dve igri, ki jih je uprizorilo celjsko gledališče: USESA CARJA KOZMIJANA (1948) in DESETNICA ALENCICA (1951), odraslim pa komedijo MOKRODOLCI (uprizorjeno v Celju 1946 in isto leto izdano tudi v knjigi). Skladatelj Ristu Savinu je napisal libreto za operi GOSPOSVETSKI SEN (1921) in MATIJA GUBEC (1923).

Podrobnejši oris Roševe publicistične dejavnosti bi preveč razširil ta zapis. Ni

kakor pa ne smemo prezreti njegovih tehničnih člankov in razprav o Rudolfu Maistru, Franju Malgaju, Srečku Puncerju ter o revolucionarni Slandrovi družini v Celjskem zborniku (1958, 1959, 1960-70, (1971-72), o savinjskem kmečkem puntarju Boštjanu Natku in skladatelju Ristu Savinu v Savinjskem zborniku (1959, 1974). V prihodnjem Celjskem zborniku pa bo izšel njegov članek o obeh celjskih kulturnih tednikih, s katerima so neodvisni kulturni delavci leta 1938 in 1939, ko so se že zbirali slovenski bodočnosti grozeči oblaki nacistične nevarnosti, manifestirali slovensko narodno in kulturno samobitnost. Posebej pa velja opozoriti na njegovo knjigo SLOVENSKI IZSELJENCI V SRBIJI 1941-1945, v kateri je skrbno zbral spomine in pričevanja tedanjih sotrpinov ter jih z dodatkom svojih lastnih dokončno izoblikoval in zaokrožil v pravo monografijo o tem, kako sta zdrava ljudska miselnost in človeška plemenitost preobrnili nacistične načrte o uničenju Slovencev, jih vskladila s cilji NOB jugoslovanskih narodov in skovala temelje trdnega bratstva med slovenskimi in srbskimi ljudmi.

Iz vsega Roševega književnega dela si je kremenita značajnost, plemenitost in dobrsrčnost njegove osebnosti, ki ni vzbujala le občudovanja, ampak neustavljivo osvojila vse, katerim se je razdal in jim naklonil svoje iskreno prijateljstvo, od vrstnikov njegovih let preko srednje generacije do mladine in otrok, ki jim je s tolikšno prisrčnostjo bral svoja dela, kadar so ga povabili medse.

Prof. VLADO NOVAK

1

Crna masa je tiho minila.

Iz klopi pred oltarjem se je dvignilo telo gimnazistiškega ravnatelja, vstali so profesorji, vsi v črnem in s cilindri v rokah. Po sredini cerkve so stopali k izhodu. Obrazi so jim temneli dostojanstveno in kakor v težki tugi.

Pred petimi dnevi so bili počili Principovi strelci. Študenti so planili na trg pred cerkvijo. Glasno so se zbirali v gruclah, ki so odhajale v mesto, s čigar so se vile žalne zastave in ga je dopoldansko sonce oblikovalo s toplo bleščavo. Nad branjevkami, nad sadnimi in mesnimi stojnicami so krožili golobi in se spet vračali v sivi zvonik.

Dan je bil prav za prav, kakor da se na vsem svetu ni godilo zdaj prav nič posebnega. Gospe in služkinje so se gnetle tod s košarami in novicami. Solata, jajca, piščanci, kumare, krompirček. In zanimive reči o škandalu z gospo kontrolorjevo, o dvojčkih v rodbini gospoda svetnika. Kakor včeraj in jutri.

Siroki trg so obdajale hiše in hišice s trgovinami in gostilnami. Semkaj je vodilo dvojce, troje ulic, ki so jih spet križale ulice, široke in ozke, ravne in krive. Vanje izvešeni napis, ponajveč nemški, rodbinskim imenom niso mogli tajiti drugega izvora. Vendar sta se posoda kosala oba govora in ta borba je čedalje bolj obetala, da očiščeno utone v slovenskem morju.

Za vedro, plitvo reko je zelenel park z belimi stezami, drevjem, grmičevjem in gredami rož. Tik ob vodi je vodil dolg, raven drevored. Skozi košato zelenje temnih kostanjev so padale le redke sončne lise na beli pesek.

Stirje fantje so stopali tod, petošolci, s širokimi črnimi klobuki, z nasmehom na obrazih, mladi sredi mladega dne.

Tine Praznik, visok in krepak fant, je snel klobuk, s prsti si je segel v goste lase nad ostro izoblikovanim obrazom: »Ti strelci so jeknili daleč. Odslej pojde hitreje in ostreje. Zaenkrat še morda brez vojne. A čez nekaj let, prav mi dorastemo dotlej, nas zajame težavni čas. Če se prebijemo skozi vse, jo doživimo, Jugoslavijo.«

»Prelepo gledaš,« je menil Milan Travnar, ugleden deček z visokim čelom, miren v sinjih očeh, in mehkih kretnjah.

»Brez svetovnega bankrota ne pojde,« je dejal blede in ozki Ivan Meglič.

Cetrti med njimi, mali, čokati Polde Veninšek, pa se je mežikaje nasmehnil in zaokrožil: »Kaj nam pa morejo...«

In je kričnil, da so za hip utihnili ptiči v drevju: »Nič! Jutri bo konec, bili smo petošolci. In jutri zvečer bomo doma, skoro trije meseci so naši. Vse drugo naj skuhamo diplomati!«

Vsi stirje so bili literati in so izdajali list »Mladi maj«. Bila je to doba po balkanski vojni, ko sta »Gospodin Franjo« in »Kontrolor Škrobar« kazala na dve rani: na sever in jug. In trije meseci so bili minili, odkar je bil v tem mestu Endlicher združil petdeset študentov v organizacijo z jugoslovanskim programom.

Tam na klopi je pod širokim slamnikom sedel upokojeni oficijal, bradat Otoprec, samec, ki je stanoval s študenti v isti hiši. Cital je graški dnevnik in je spregovoril: »Predobro so ju pogodili. Grozno, strašno. Iz tega se lahko še kaj izčimi. Jaz bi Srbom napovedal vojno in jih enostavno iztebil s površja zemlje. Pa pravijo, da so nam bratje. Kaj takega! In je krepko potegnil iz cigare.

Dospeli so v hlad pod grič, kamor se ni bilo posijalo sonce. V travi se je svetila rosa.

»Do jeseni brez nje, ki jutri odide!« je vzdihnil Ivan.

»Na izprehod pojdeva danes, domenjena sta,« je Milan skrivnostno dostavil.

»Saj je lepo vse to,« je zihnil Polde. »Ali nikdar je še nisi poljubil, Ivan, in je še ne boš kmalu. Jaz bi to drugače znal.«

Skoči k nji, pa prilivi jo na prsi široke, šumeče — ej tepec, kdor more, pa neče!

Ivan Meglič je vztrpetal v sebi. Popoldne pojde na sestanek, na izprehod z Anico. Po cesti med reko in gozdom. Z deklico prvič v življenju. In Anica je lepa, oči so ji globoko modre kakor nebo, svetlolasa je, vsa je angel. Njeno roko položi v svojo, njeno mehko roko, ki mu je pisala besede: Bodi mi vedno dober in sladko mi bo v srcu, dokler vem, da misliš name z ljubeznijo.

ZKPOS CELJE

NOVA POTA UVELJAVLJANJA DELA

Le malo časa nas loči od konference Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Celju. Gre torej za pregled dela tako imenovane amaterske kulturne dejavnosti. Najbrž pa ne bo moglo ostati samo pri pregledu opravljenega dela. Potrebne bodo korenite organizacijske spremembe, kajti vsebinske si že polagoma utirajo pot. Pred bližnjo konferenco smo prosili za besedo predsednika občinskega sveta ZKPO Celje BOŽA LUKMANA, da bi nam povedal nekaj bistvenih ugotovitev o sedanjem položaju t. i. amaterske kulture in o načrtih za obdobje po konferenci. Današnji razgovor tako ostaja samo pri organizaciji Zveze, o programskih zasnovah pa bo tekla beseda drugič.

Zadnja konferenca je bila konec aprila pred dvema letoma, kjer ni bila izdelana posebna programska zasnova za leto. Kljub temu beleži posebnost v zadnjem času na področju kulturnega življenja, ki ga neposredno ustvarjajo ravno ljubitelji, večinoma kakovostni razmah. Čemu pripisujete ta pojav?

Celotno področje kulture je zasnovano v duhu nove ustave. Zato smo ne glede na neizdelano programsko zasnovo v zadnjih dveh letih dopolnjevali sklepe zadnje konference, širili naloge na dosedanjem predsedstvu in plenumu, ter sodelovali s komisijo za kulturno dejavnost pri SZDL. To je samo dokaz, da živimo v intenzivnem in razgibanem obdobju in kako pomembno je delo na področju kulture zlasti med delavci in mladino. Ne moremo tudi mimo spontanega hopenja vse večjega števila ljudi, ki žele tudi aktivno sodelovati v oblikovanju kulture.

Kakšne so bile dosedanje povezave med posameznimi društvi in drugimi samostojnimi telesi amaterskih organizacij s središči, od koder izvirajo — s krajevno skupnostjo, tozdi, šolami in družbenopolitičnimi organizacijami?

Ravno tu so nam doslej preveč uhajale vaje iz rok. Napačno bi bilo, če bi rekli, da ni do boljšega sodelovanja prišlo zaradi nerazumevanja med posameznimi interesnimi območji. Prej moramo reči, da so vse nastale vrzeli posledica organizacijske nedodelanosti in pomanjkljivosti. Zato moramo temu primerno razčleniti dosedanje in bodočo organiziranost. Posebno tam, kjer kakršnakoli oblika kulturnega delovanja še ni zaživela. Vzbuditi moramo potrebo in aktivirati organizirano delo. To pa moramo storiti v vsaki delovni organizaciji, šoli, krajevni

skupnosti. Prisotni moramo biti povsod, kjer se kaj dogaja. Kultura ni samo gledališče in koncert, temveč skupek celovitosti človekovega delovanja in usmerjenosti družbe kot celote.

Se vam ne zdi, da je ta pomanjkljiva povezanost med neposrednimi kulturnimi ustvarjalci in osnovnimi oblikami organiziranosti baze posledica še doslej neuveljavljenih delegatskih razmerij na področju amaterske kulture?

Razmeroma pozno se vključujemo v delegatski sistem, vendar je zakasnitev marsikaj razbistrila in bomo tako lažje postavili nova načela. Ta problem seveda sodi tudi v organizacijsko utrjevanje in oblikovanje zveze in društva. S tega mesta ugotavljamo, da terja tudi delegatska sestavljenost kulturne skupnosti revizijo. Pri tem mislim na sorazmerno zastopanost društev v skupnem številu delegatov kulturne skupnosti. Sedenje razmerje, ki govori o naših petih delegatih od skupnih šestdeset, ni ustrezno. Nekoliko bolje je v IO KSC, kjer ima Zveza 4 predstavnike. V komisijah je spet slabše. Predlog bodoče delegatske sestave KSC in organov ZKPO je naslednji: vsako društvo ali samostojen kolektiv, ustanova, zavod ima po enega zastopnika po principu paritete in po proporcionalnem principu.

Gre torej predvsem za to, da naj imajo na kulturno politiko vpliv predvsem tisti, ki jo neposredno ustvarjajo in uporabniki, ki jo financirajo?

Upam, da je predlog za sestavo bodoče skupščine KSC dovolj utemeljen in da bi vsako drugačno predstavljanje v tem organu bila resna ovira za nadaljnjo rast kulture nasploh. Isti princip naj bi veljal za IO in njegove strokovne komisije. Seveda bo treba spremeniti statut in druge akte, toda to ne more

biti ovira, saj politično sprejemamo delegatski princip, ki terja vpliv neposrednega ustvarjalca.

Kaj pa ZKPO?

ZKPO na nivoju občine bi v bodoče imela zbor delegatov, izvršilni odbor in strokovne svete za posamezne dejavnosti, ki delujejo v društvi. Tudi za ZKPO v občini naj bi veljal enak princip delegatske sestave kot za kulturno skupnost. To pomeni, da bi vsako društvo ali samostojen ansambel imelo v zboru delegatov najmanj enega delegata. Društvo z več kot 50 člani pa več, in sicer za vsakih nadaljnjih 50 članov po enega delegata. Izvršilni odbor bi sestavljali predsedniki svetov posameznih dejavnosti (gledališče, glasba, knjižničarstvo, film itd.), predsednik in izmed prej omenjenih tudi dva podpredsednika in organizacijski tajnik. Tako obstaja možnost, da bi IO štel enajst ali celo 17 članov, pač odvisno od števila kulturnih dejavnosti in svetov pri zboru delegatov v občinski ZKPO.

Kako bodo delegati voljeni in kateri bodo stalni?

Delegati za kulturno skupnost Celja in ZD (zbor delegatov) občinske ZKPO bodo voljeni v društvih in kulturnih ustanovah za vsako zasedanje posebej, stalni člani oziroma delegati pa so le predsednik ZD občinske ZKPO, predsednik KS, oba izvršilna odbora ter ustrezni sveti in komisije. To so seveda le predlogi in razprava bodoče konference bo nedvomno uskladila stališča.

Ko govorimo o novi organiziranosti amaterske kulture, ki pomeni prelomnico v dosedanjem delu te izredno množične organizacije, ne moremo mimo pereče kadrovske problematike, ki se je tudi v »poklicni« kulturi še kar precej udomačila. Kaj namerava storiti ZKPO za krepitev strokovnih kadrov v

svojih vrstah in nadaljnjo izobrazbo že obstoječih strokovnih delavcev? Nič novega namreč ni, če trdimo, da brez določenega strokovnega znanja amaterska kultura ne bo mogla dosegati tiste kakovostne stopnje, s katero bi suvereno zastopala svoje mesto v današnji družbi.

Kadrovska politika je že lep čas skoraj povsem odsotna. Nujno se bomo morali boljše povezati s SZDL. Naj poudarim, da v organizaciji predstavljajo mladi polovico aktivnega članstva, v vodstvih društev in v zvezi pa niso ustrezno zastopani. Mladim manjka organizacijskih izkušenj in znanja, ki ga morajo starejši prenašati nanje. Zato bo potrebno poglobiti sodelovanje tudi z ZSMS. Več povezave bi bilo tudi potrebno s poklicnimi kulturnimi delavci, ki bi lahko s svojim delom v amaterskih vrstah veliko prispevali k razvoju kulturnega življenja. Seveda pa bi lahko tudi marsikateri ljubitelj s svojim delom prispeval ustvarjalni delež na področju med poklicnimi kulturnimi delavci.

O sami programski usmeritvi naj teče beseda drugič in predlagam, da ostanemo pri organizacijski problematiki. Zato bi za zaključek predlagal, da skušate opredeliti vlogo t. im. kulturnih animatorjev, saj smo si ob njihovem imenovanju predstavljali most med kulturo kot vsebino in tistim, ki naj bi to vsebino zajemal s kar največjo žlico. Kolikšna je žlica in kakšna je razdalja med skledo in usti?

Napak bi bilo razumeti, da smo z imenovanjem kulturnih animatorjev v združenem delu opravili vse naloge. Nedvomno bo treba skrbeti za stalno usposabljanje kulturnih animatorjev. Zagotavljati bo treba večjo odgovornost

samoupravnih organov v tozidih in izvršilnih odborih sindikalnih organizacij. S tem vprašanjem smo tudi pri celjskem kulturnem utripu, ki zahteva, da samoupravni organi v tozidih vsaj enkrat letno razpravljajo o kulturnem življenju in delu v tozidu. Nujno bo treba sprejeti program kulturnega delovanja, da ne bomo imeli več proslav in drugih političnih prireditvev v delovnih kolektivih, ki bi jih ne povezoval kulturni program. Ob vsem tem ne moremo mimo velike tradicije delavske kulture Celja, ki je imela odločilen vpliv na kulturno politično rast ter na razredno in nacionalno zavest množic. Te izkuš-

nje in zasluge v revolucionarnem boju za novo, bi moralo biti vodilo tudi nam in zato še toliko manj obstoja potreba po uvozu tujega. Tega seveda ne smemo razumeti kot zapiranje pred svetom. Nasprotno, temu svetu se moramo dopirati in orpiti iz njega ter oplemenjevati svoje izkušnje in sposobnosti. Vendar na revolucionarnih načelih in ne na preživetih malomeščanskih družbenih odnosih. Vse to so elementi, ki naj krajšajo to razdaljo med skledo in usti. In krajša bo razdalja, večja bo žlica.

POGOVOR VODIL
IN ZAPISAL
DRAGO MEDVED

Kozjanski kulturni teden

Na Kozjanskem že dalj časa intenzivno razmišljajo, kako priti v kulturnem življenju do novih oblik. Do takšnih oblik, ki bi ne pomenile zgolj kulturno osveščanje krajanov, pač pa bi posegle tudi izven pokrajine in tako dale ljudem Kozjanskega in njihovega delovanja nove, kvalitetnejše razsežnosti. Prilika je bila domaćinom ponujena predlanski, ko so se na Pilštanju v prijetnem srečanju zbrali gledališki delavci in krajan, v večini obiskovalci gledališkega abonmaja Kozjansko. Takrat se je namreč razločno pokazalo, da ljudi, ki radi obiskujejo gledališče, zanima še kaj več kot delo samo, ki ga vidijo v končni obliki, da jih zanima tudi tisti del ustvarjalnosti, ki ni strogo vezan na odrske deske.

Srečanje je bilo torej še nekaj več: bilo je spoznanje o nekem delu, o nečem, kar je bilo doslej prekrito s tančico skrivnosti, dostopno le poklicnim.

Predlansko srečanje na Pilštanju je bilo doživetje.

Podoben prireditve na Kozjanskem ni veliko, zato je razumljivo, da se je prav takrat rodila ideja o kozjanskem kulturnem tednu, ki bo po vsej verjetnosti letos prvič gledal luč sveta. Morda sicer res zaenkrat v nekoliko skromni obliki, za katero pa Kozjanci, konkretnije, ljudje iz Prosvetnega društva Lesič-

no-Pilštanj pravijo, da jo nameravajo izpopolnjevati iz leta v leto, če bo seveda prvi nastop uspel. Osnovni namen prireditve naj bi bil čimbolj povezati vse osrednje Kozjansko in izkoristiti vse ponujene možnosti in ljudi, ki jih kakorkoli veže ista misel: kultura, poleg tega pa jim nuditi vrsto kvalitetnih predstav, ki so si jih doslej lahko ogledali v najbližjem kulturnem središču, Celju.

Kaj torej nameravajo ponuditi Kozjanci in kdaj?

Kozjanski kulturni teden naj bi bil konec septembra ali v začetku oktobra. Prvi dan tedna (ime tedna je zaenkrat še simbolično, saj bodo prireditve le v petek, soboto in nedeljo) bi ponudil obiskovalcem koncert treh pevskih zborov, literarni večer in dve razstavi NOB na Kozjanskem (razstavo bo pripravil muzej NOB Celje) in razstavo likovnih del iz fonda Delavske univerze iz Rogaske Slatine. Drugi dan tedna je namenjen srečanju gledaliških delavcev s Kozjanci, tretji pa predstavi amaterske skupine Zarja iz Trnovelj. Prireditve naj bi bile razporejene tako, da bi bila gostitelja trg Pilštanj in sosednje Lesično, v bodočnosti pa naj bi jih razširili še na Kozje. Le tako bo kozjanski kulturni teden za dihaj polno in plodno.

MILENKO STRASEK

Kmalu muzej!

Zalčani bodo v bližnji prihodnosti dobili nov muzej, ki bo imel prostore v rojstni hiši skladatelja Rista Savina. Zbirka, ki bo na ogled, je sicer že urejena, vendar morajo opraviti še formalnosti glede ustanovitve in ustanovitelja. Zda si je mogoče zbirko gledati le, če je dovolj interesentov za to.

Zbirka je sestavljena iz treh ločenih delov. Prvi del je posvečen zgodovini hmeljarstva, drugi skladatelju Ristu Savinu, tretji pa zgodovini gasilskih društev v občini Zalec. Za hmeljarski del muzeja je največ materiala zbral poseben odbor. Zbirali so najrazličnejše predmete v zvezi s hmeljarstvom v Savinjski dolini, od takratnih kmetijskih pripomočkov do pisane in fotografskega materiala, ki je v zvezi z začetki

hmeljarstva pred več kot sto leti. Predstavljen je hmeljarski tisk, tudi nekaj strokovnega, predvsem pa Hmeljar kot glasilo hmeljarjev.

Drugi del je posvečen skladatelju Ristu Savinu, ki se je rodil in umrl v Zalcu. Razstavljeni so predmeti iz njegove zapuščine in kopije vseh njegovih glasbenih stvaritev. Kopije zato, ker originalne hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Manjka pa klavir, na katerem je ustvarjal, in ki je v zasebni lasti. Prav sedaj se s lastnikom pogovarjajo, da bi ga odstopil muzeju.

Tretji del prikazuje v besedi in sliki razvoj gasilstva v občini. Znano je, da so se v Savinjski dolini porajala prva gasilska društva na štajerskem.

KRISTJAN MARKOVIČ

CELJSKE POLETNE PRIREDITVE

ORGLJE, TROBENTA

Letošnje celjske poletne prireditve se bližajo svojemu koncu, saj sta pred nami samo še zanimiv koncert za orgle in trobento ter zaključni promenadni koncert.

Prvi, torej koncert za orgle in trobento, bo v soboto, 28. avgusta v celjski farni cerkvi. Izvajalca bosta ugledna slovenska umetnika: Hubert Bergant in Anton Grčar.

Hubert Bergant je študiral v Ljubljani, izpopolnjeval pa se je pri slovitih koncernih mojstrih na Dunaju. Doslej je imel na orglah okoli 60 solističnih koncertov, od tega več kot polovico v tujini. Izreden uspeh je dosegel s svojim koncertom v cerkvi Notre-Dame v Parizu. Lani je nastopil tudi v Celju.

Anton Grčar je diplomiral na akademiji za glasbo v

Ljubljani in je od 1963. leta naprej prvi trobentar Slovenske filharmonije. Za seboj ima že lepo število solističnih koncertov, predvsem po izpopolnitvi v Parizu. Je tudi dobitnik visokih domačih in tujih priznanj. Med svoje najbolj uspele storitve šteje koncerte, ki jih je imel skupaj s Hubertom Bergantom.

Oba umetnika bosta na celjskem koncertu predstavila zelo zanimiv program, na katerem bodo dela Kerria, Händla, Pachelbela, Purcella, Albrechtsbergerja, Corellija, Duboisia in Albinonija. Še posebej opozarjamo na izredno lepo Händlovo sonato v F-duru, ki jo bosta izvedla v duetu ter na Duboisovi Toccato, ki jo bo zagnal Hubert Bergant na orglah.

Prepričani smo, da je celjsko turistično društvo kot organizator letošnjih poletnih prireditve ustreglo s tem koncertom številnim ljubiteljem resne glasbe.

PROF. ZORAN VUDLER

Hubert Bergant z velikimi orglami

ŠENTJUR

PO VSAKEM DELU USPEHI

Predsednika Krajevne skupnosti Šentjur-trg Mirka Vrečka smo poprosili, da nam opiše delo te Krajevne skupnosti in probleme, ki se porajajo ob tem delu:

Naj za uvod najprej na kratko predstavim našo krajevno skupnost. Med enajstimi krajevnimi skupnostmi je naša po številu prebivalcev druga najmočnejša. Steje 2100 občanov in pri tem se mi zdi potrebno omeniti, da jih je kar polovica zaposlenih na območju same krajevne skupnosti. Z ozirom na gospodarsko, kulturno in družbeno dejavnost pa je to osrednja krajevna skupnost v občini. Poleg centra Šentjur-trg spadajo v našo krajevno skupnost še naselja Hrušovec, del Podgrada, Bešnica in del Bezovja.

Delovni ljudje uresničujejo svoje samoupravne pravice neposredno na zborih delovnih ljudi in z referendumom, posredno pa v okviru sveta krajevne skupnosti in preko komisij ter odborov. Obveščanje poteka preko sredstev javnega obveščanja, direktno na samih zborih delovnih ljudi in preko sveta. Moram pa reči, da je zelo uspešno tudi obveščanje preko delegatov.

— Kako se sestaja svet krajevne skupnosti?

Sestaja se samostojno, ali pa v razširjenem sestavu, kar prakticiramo še posebno v zadnjem obdobju. Skupaj s članj sveta sedijo torej na seji še delegacije zborov skupščine in pa delegacije samoupravnih interesnih skupnosti. Nato skupaj obravnavamo najbolj pereče in aktualne probleme.

— S katerimi nalogami in problemi se ukvarjate v tem času?

Za občinski praznik je bila asfaltirana cesta v naselju Hrušovec, in sicer v dolžini 1200 metrov. To je pomembna in velika pridobitev za to, dokaj novo naselje. Akcija asfaltiranja ceste je stekla na pobudo prebivalcev tega naselja, ki so sami zbrali približno eno četrtino vseh potrebnih sredstev. Celotna investicija pa je znašala okoli 300 milijonov starih dinarjev.

Zelo dobro poteka tudi akcija za poimenovanje ulic v naši krajevni skupnosti. Izvršene so priprave za razširitev pokopališča v Šentjurju, hkrati se urejajo še vzdrževalna dela na cesti skozi trg in na ostalih komunalnih objektih. Naša permanentna in odgo-

vorna naloga je tudi urejanje potrebne problematike. Te probleme rešujemo skupaj s koordinacijskim odborom pri skupščini občine in s štabom civilne zaščite.

Seveda pa kot osrednja krajevna skupnost skrbimo tudi za kulturno dejavnost v kraju in zato tesno sodelujemo s kulturno skupnostjo in matičnim prosvetnim društvom. Pomembno je dejstvo, da smo v stalnem stiku z občani, ki jih tudi sproti obve-

ščamo o trošenju sredstev iz samoprispevka. Ta sredstva so v prvi vrsti namenjena za obnovo šole v Šentjurju in za reševanje komunalnih problemov.

— Katere naloge se vam zdijo prioritete do leta 1980?

Teh je veliko, vendar se zavedamo, da vsega potrebnega do tega obdobja ne bo moč uresničiti.

Prepotrebna je obvozna cesta do priključka na Sloveniko, s katero bi razbremenili promet skozi sam trg in mi-
mo šole.

Nujno potrebujemo tudi sodobnejšo trgovsko mrežo in primerne gostinsko-turistične objekte. Več bomo morali narediti za varnost prometa, zato bo v spodnjem trgu treba postaviti semafor. Radi bi modernizirali telefonsko omrežje in za potrebe Šentjurja in okolice naredili kombinirano tržnico. Nenehno in budno moramo sodelovati pri spreminjanju in dopolnjevanju urbanističnega načrta za Šentjur in okolico.

Nalog, načrtov in ne nazadnje želja, je veliko in vseh res ne bo mogoče realizirati. A upam si trditi, da bomo z dobrim in smotnim delom le marsikaj uresničili.

MATEJA PODJED

ZDRAVSTVO

NEZA-
CELJENE
RANE

Pretekli teden se je v Celju sestal na četrti redni s delavski svet Združenih zdravstvenih zavodov in razprav o polletnih rezultatih poslovanja in zlasti spregovoril ukrepih za samoupravno organiziranost zdravstvenih lavcev v celjski regiji.

Na seji so ocenili, da polletni rezultati poslovanja zdravstvenih delovnih organizacij niso zadovoljivi. Splošni bolnici Celje in Brežice izkazuje večjo, Regionalni zdravstveni dom Celje pa manjšo poslovno izgubo skupaj blizu 20 milijonov oziroma po fakturirani re- zalciji šest in pol milijonov dinarjev. Na izgubo je vplila zlasti prekoračitev materialnih stroškov, še posebej prehrane in osebnih dohodkov. Ker ni pričakovati več ga dohodka, morajo zdravstveni delavci energično ukrepati sicer bodo ob koncu leta ogroženi njihovi osebni dohodki.

Stabilizacijsko ukrepanje bo zdaj treba usmeriti predvsem v porabo, kajti pridobivanje dohodka poteka — v celoti vzeto — po predvidevanjih.

To pa pomeni, da je potrebno globlje vstopiti v problem. Več vprašanj si moramo zastaviti. Prvo, kateri tisti zavodi, ki nenehno pritiskejo na prekomerno porabo obsega zdravstvenega dela. Denimo, zakaj se je oseg ambulantnega dela letos povečal za 12 odstotkov, ko ni v sorazmerju s številom novih zavarovancev. Kako epilna na obseg in količino pravic iz zdravstvenega zavarovanja (nadomestila itd.) bo treba postaviti nasproti tem dejstvom in na tej osnovi oceniti učinkovitost vsake in hkrati ugotoviti, kako se uresničuje dogovorjena menjava dela. Drugo takšno vprašanje, ki pa ni tako zapleteno, je vprašanje spoštovanja dogovorov in njihov uresničevanje. Količina osebnih dohodkov, ki je bila dogovorjena za načrtovani obseg dela, je znana. In vendar je prekoračena za šest odstotkov, kar je 28 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ne le, da to ni v skladu z ekonomsko politiko za letošnje leto, tudi v gibanju dohodka tako stroški nimajo kritja. Znotraj združenih zdravstvenih zavodov so v nekaterih temeljnih organizacijah združenega dela še večje kršitve dogovorjene politike. S primeri kot ta, da se je obseg dela napram lanskemu zmanjšal za 15 in več odstotkov, dohodek za 5 odstotkov, osebni dohodki pa so se povečali za več kot 31 odstotkov.

Potem so tu še organizacijska vprašanja, kot denimo izkoriščenost delovnega časa, čakalna doba, diagnostični postopki in predpisovanje zdravil in druga, že kar kršijo nišna vprašanja.

V zdravstvenih delovnih skupnostih bodo zato morale resneje spregovoriti o svojem ravnanju in stabilizacijskem obnašanju, kajti širše družbene skupnosti venoma ne bo mogoče kriviti za nastale razmere v zdravstvu.

Morda je zdaj najbolj pravi čas, da so v zdravstvu načeli tudi ta vprašanja, ki celo štejejo med verjete slabši poslovni uspeh, poleg dejstva, da so samoupravni sporazumi o menjavi dela z Regionalno zdravstveno skupnostjo za letošnje sprejeti šele pred dobrim mesecem.

Na seji so imenovali 11 člansko komisijo. Ta naj bi pripravila gradivo za javno razpravo o organiziranosti zdravstvenih delavcev povezanih v Združene zdravstvene zavode. Temeljno izhodišče bodoče organiziranosti je, odgovoriti na zahtevo časa in uveljaviti poglobljanja socialističnih samoupravnih odnosov ter postopno izenačevanje družbenoekonomskega položaja zdravstvenih delavcev z drugimi, zlasti glede možnosti odločanja o pogojih pridobivanja dohodka in njegove delitve.

Zaenkrat so stare rane v zdravstvu še odprte. Resnično, ne le v prisposodbi, jih lahko začeli le zdravstvo same. Pridobiti na se bo moralo v cel sneti še vedno nerešene vprašanja. Kajti, nerealno je razmišljati o dodatnem obremenjevanju osebnih dohodkov delavcev, tako dolgo, dokler ni mogoče dokazati, da je storjeno vse kar deluje na razumno porabo.

Stabilizacijski program in ukrepi, ki jih je delavski svet sprejel, so zastavljeni v tej smeri, le da jih preprosto časi uresničujejo. Vzrokov za to je najbrž več. Poglavitni je v tem, da zdravstveni delavci še vedno živijo v prepričanju, da se bo družba le »omehčala« in odprla blagajno. Toda sedaj, v novih pogojih, je treba za zdravstveno varstvo odšteti denar iz denarnic delavcev. To pa ni več tako preprosto pa tudi neprijetno utegne biti.

BOJAN VOLČ

REPUBLIŠKI SEMINAR

ZNAJANJE ZA ZBOROVODJE

Trideset let je minilo, ko je v Celju peščica glasbenih pedagogov začutila, da je treba ljudi, ki se bavijo z zborovodstvom izobraževati ter jih konstantno seznanjati z novostmi v tej vrsti glasbene dejavnosti. Le tako bo slovenska zborovska pesem z vsakim novim dnem lepše domela in se bogatila.

S celjskimi festivali, ki so se prav tako pred 30 leti pričeli, z zborovodskimi seminarji, ki so vzporedno s festivali rasli, in seveda z neumornim delom pedagogov kot so Jurček Vreže, Egon Kunej, je Celje kot sestavilsko mesto raslo. Danes je Mladinski pevski festival velika mednarodna pevška manifestacija, začetni področni

seminar pa se je razvil v republiške okvirje.

V torek, 24. avgusta se je v Pionirskem domu v Celju pričel republiški seminar za zborovodje, ki ga je tudi letos pripravil Mlad. pevski festival z Zavodom za šolstvo in republiško zvezo kulturno prosvetnih organizacij. Na seminarju, ki traja do sobote, bodo letos predavali predvsem celjski pedagogi — Egon Kunej, Vid Marcen, Ciril Vertačnik in Magister Gabrijelečič, Ivan Marini, Branko Rajster. Prijavilo se je 99 slušateljev iz Slovenije in zamejstva. Vsekakor je razveseljujoče, da se je prijavilo 20 zborovodij iz tržaškega in Koroškega. Program letošnjega seminarja je skrb-

no pripravljen in vsebuje metodiko zborovodskega dela od začetka pa do momentov interpretacije, oceno republiške revije v Zagorju, delo z zborom, opevanje itd. Za praktično delo z zbori, bosta na razpolago stalno dva mladinska zbora.

Na začetku seminarja je slušatelje prisrčno pozdravil organizator prvega seminarja leta 1946 v Celju, Jurček Vreže. S solzami v očeh je pohvalil enovito in družinsko delo slovenskih zborovodij, kar je po njegovem veliko pripomoglo k nivoju slovenske zborovske glasbe. Kritično je pogledal na stanje glasbene pedagogike na naših osnovnih in srednjih šolah. Kajti res se ne moremo po-

našati, da po 30. letih nimamo niti skromne, kaj šele podobne učne knjige za glasbeni pouk. Kar sram nas je lahko, če stanje glasbene vzgoje pri nas primerjamo s stanjem v ostalih republikah pa tudi v sosednjih državah. Res je, da kljub tej pomanjkljivosti v našem šolstvu, imamo veliko število mladinskih zborov, ki so na zelo visoki ravni. Verjetno ni pretirano trditi, da v mladinskem zborovstvu prednjačimo v jugoslovanskem prostoru, v evropskem pa lahko precej naših zborov brez sramu primerjamo z najboljšimi evropskimi zbori.

Ob tem pa lahko tudi ne preveč ostro oko uvidi, da je del tega bogatega Slovenskega zborovodskega plodu na močni homogeni povezavi slovenskih zborovodij in seveda na celjskih seminarjih, vsekakor pa ne na stanju glasbene vzgoje v našem šolstvu, ki se bo tudi moralo spremeniti.

VOJKO RIZMAL

ŠENTJUR:

»SMER« BO
IZŠLA

V kratkem bo izšla druga številka glasila občinske konference ZSMS Šentjur pri Celju. Izdaja ga Center za obveščanje in propagando.

»Smer« bo razmnožena v 150 izvodih na ciklostilu in bo prinesla na osmih straneh navodila za sestavljanje zapisnikov, vabil, poročil in plakatov. V njej bodo tudi podatki o tem, kdaj je kakšna osnovna organizacija nazadnje poslala poročilo ali zapisnik na občinsko konferenco. Ti podatki imajo namen vzpodbuditi bolj realno pošiljanje poročil, kajti kar tretjina osnovnih organizacij letos sploh še ni poslala poročila.

JANKO JUG

VEDNO NASMEJANA

»Ste kdaj sploh slabe volje?«

»Tudi, toda tedaj je boljše, da me ne srečate,« je v smeihu odgovorila na vprašanje, ki sicer ni sodilo na začetek pomenka.

Nada Bertole. Kdorkoli bo zbral in urejeval zapiske o razvoju pionirskih hranilnic na osnovnih šolah celjskega območja v zadnjih desetih letih, se bo hote ali ne hote srečal z njenim imenom. Ne toliko zaradi tega, ker je po službeni dolžnosti delala na tem področju v celjski podružnici Ljubljanske banke, marveč predvsem zavoljo tega, ker je to delo opravljala z veliko ljubeznijo. Do dela in do otrok.

Zlasti do otrok. Zato je bil njen pristop vedno iskren, takšen, ki ni mogel roditi odpora. Zato tudi toliko prijateljev, toliko

Tudi odslej z otroki:
Nada Bertole

dobre volje ob vsakem srečanju. Kjerkoli in kdarkoli.

Poznajo jo otroci in celo njihovi učitelji, predvsem mentorji pionirskih hranilnic. Cenijo kot vzorno delavko in iskreno tovarišico.

Za svoje delo na področju mladinskega varčevanja je lani med prvimi prejela srebrnik »10 let Celjske mestne hranilnice«.

Pri svojem delu se je srečevala z otroki in jih vodila v skrivnosti bančnega poslovanja. In ne samo to — tudi pomen varčevanja je znala nazorno prikazati.

Zdaj se posvaja od tega dela, ne pa od otrok in ne od prijateljev.

Da bi bila uspešna tudi zdaj, ko bo govorila o vrednosti knjige, pa naj bo šolske ali druge. MB

ŠMARJE PRI JELŠAH

PREPOČASI NAVZGOR!

Se slab mesec nas loči od šmarskega občinskega praznika, torej do 9. septembra, ki ga bodo občani praznovali po vsej občini z mnogimi novimi uspehi. 9. september, dan, ko je bilo pred 32 leti osvobodeno Kozje, praznujejo občani vsako leto bolj svečano, saj je to hkrati tudi dan, ko odpadajo z njih čedalje manjše vezi nerazvitosti.

Menimo, da je bližina šmarskega občinskega praznika dovolj zgovoren motiv, da spregovorimo o dogajanjih v občini nekoliko več. Tokrat je naš sogovornik predsednik občinske skupščine, Joško Lojen.

NT: Kaj menite o razvoju občine v zadnjih letih?

Joško Lojen: »Ne moremo zanikati uspehov, ki smo jih dosegli. Sam sem bil dolgo dobo kreator tega razvoja, zato lahko gledam nanj objektivno. Morda rezultati tega nenehnega razvoja najbrž res niso bili toliko vidni kot v razvitejših krajih, se je pa močno spremenilo v zadnjih nekaj letih, zlasti po sprejetju zakona o nerazvitih. Pretekli dve leti sta nas postavili pred novo dejstvo, ki je nekoliko zaviralo napredek: potres, vendar upamo, da bo tudi ta problem rešen v najkrajšem času. Nekoliko nas ovira tudi pomanjkanje kadrov.

Mislím, da bomo mnogo dosegli z novim srednjeročnim programom razvoja občine, ki vnaša nekatere bistvene spremembe na vseh področjih družbeno političnega življenja. Pomembno vlogo bodo igrala tudi nova delovna mesta.

NT: Omenili ste nova de-

lovna mesta. Predvidevate torej odprtje novih dislociranih obratov po občini.

Joško Lojen: »Do leta 1980 načrtujemo novih 2000 delovnih mest, kar pomeni, da naša načrta z dislociranimi obrati še niso končani. To je minimum, kar moramo doseči, pri tem pa seveda še niso upoštevani naši ljudje, ki delajo zunanaj, v inozemstvu in pa tisti naši delavci, ki se vozijo v razvite industrijske centre, torej v Celje, Store in drugam. Naši razvojni programi temelje predvsem na teh razsežnostih, na teh možnostih in potrebah. Predvidevamo postavitev dislociranega obrata v Bistrici ob Sotli (z dogovarjanjem smo že prišli do dogovora), v Šmarju pri Jelšah in pa povečavo nekaterih že obstoječih obratov. Tako na primer naj bi se povečala Steklarna v Kozjem, za kar so realne možnosti, KORS iz

Rogaške Slatine pa naj bi povečal svoj obrat v Rogatcu. Upamo, da bodo vsaj nekateri teh načrtov uspeli.

NT: Občina Šmarje pri Jelšah je že od nekdaj krepko občutila probleme nerazvite infrastrukture?

Joško Lojen: Veliko pozornost polagamo prav na izpolnitev te izrazito važne veje za naše gospodarstvo in napredek občine nasploh. Vsi najbrž poznate naša prizadevanja za čimprejšnjo izgradnjo vodovoda Kozjansko-Obzotele. Priznati moram, da je v zadnjih dveh letih gradnja tega izredno važnega objekta nekoliko zastala, ker so bili v ospredju pač nekateri drugi problemi, s tem menim spet na potres. Problematično je seveda še vedno vprašanje cest. Pri tem smo naleteli na popolno razumevanje cestne skupnosti Slovenije in vseh političnih forumov Slovenije in vsi menimo, da je treba modernizacijo cest na Kozjanskem pospešiti in da bi bilo nujno treba dobiti nekatere premostitvene kredite, da bi dela šla hitreje naprej in ne s takšnimi polževimi koraki kot doslej. Nismo namreč za to, da bi nekatera najnujnejša dela v našem srednjeročnem programu odlagali do konca programa, torej do leta 1980, temveč, da bi dela pospešili. Z letošnjim rešujemo s premostitvenimi krediti cesto Virštanj Golobinjak, kar je bilo programirano za prihodnje leto. Računamo pa, da bo imelo Kozjansko vsaj glavne prometne žile modernizirane vsaj do leta 1980.

NT: Vemo, da ima šmarska občina ogromno občinskih

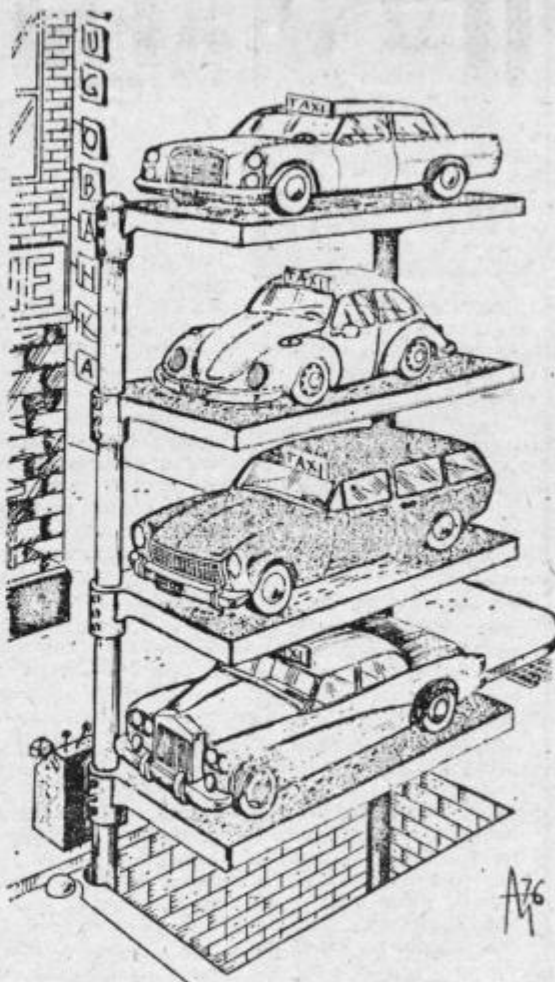
cest, nekdanjih cest tretje kategorije. Kako boste uredili to vprašanje?

Joško Lojen: Naša občina je zares zelo prepletena s cestami, ki pa so več ali manj slabe, zlasti tiste, ki ste jih omenili. Te so sedaj v upravljanju občine, kar pomeni z drugimi besedami, da zanje ni denarja ali da ga je zelo malo. Tekoča sredstva zadostujejo le za minimalno vzdrževanje, zmanjkuje pa jih za modernizacijo. Treba je pripomniti, da kljub temu moderniziramo tudi te ceste, vsaj nekaj kilometrov na leto in da se pri tem ogromno angažirajo tudi občani sami. Poznamo primere, ko za modernizacijo takšnih krajših odsekov zbero občani tudi do 50 odstotkov sredstev, kar za nerazvito območje gotovo ni malo. No, tudi letos delamo na teh cestah. Trenutno gradimo, odnosno moderniziramo cestišče Rogaska Slatina — meja proti Hrvatski, Rogatec — Donačka gora, že letos bomo začeli z modernizacijo cestišča proti Sladki gori, precej krajavnih skupnosti pa te zadeve urejajo sami.

Stvari se premikajo, tega ne gre zanikati, res pa je, da prepočasi.

MILENKO STRAŠEK

M. ALAŠEVIČ

Parkiranje pred Evropo ...

ZGORNJA PONIKVA

GASILSKI JUBILEJ

Pred petinštiridesetimi leti so na Zgornji Ponikvi pri Zalcu ustanovili gasilsko društvo. Ze dve leti zatem je društvo z lastnimi sredstvi nabavilo za takratne čase moderno brigadno Rosenbauer. Kmalu pa se je pokazala potreba po lastnem domu, zato so ga člani začeli 1936. leta tudi graditi. Čeprav je bil lesen, je služil svojemu namenu polnih dvajset let.

Po vojni je življenje v gasilskem društvu na novo začelo. Ze 1956. leta je dobilo nove prostore v novo zgrajenem združenem domu. Te prostore ima društvo še danes.

Tudi stara brigadna iz leta 1932. je odpovedala. Tako so s pomočjo prostovoljnih prispevkov občanov 1971. leta kupili novo motorno brigadno, tri leta pozneje pa še novo krovno sireno.

V društvu pa se je pokazala potreba tudi po lastnem orodnem avtomobilu. Spet so šli v akcijo med ljudi. Tako so zbrali okoli pet milijonov starih dinarjev. Na pomoč je priskočila tudi krajevna skupnost Ponikva, ki je podarila osem starih milijonov, prav toliko pa je odobrila posojila še enota Ljubljanske

banke v Slovenjem Gradcu. Tako so zbrali okoli 20 milijonov starih dinarjev, kolikor je veljalo novo vozilo, ki so ga izročili namenu v nedeljo 15. avgusta.

Zdaj, ko ima društvo tudi to vozilo, se bodo lahko znova uveljavili tudi gasilci-tekmovalci, ki so že pred leti dosegali lepe uspehe. Te napovedi so potrdili že na hitrostnem tekmovanju v Veliki Pirešici, kamor so se gasilci odpeljali že z novim avtomobilom in kjer so dosegli odlično drugo mesto.

ANDREJA JELEN

DRUŽBENO DELO IN MLADINA

PREMALO VEZI!

Na seji občinske zveze DPM Zalec so spregovorili med drugim tudi o tem, v kolikšnem obsegu poznajo osnovnošolci, naši pionirji družbeno delo v domačem kraju, v krajevni skupnosti, v občini. In takoj, sredi živahne diskusije, so ugotovili, da je njihovo poznavanje več ali manj papirnato, neživljenjsko. Potem hkratio vprašanje: Kdo je kriv?

Prično z naštevanjem: Tekmovanje za bralno značko. Potem podelitev značk. Bogata prireditev, kulturnega programa še in še. Toda v dvorani sami mladi obrazi, sami šolarji, osnovnošolci, pionirji. Družbenih delavcev v krajevni skupnosti, v kraju samem ni opaziti. Ni jih.

Nastop mladih literatov iz cele občine. Koliko vedrine je v njihovih sestavitvah. Pa tudi kritičnosti. Razmišljajo o njihovem včeraj, danes, jutri. Pa tudi o našem. In vendar: razmišljanje poslušajo sovrst-

ni. Ni sekretarja KZ, ni predsednika SZDL, KS in tako naprej.

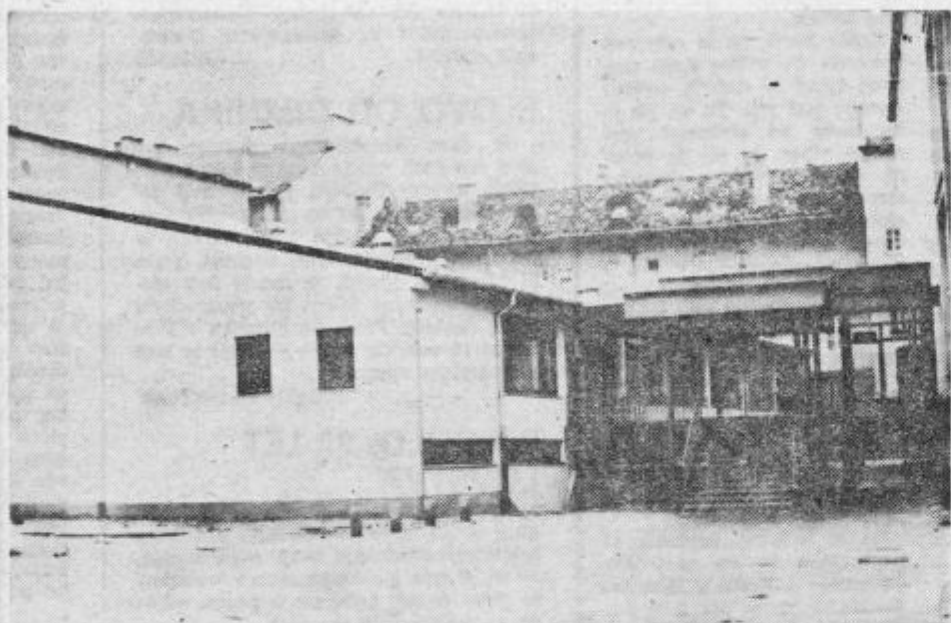
Nato: šolska mladina grabi, hlasta za šund literaturo. Kar za tem ugotovitev, kako visok je odstotek naših osnovnošolcev, ki vse tja do osmega razreda niso videli krajevne, sodobno urejene knjižnice, kako malo je otrok sedmih in osmih razredov, ki so z mentorjem obiskali študijsko knjižnico v mestu, v večjem industrijskem kraju.

Stokla je beseda tudi v smislu: osnovnošolski otrok in krajevna skupnost. Ugotovitev je takale: učenci vedo, v katero krajevno skupnost spadajo, spominjajo se sheme na tabli, kako je krajevna skupščina zgrajena, vedo celo za srednjeročni načrt, poznajo s ceste predsednika, tajnika in še katerega izmed delegatov. To poznavanje pa je vse od daleč, posredovanje z učiteljevo pomočjo; živega stika ni.

Predlogi za ublažitev problema!

Javni družbeni delavci bi morali prihajati med šolsko mladino. Našim osnovnošolcem, našim pionirjem je treba z živo besedo povedati, kaj in kako dela organizacija ZK, SZDL, KS, ZSMS, predstavnik tega ali onega podjetja naj bi spregovoril o delavcu in samoupravljanju. Naš najmlajši državljani bi te ljudi videli, slišali njih glas, skupaj bi razpravljali kaj pomeni za kraj srednjeročni plan, kaj je na zadnji seji obravnavala občinska skupščina in podobno. S takim pristopom bi se pojmi: družba, družbeno delo, družbeni delavec in naprej globlje dojele, korenine naše socialistične samouprave bi postale prav do tja, kamor si naša družba želi: do osnovnošolcev, naših pionirjev, naših najmlajših državljanov.

DRAGO KUMER

Dijaki ekonomskega šolskega centra v Celju bodo v letošnjem šolskem letu končno dobili novo telovadnico. Investicija je bila nujno potrebna, saj je bila stara telovadnica za pouk telesne vzgoje popolnoma neustrezna.

Telovadnica je bila dokončana še 29. junija letos. Takrat se je vršil tudi prevzem. Uradna otvoritev novih prostorov pa bo 10. septembra, torej takrat, ko bodo prisotni vsi dijaki centra. V telovadnico so vložili okoli 5 milijonov dinarjev, za notranjo opremo pa so mnogo prispevali tudi starši dijakov in učiteljski zbor.

Dijaki centra se telovadnice zelo veselijo. Ze do sedaj so na raznih športnih tekmovanjih dosegli zelo lepe uspehe, sedaj, ko bodo dobili novo telovadnico, pa bodo ti verjetno še mnogo boljši. Z veseljem pa bodo z uđarniškiimi akcijami uredili tudi okolico nove telovadnice in igrišče.

Tekst in foto: MOJCA BUCER

NOVO ŠOLSKO LETO

Bliža se novo šolsko leto. Na ekonomskem šolskem centru v Celju so v prve letnike letos vpisali kar 248 dijakov. Od tega so jih v srednjo ekonomsko šolo vpisali 185, v ekonomsko šolo — turistični oddelek 34, 29 pa v upravno-administrativni oddelek.

Zaradi velikega zanimanja osnovnošolcev so letos odprli še dodatni oddelek ekonomske srednje šole. Pa tudi vpis

je bil predčasno zaključen, saj so že v treh dneh imeli dovolj prijav. Sprejeli so le odlične in pravdobre učence.

Za vse novince, pa tudi ostale dijake, se bo redni pouk na centru pričel spet 1. septembra ob 8. uri zjutraj.

MOJCA BUCER

KONJICE: OCENA GO-SPODARJENJA

Koordinacijski odbor za gošpodarska vprašanja pri ob-

činski konferenci SZDL je zbral podatke o polletnih gošpodarskih rezultatih v konjski občini. Podatke je posredoval sindikat in občinski komite ZK, ki je tudi opozoril na nekatera pereča gošpodarska stanja v nekaterih gošpodarskih organizacijah. Sicer pa je ocena gospodarjenja v konjski občini, ki je že izdelana, celovito vzeto ugodna, z največjim uspehom pa se lahko pohvali Kovaška industrija v Zrečah.

Z. S.

ŠE ENKRAT: NAŠA GOSTIŠČA

Prejšnji četrtek sem v rubriki »Naš kraj« z zanimanjem prebrala nekaj celjskih paberkov. Kar tiče trgovin, mestnega parka in pasje nadloge, vse prav. Nekaj resnice je bilo zapisanega tudi o gostiščih.

Večina ve, da je poklic natakarja zelo težak pa ne preveč dobro plačan. Naj začnem kar od začetka: gostišča so urejena. Glede vijugčnosti je pa drugače. Lahko rečem, da pride v naš lokal veliko tujcev, dosti pa je tudi takih, ki te takoj ob prihodu pozdravijo s surovimi besedami, z izrazi, ki ne sodijo med ljudi.

In še glede lepih in popackanih prtov. Na vsakega gosta res ne moreš paziti, če jih imaš polno sobo in poln vrt.

Zanimiv je tudi tale dogodek. V lokal je prišla skupina petih gostov. Sedli so za mizo. Kmalu pridem v sobo in jih pozdravim. Njihov vodja pa je začel: »Veste mi smo fini ljudje. Prosim, če nam prinesete liter laškega rizlinga in tri oranžade.« Potem so naročili tudi kosilo. Lepo sem jih postregla. Ko pa so odšli in sem začela pospravljati njihovo mizo — neverjetno. Lep bel prt je bil ves polit z vinom in omako. To so potem fini gostje. Zanima me, kako bi si naj pomagala, če bi ne imela rezervnih prtov. Res je, da daš nadprt. Vendar to ne zadostuje dovolj. Berač se pri mizi lepše obnaša kot fini gostje.

Pa še glede nativanja pijske v kozarce. Tudi o tem je bilo napisano in ugotovljeno, da tako uči celjska gostinska šola. Tega v šoli ne učijo.

NATAKARICA SILVA

PRIPIS UREDNISTVA: Čeprav je pismo anonimno, kajti tudi podpis »natakarica Silva« ne pove ničesar, smo se odločili za objavo. To navzile temu, da nas je motila še ena ugotovitev. V pismu je avtorica na naslovni strani zapisala »Celje, dne 7. avgusta 1976.«, poštini žig pa označuje 14. avgust in govori, da je bilo pismo oddano na Dobju pri Planini. Prav tako se ne strinjamo z razmišljanjem o prtlji. Kaj napraviti, če ni nadomestila za umazanega. Čisti prt morajo biti vedno na razpolago, ne glede na to, ali jih zamažejo fini gostje ali drugi. Seveda pa zapis po svoje odkriva nekatere težave poklica. Le kateri jih nima? Te je treba sprejeti in se zavzemati, da bi jih bilo čim manj. Vsi, ne samo delavci v gostiščih. Tudi gostje!

Sicer pa vprašanje: ali je natakarica Silva v resnici učenka tretjega letnika gostinske šole v Celju? Čemu anonimnost? Kako lepo bi bilo, če bi vedeli, v katerem gostišču postrežejo gosta v resnici tako kot učijo v šoli!

SREČANJE

Kot redni bralec vašega vselej dobrodošlega časnika, se vam to pot javljam s kratko prošnjo, da če je le mogoče, objavite naslednji prispevek.

V soboto, 13. julija je bilo na Kalobju prijateljsko srečanje sošolcev, ki so pred desetimi ali več leti izstopili iz razredov osnovne šole na Kalobju. Srečanje je organizirala izseljenka, ki je na začasnem delu v Švici. V sredino sedaj nepozabnega razpoloženja sta bila povabljeni tudi šolski upravitelj Franc Cerkevnik in njegova žena Ivanka.

Ob koncu naj izrazim v imenu vseh, ki smo se zbrali z dobro voljo, iskreno zahvalo tovariščici oz. romu sošolki Ivice Zupanc za vso njeno skrb in priaznavnost, predvsem pa za prijetno zakusko in vse drugo. Želim, da bi se še kdaj srečali na podobni prireditvi.

VENCESLAV JAGER, Kostrivnica 36, Kalobje

NEIZPOLNJENA OBLJUBA

Pred dvema letoma je predsednik krajevnega organizacije SZDL na sestanku z volivci obljubil, da se bo jarek, ki pelje skozi vas Šmartno ob Paki v odprt jarek — kanal za staro šolo, trgovino in imo doma Ljudske tehnike uredil tako, da se iz njega, posebno kadar se pripravi k slabemu vremenu, ne bo širil smrad po soseski. Pripominjam, da se tu steka po odprtem jarku voda iz stranišč in kvari zrak. Takrat smo silišali obljubo, da bo zadeva urejena v enem tednu, kar pa se, začuda, doslej še ni zgodilo. Jarek je še vedno odprt, iz njega pa se širi smrad po vsej vasi. Želim, da si to ogleda tudi sanitarni inšpektor in ukrene vse potrebno, da bodo ljudje zaščiteni pred onesnaženim okoljem.

Upamo tudi, da bodo še vendar enkrat uredili kanalizacijo v vasi, kajti sedaj se voda ob hudih nalivih razliva v garaže in spodnje prostore hiš. Koliko jeze in dela bi bilo prihranjenega ljudem, če bi se odgovorni potrudili in zadevo enkrat za vselej uredili.

ZORKO KOTNIK, Šmartno ob Paki

ŠKRAT SE OPRAVIČUJE

Saj veste, pridem tja, kjer me najmanj pričakujejo in napravim zmedo tam, kjer bi je ne bilo treba. Takšen sem in takšen bom ostal.

Ko sem videl, da avtor zapisa »Zaprašeno tihočičje« ni napisal, kje v Celju je našel starodavno Heraklejevo svetišče in ker zanesljivo vem, da veliko ljudi ne ve, kje je, sem ga hotel krajevno bolj opredeliti. Toda, jaz bi ne bil škrat, če ne bi pri vsem tem napravil nekaj narobe. Postavil sem ga na Aljažev hrib, kjer ga seveda ni. Če boste iskali Heraklejevo svetišče, in svetujem vam, da ga obiščete, da boste tudi vi spoznali našo sramoto, potem ga poiščite na Maistrovi ulici na Miklavškem hribu.

Pa oprostite, če ste medtem hodili na Aljažev hrib. Sicer pa vam prijetna hvala za brčkanje ni škodovala. Zdaj pa vas vabim, da pojedete še na Miklavški hrib.

Hvala in lep pozdrav! TISKARSKI ŠKRAT

MONTE ROSA

NEOSVOJENA

Na enem od vrhov pogorja Monte Rosa so si planinci odahnilli. Le nekaj ur zatem se je pričel snežni vihar, ki jih je prisilil k spustu.

V trinideset članski alpinistični odpravi, ki se je konec julija skušala povzpeti na 4634 m visoko pogorje Monte Rosa, v švicarskih Alpah je bilo tudi šest članov planinskega društva iz Prebolda. Po leg Adija Vidmarja so bili v odpravi še Milan Sušak, Tone Ajdič, Miran Orožim, Karli Slemenšek in Marko Zeleznik. To je bilo izredno priznanje temu dejavnemu Planinskemu društvu. Zanimivo je še to, da je bil Karli Slemenšek tudi najstarejši član odprave, saj šteje že 50 let.

Vsi planinci iz odprave so se dalj časa pripravljali na vzpon na Monte Roso. Večkrat so se povzpeli na Jalovec, Prislojnik, vadili so v Savinjskih Alpah. 21. julija pa so se odpravili v Švico, da bi osvojili enega od najbolj zanimivih in najtežjih vrhov pogorja Monte Rosa — Dufour Spitze. Potem, ko so se povzpeli do zadnje planinske postojanke na pogorju Monte

Rosa, so ob pol dveh zjutraj krenili proti vrhu.

Pot jih je vodila preko ledeniških razpok in zasneženih grebenov. Še posebej hude so bile temperaturne razlike, saj so se planinci po vročini v dolini, tam je bila temperatura do 30 stopinj Celzija, znašli v večnem ledu in snegu, kjer se je živo srebro spustilo tudi na minus 35 stopinj celzija.

Kljub temu se je odprava povzpela do višine 4400 metrov, torej le dobrih dvesto metrov pod vrh. Tu pa jih je na enem od grebenov ujel snežni vihar, ki jih je prisilil, da so opustili naskok na sam vrh. V takšnih vremenskih pogojih bi bilo nadaljnje vzpenjanje povezano s prevelikim tveganjem.

S pričetkom spusta pa težav odprave še ni bilo konec. V snežnem metežu in gosti megli so zašli in v težavnem položaju so se morali s pomočjo kompasa in karte povzpeti nazaj na višino 3500 metrov in od tod spet s pomočjo kompasa poiskati pot do planinske postojanke, ki je na višini 2802 metra.

Da se celotna odprava ni ponesrečila in da ni prišlo do hujših posledic v tako težavnih vremenskih pogojih, gre zaslugi le odlični telesni pripravljenosti članov odprave.

Prav zaradi težavnih pogojev, v katerih se je odvijal vzpon, odprave tudi ne gre šteti za neuspeh. Čeprav je vrh Dufour ostal neosvojen, so slovenski alpinisti dokazali, da je tudi v borbi z neumljeno naravo lahko človek močnejši.

Adi Vidmar, ki je za naš list obudil spomine na odpravo, nam je povedal, da je bil lanski vzpon na najvišji evropski vrh Mont Blanc mnogo lažji, saj takrat alpinistom ni nagajalo vreme.

Slovenski alpinisti so tako ostali vrhu pogorja Monte Rosa dolžni. Ta svoj dolg pa bodo poravnali že prihodnje leto, ko bo ena od slovenskih alpinističnih odprav vnovič skušala osvojiti enega od najvišjih vrhov švicarskih Alp.

RADO SERNEC

BRANKO STAMEJCIC

SEDRAŽ

STROP V ŠOLI PODRT

Prejšnji teden se je v podružnični šoli na Sedražu nad Rimskimi Toplicami zrušil strop nad sanitarijami. Do nesreče je prišlo zaradi dotrajanosti in vlage prostorov šole. Škodo ocenjujejo na šest starih milijonov. Izvršni odbor Izobraževalne skupnosti Laško je sklical izredno sejo in sklenil zadevo v najkrajšem možnem času odpraviti s sredstvi iz skupnega sklada. Danes bo odšla na mesto nesreče posebna komisija Izobraževalne skupnosti, ki bo proučila možnost za čim hitrejšo sanacijo.

NAŠ KRAJ

AKTIVNI ZRVS

V žalski občini je že steklo delo okoli ustanavljanja aktivov Zveze rezervnih vojaških starešin v večjih delovnih organizacijah. Med prvimi v žalski občini so tak aktiv ustanovili v tekstilni tovarni Prebold. Na ustanovnem zboru so za predsednika izbrali Zvonka Brinarja, za tajnika pa Milka Kača, sicer pa so v odboru še trije člani. Na zboru so največ govorili o svojem delu. V prvi vrsti bodo pomagali pri utrjevanju obrambnih priprav in uveljavljanju družbene samozasčite med člani kolektiva. Prav tako bodo skrbeli za širjenje literature in sodelovali z drugimi organizacijami. V vseh primerih pa bodo svoje delo prilagajali osnovni organizaciji v krajevni skupnosti.

D. N.

ŠMARTNO OB PAKI: MERIJO, MERIJO

Ljudje stikajo glave in nekaj pričakujejo. Vidijo namreč, da nekateri ljudje zopet nekaj merijo in urejujejo za spomenikom padlih borcev ter na prostoru, kjer je prej stal gasilski dom. Bojda bo le res, da bodo pričeli graditi zdravstveni dom in blok za člane Zveze borcev, upokojence in za delavce Gorenja. To si smarčani v resnici zaslužijo, kajti doslej so bili v tem pogledu zapostavljeni. Ali bo za Šmartno le zapihal ugodnejši veter?

ZORKO KOTNIK

VELENJE: FOLKLORISTI V FRANCJI

Člani šaleške folklorne skupine iz Velenja so bili od 31. julija do 16. avgusta letos na gostovanju v Franciji. Prve dni so imeli samostojne nastope v več mestih Srednje Francije, zatem pa so sodelovali na 19. mednarodnem folklorinem festivalu v Confolensu. Tu so bili kot edini predstavniki naše države.

Velenjski folkloristi so na vseh nastopih dosegli velik uspeh in povsod so jih pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem. Predstavili so se s čisto folklorom in navdušili tudi z raznolikostjo jugoslovanskih narodnih noš. Velenjski folkloristi pa so bili počaščeni tudi zaradi obiska jugoslovanskih konzularnih predstavnikov in zastopnikov francoskih oblasti.

H. JERCIC

SLOVO OD DIMNIKA

V času kolektivnega dopusta so med drugimi vzdrževalnimi deli v tekstilni tovarni Prebold podrti tudi tovarniški dimnik, ki so ga zgradili skupaj s kotlarno v letu 1928. Dimnik je bil najvišji objekt daleč naokoli. Toda 65 m visoki dimnik je moral dati slovo, ker bi sicer lahko bil povzročitelj težke nesreče. Visokega dimnika v Preboldu ni več. Od njega je ostal le kup neuporabne opeke.

DARKO NARAGLAV

PREBOLD: 30 LET LOVSTVA

Pred kratkim so člani lovske družine Prebold počastili trideseto obletnico uspešnega delovanja svoje organizacije. Sicer je bila lovska družina v Preboldu že pred vojno, toda svojo pravo veljavo je dobila šele po njej.

V tridesetih letih so zabeležili pomembne uspehe na lovskem področju pa tudi pri krepitvi tovarištva in medsebojnih odnosov. S skupnimi močmi so 1958. leta dogradili lovske kočice na Golavi, ki od takrat naprej predstavljajo tudi pomembno izletniško točko.

Tridesetletnico so počastili s slavnostnim zborom, zatem s podelitvijo priznanj zaslužnim članom ter z lovske razstavo. Organizirali pa so tudi običajni piknik. Izredno uspeša je razstava, saj je s trofejami opozorila na pestrost živalskega življenja v savinjskih gozdovih.

DARKO NARAGLAV

KONJICE: VESELO TABORENJE

Taborniški odred »Heroja Bračiča« iz Slovenskih Konjic je letos ponovno organiziral letni tabor na Rogli, ki je trajal od 1. do 10. avgusta. Po uspehu lanskega tabora je zanimanje za letošnje letovanje močno naraslo. Na taborenju je tako sodelovalo sedemdeset

tabornj... Ker j... so us... ni, naj... znava... čebelio... preizku... polnje... 1. in l... ki pre... sami... opravil... zapeli... borenje... vabili... kov, k... renja... njih or...

ŽAL

Lovs... začela... sedaj z... koč... gradnji... 50 tiso... si, osta... ne s p... 110 kv... dvorani... velika... nji oko... nje in... do lah... jo prire... vo prid... so član... delovni...

PON GAS

Avgu... družne... zbrali... je dom... letnico... pa so... gasilsk... že dolgo... mladi... logo zbr... lahka s... skupnos... 8 stari... posojila... Slovenj... opirajo... čunajo... slej še... močjo... zagnani... sodobno... žilo hit... Pripravi... snost... Franc... domače... nja usp... pel mo... grama... in siren... štev so... družbi... na pih... kaj kor... glava p... urne pe... vo. Skr... prijetno... liko de... skeg ad... želja, d... ko pa g...

RADI PRIDI

Na v... občinske... tekli... preizkus... in napr... no, TAM... dinarjev... Radmirj... Prebit... za nakr... jona sta... spevkov... na sreds... Pridol... če gasil... tino, saj... Gornji... Na p... več kot... uspešno... dom na... sti več...

SREČANJE

VETERANOVA BESFIDA

Najstarejši udeleženec nedavnega gasilskega tekmovanja veteranov v Velenju je bil 80-letni Franc Koželj s Teharij pri Celju. Med gasilce je vstopil že 1921. leta in je še eden med redkimi ustanovnimi člani teharskega gasilskega društva.

»Delam na kmetiji. Glavni pridelek sta mleko in pitana živina. Dela je veliko, imam pa osem hektarov obdelovalne zemlje in štiri hektare gozda,« je med drugim povedal Franc Koželj.

»Vidim, da ste še pravi mladenci. Kaj vas drži tako pri močeh?«

»Delo. Trdo delo. Sicer rad kolesarim. Jem domačo, kmečko hrano, vedno zabeleženo z mastjo.«

»Kako ste preživel obe vojni?«

»V prvi so me poklicali že 1915. leta. Bil sem na italijanski fronti. Bojeval sem se tudi pri Doberdobu. Bil sem

ranjen. Ko pa so me zašili, sem moral nazaj na fronto. Imel sem srečo. Odnese sem skoraj celo kožo. Jeseni 1918. leta sem se priključil Maistrovim borcem za severno mejo. Tu sem bil ves čas. In tudi od tod sem prinesel celo kožo.«

»Kako pa je bilo v drugi svetovni vojni?«

»Bila je strašna. Nemci so me sicer pustili doma. Zato sem ves čas pomagal partizanom. Zlasti s hrano in denarjem. Se zdaj imam potrdilo, da sem dal Osvobodilni fronti 30.000 nemških mark. Pa tudi sicer je naša kmetija vsekozi pomagala partizanom.«

Potem je še povedal, da bo čez tri leta praznoval zlato poroko. V zakonu sta se rodila dva otroka. Eden je inženir — vremenoslovec, drugi pa kmetijski tehnik, ki pa zdaj opravlja šoferski poklic.

»Kaj pa bi rekli o gasilstvu?«

»Ta dejavnost mi je zelo pri srcu. Rad pomagam ljudem v nesreči. Zadovoljen sem tudi, da se mladi številno vključujejo v to organizacijo. Za nas veterane pa je takšno tekmovanje prava poživitev.«

LOJZE OJSTERSEK

ZREČE

POHORSKA OH CET

Zrečani zaključujejo temeljite priprave za letošnjo Pohorsko ohceto. Z njo bočajo prikazati ta stari običaj tako, kakor je in kakor se danes živi na Pohorju. Da bi ohceto zaživel v vsej svoji lepoti, je DPD Svoboda imenovala poseben odbor, ki ga vodi predsednik Vogelsang Bogomil. Pritegnili so k sodelovanju mnogo kulturnih in turističnih delavcev iz Zreče in bližnje okolice. To so ljudje, ki najbolj poznajo življenje in običaje Pohorčev, saj žive z njimi na tem lepem delu slovenske zemlje. Režijsko je ohceto pripravil dober poznavalec folklorne Vidič Milan. Pokroviteljstvo pa je prevzel kolektiv tovarne Unior, kar daje jamstvo, da bo ohceto res temeljito pripravljena, pristna in privlačna. Posebno pozornost bodo vzbudili nagovori predvsem v »klicanju«, pri nevesti in poslovljenju govori ter zdravice na sami ohceti. Največ ljudi se navadno zbere ob mauti, kajti

mautarji, neveste ne bodo pustili brez visoke odkupnine. Na prireditvi bodo sodelovali trije ansambli pohorskih godcev, ki bodo vabili iz trobent, pozavn, klarinetov, basov, bobnov in harmonik pristne pohorske melodije. Z njimi bodo zabavali ženina in nevesto družice, starešine, druge svate. Pevski zbor Svobode iz Zreče je za

Pohorsko ohceto pripravil pesmi pohorskega pesnika Jurija Vodovnika. Z njimi bo poživil celotno prireditev.

Letošnji srečni par je iz kolektiva Unior Zreče. Nevesta Jančič Erna je ekonomski tehnik, a ženina Kovše Jože je strojni tehnik. Obe bodo zaeleli svatje, sorodniki, prijatelji, tovariši iz delovne organizacije obilo sreče na novi poti v življenje. Prireditelji pričakujejo, da bo ta dan Rogla doživel množičen obisk, saj je celotna prireditev letošnje Pohorske ohcete prenešana iz kraja Zreče prav v to priljubljeno planinsko postojanko.

Program Pohorske ohcete je naslednji: v soboto, 4. septembra 1976 bo praznovanje fantovščine na Rogli, v nedeljo, 5. septembra bo ob 10. uri kmečka ohceto na Rogli. Iz Zreče bodo ta dan vozili izredni avtobusi brezplačno vse obiskovalce na Roglo k temu pohorskemu praznovanju.

KONRAD SODIN

S pohodom ob spomenikih NOB in odkritjem spominskega obeležja na mestu, kjer je bila ustanovljena I. Savinjska četa so v soboto v Grižah zaključili enotedensko praznovanje krajevnega praznika, 35-letnice ustanovitve I. Savinjske čete, prvega odbora OF v kraju in obletnico napada Savinjske in Revirske čete na rudnik Zabukovica. Zbranim je govoril predsednik občinskega odbora združenj NOB Zalec Rudi Čilenšek, ki je opisal pogoje v katerih je bila četa ustanovljena in njen velik vojaški in politični pomen na tem področju. Ob koncu je odkril spominsko obeležje ter ga izročil v varstvo KO ZB Griže. Sledil je kulturni program, ki so ga pripravili godbeniki, pevci in recitatorji iz Griž.

MALA ANKETA

KOZJANSKO 76

Na Kozjanskem je trenutno že zadnja izmed 180 mladih brigadirjev, ki bo ostala tu vse do 29. avgusta, ko bo zaključek vezne akcije. Četrto izmeno sestavljajo štiri brigade: Brigada Boško Dedeč iz Mojkovca v Črni gori, Brigada Bratstva in jedinstva, Istok, Kosovo, Brigada Ivan Gradnik iz Nove Gorice in Brigada Katja Rupena, Novo mesto. Kakšna so občutja mladih brigadirjev na Kozjanskem, sedaj, ko so se šele vključili v brigadirsko življenje pa bodo povedali sami.

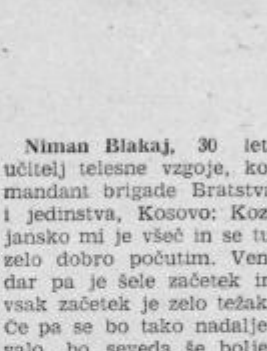
Skerbiš Dušan, 21 let, študent visoke šole za organizacijo dela, komandant brigade Katja Rupena: »Za začetek se na Kozjanskem počutim odlično, čeprav se brigada še ni vključila v pravo brigadirsko življenje. Zelo malo je namreč starih brigadirjev, vendar pa bo življenje hitro steklo. V to sem prepričan, saj v brigadi letos nisem prvič. Vsekakor pa bom še prišel.«

Ambrožič Marjan, 20 let, avtomehanik, komandant brigade Ivan Gradnik iz Nove Gorice: »V brigadi sem letos že drugo leto. Valovita pokrajina Kozjanskega mi je všeč. To je šele začetek akcije in se nekako še nismo vživeli. Ko pa bo steklo pravo brigadirsko življenje, bo še veliko, veliko bolje.«

Vule Medejović, 28, kvalificirani rudar, komandant mladinske delovne brigade Boško Dedeč: »Jaz sam se tu počutim odlično, po mojih občutkih, pa tudi cela brigada. Vsi smo navdušeni nad prisrčnim sprejemom domačinov. Mislim, da bomo z delovnimi uspehi lahko dokazali, da smo vredni zaupanja. Tako bomo zadovoljni vsi: domačini, komandni kader akcije, pa tudi mi sami.«

Niman Blakaj, 30 let, učitelj telesne vzgoje, komandant brigade Bratstva in jedinstva, Kosovo: Kozjansko mi je všeč in se tu zelo dobro počutim. Vendar pa je šele začetek in vsak začetek je zelo težak. Če pa se bo tako nadaljevalo, bo seveda še bolje.

Milan Blažević, 31 let, delavec OUPA, komandir druge čete mladinske brigade Boško Dedeč iz Mojkovca: »Jaz sem starejši udeleženec te akcije, vendar pa se zelo dobro počutim. Na akciji sem že šestič; zadnjič sem bil leta 1971. Izbran sem za partijskega sekretarja avgustovske izmene. Ljudje so nas sprejeli zelo prisrčno.«

Mladi brigadirji se na Kozjanskem torej zelo dobro počutijo, saj vsi pričakujejo, da bodo naslednje leto spet prišli.

MOJCA BUČER

PRED JESENSKO SETVIJO

VSO ZEMLJO OBDELATI

Komaj smo žita pospravili s polj, že se je treba pripravljati na novo, jesensko setev. Letošnja dobra žetev — v nekaterih krajih je bila zelo dobra — pa naj ne premoti kmetovalcev, da bi bili pri setvi površni, češ kadar hoče, že zraste. Dober pridelek naj bi jih spodbujal, da bi pridelali še več. To je moč doseči z dobrim semenom, izdatnim gnojenjem in seveda s skrbno opravljenimi vsemi drugimi deli.

Dober pridelek naj bi tudi spodbujal kmetovalce, da bi zasejali vsa polja. Kolikor ne z ozimnimi žiti, med katerimi je pšenica daleč pred drugimi, pa spomladi. Nadrževati pa je treba že v jeseni, koliko bo tega in onega.

Kmete, ki se preživljajo le s kmetijstvom ali v glavnem s to dejavnostjo, navadno ni treba opozarjati na te stvari, če zmorejo opraviti

vsa dela. Pri starejših, onemoglih kmetih pa s samimi opozorili ni moč nič izboljšati. Vzlic temu se nad neobdelanimi polji kaže zamisliti. Kaj smo ukrenili in kako skrbimo — kmetijstvo kot celota ali vsa družba — da bi bila obdelana?

Prebivalci od mest odmaknjenih, zlasti hribovskih vasi pogosto opozarjajo, kako njihov štivilo upada. Želijo si zaposlitev v nekmetijskih dejavnostih. Mnogi so jo že našli. Od nekdanjih kmetov je ostalo le še 10 ali 20 odstotkov takih, ki se preživljajo le z delom na svojih kmetijah. V nekaterih krajih ni toliko ne, pa še tisti bi se radi zaposlili. Kjer v bližini ni zaposlitve za mlade, pa so na kmetijah in v vasi ostali le ostareli ljudje.

Skrb za človeka, za njegovo boljše življenje, je najpomembnejša. Pri tem pa

ne bi smeli spregledati nič manj pomembne stvari, zemlje, ki nam rodi kruh in daje meso. Kdor misli tudi na to, se zgrozi ob podatkih, da so pred vojno redili v vasi okoli 400 goved in 3000 ovac, zdaj pa imajo le še okoli 20 goved. Opravičilo, da ni več ljudi za oskrbo živine, je hudo jalovo. Ljudi res ni — toda zemlja je še tam. Zakaj je ostala brez ljudi, ki bi jo obdelovali?

Ce so pred desetletji lahko redili 400 goved, bi jih zdaj s sodobnim pridelovanjem krme na isti zemlji gotovo lahko 800 ali še več. Če bi krmo pridelovali tudi na zdaj neobdelanih njivah, na katerih so včasih pridelovali skoraj vso hrano za veliko več ljudi, kot jih živi zdaj, bi verjetno lahko redili več kot 1000 goved.

Goved ni, ker ni za delo sposobnih ljudi. Če pogleda-

mo z druge strani, pa bi lahko rekli, da mladih ljudi ni zato, ker ni goved. Ni dohodkov za tako življenje, kot ga imajo vsaj navadni delavci. Če bi kmečke družine v takih krajih redile po 30, 40 ali 50 goved, pa bi bilo dovolj dohodkov tudi za mlade. Kmetov bi bilo v primerjavi z nekdanjimi številom sicer malo, a tisti bi bili trdno zasidrani na zemlji, ki bi dajala veliko mesa in mleka. To bi bilo moč urediti z ustrežno organizacijo kmetijstva.

Imamo kmetijske organizacije in kmetijske zemljiške skupnosti, ki pa se teh nalog še niso lotile dovolj uspešno. Tudi drugi organi ne. Ljudem pomagajo s socialnimi podporami, namesto z izboljševanjem takega kmetijstva.

JOZE PETEK

LAŠKO: SADJARSTVO IZUMIRA

Sadjarstva na območju laške občine skoraj ni več. Zavrle so ga razmere zadnjih let. Kolikor sadja pa pridelajo, to ni namizno sadje, pač pa se ga uporabi le za industrijsko predelavo. Ker bo odkupna cena takih jabolk v letošnjem letu znašala le en dinar, je veliko vprašanje, koliko se bo kmetovalcem izplačalo prodati zadrugi svoje pridelke.

Res je, da je letošnje leto eno tistih, ko bodo jabolke dobro obrodile (v sadjarstvu je to vsake dve oziroma tri leta) vendar si kmetijska zadruga kljub temu ne dela prevelikih utvar glede odkupa, čeprav nameravajo odkupiti vse viške, ki bodo na voljo tako industrijskega kot namiznega sadja.

Kmetijska zadruga iz Laškega strmi za načrtno preusmeritvijo kmetijstva na celotnem območju laške občine. Kmetijstvo naj bi se preusmerilo v živinorejo in to v mesno mlečni tip goveda. To pa iz preprostega razloga, ker ta preusmeritev odgovarja konfiguraciji terena in je ob izkoriščanju pašno košnega sistema lahko najdonosnejša kmetijska panoga za tukajšnjega kmeta.

V teku je preusmerjanje tridesetih kmetij, s petletnim načrtom pa je zastavljeno, naj bo takih kmetij 120.

Uvaja se tudi kooperacijska proizvodnja prašičev. Cilj take kooperacije je, kritje potreb po tem mesu na laškem območju vsaj polovično. Posamične kmetije pa preusmerjajo na rejo piščancev, branjnerjev in kur nesnic.

RADO SERNEC

LETOŠNJE OBIRANJE HMELJA

STROJI ZAMENJALI ROKE

Ni bilo dolgo tega, ko je stara, dobra Berta nekako otožno zakramljala tja, kamor se svet odpira in ga imenujemo Savinjska dolina:

»Savinjsko »grozdje« zori! Letos bo letina slabša kot prejšnja leta. Suša je bila. In zdaj je veliko dežja. Pa nekaj grobih sončnih žarkov vmes. Vse bo vzel hudič... Hmelj, te zlate kobule, vse to postaja zgodovina... Ni več štang, so samo žice. Ni več obiravcev, ki so dajali dolini svoj poseben šarm, so samo še stroji... Včasih, ni še dolgo tega, je v naše kraje v avgustu prihajalo tudi po trideset in več tisoč ljudi. Obiravcev! Dolina je dihal, zvečer so kljub utrujenosti prepevali stare ljudske napeve, bila je ena sama veselica. Po večerih, ko je noč razgrnila svoj temni pajčolan, je ob sušenju kobul zavrela pesem. Ob jabolčniku in žganjici pa luščenju bučnic je zaživela ljubezen, ki je iz rok, dišečih po lopolinu in razrezanih dlaneh zaradi odtrgovanja špag dihal ljubezen iz src. Vrela je pesem, vrelo je življenje, kljub težkemu delu! Zdaj? Zdaj so stroji in želja, da vse čimprej opraviš. Dišeče kobule, imenovali so jih tudi zlate, izgubljajo svoj čar. Ni več žensk, ni več otrok, ni več starcev s košarami pod roko, ko so že za rano vstajajočim soncem pohiteli po mokri travi, da bi nabrali čimveč škafov. Lepa je ta naša dolina, vendar je v njej z vsakim letom nekaj manj...«

Stara Berta je imela prav. Tudi nje ni več. V teh dneh ima na grobu šopek kobul. Niso zlate, ampak kobule so. Posebno dišeče. Ampak ne po stroju in olju, ki je zamajal vse tisto, po čemer je jokala (zdaj pa ne več) stara Berta pa železničar Jakob in gostilničar Pepi, služkinja Mici iz Hrvaškega Zagorja, krojač Lojze iz Prekmurja, kovač Fonzi in vsi ostali, ki so prvi del avgusta toliko let zamenjevali za košaro, v katero so padale kobule...

Danes je Savinjska dolina v teh dneh drugačna. Pravzaprav ni nikjer čuti, da obirajo hmelj. Na železnico ni bilo treba sporočiti, kdaj bodo z obiranjem začeli, kot so to morali narediti še pred nekaj leti. Z milicniki se ni bilo treba več povezati zaradi varnosti na cesti, kot nekoč. Danes v teh dneh v Savinjsko dolino

ne prihaja več po trideset in več tisoč ljudi, zlasti iz Hrvaškega Zagorja (Prekmurci so s tem končali že pred desetimi leti, ko so se odprle meje in so šli za kruhom v Nemčijo, pa v Avstrijo), temveč jih lahko naštejemo samo še kakšnih pet tisoč! Morda! Prej manj, kot več. Tu so stroji, ki so zamenjali roke.

Po večerih se po raztrganih hmeljiščih in mokri travi ne razlega več prijetna pesem, štange so se umaknile in izginile v peceh... Ostalo je samo monotono drdranje strojev, ki jih je trenutno v Savinjski dolini devetdeset, od tega jih je sedemdeset bilo nabavljenih preko kombinata, dvajset pa so si jih kupili kmetje sami.

Vinko Kolenc, pomočnik Kmetijskega kombinata Hmeljad v Zalcu pravi, da zdaj ni več pravega gibanja v dolini. Pred železniško postajo ne stojijo več lojterniki, s katerimi so kmetje popeljali obiravce na svoje domove. Letos naj bi v Sloveniji pridelali okoli 2600 ton hmelja, od tega samo v Savinjski dolini pri zasebnikih okoli 800 ton in v kombinatu samem okoli 1000 ton. To je seveda mnogo manj, kot prejšnja leta in seveda tudi manj, kot so v začetku leta planirali.

»Junjska in julijska suša, takrat, ko je hmelj cvetel in je potreboval največ vlage, je naredila svoje. Kobule so drobne. Res je, da jih je veliko, vendar drobne so. Pa toča, ki je bila prve dni avgusta in je uničila skoraj ves pridelek v okolici Tabora, Vranskega in Braslovca, modruje Vinko Kolenc. »Brez dvoma ima strojno obiranje svoje velike pozitivne lastnosti in prednosti. Potrebno je manj ljudi, hitreje gre in bolje. Tako tipična folklor za Savinjsko dolino pa seveda zaradi tega izg-

nja. Vedno manj jo je mogoče bomo prišli tako daleč, da bo ostal samo še hmeljarski praznik, kjer bo moč videti ves čar, ki ga je včasih dajalo ročno obiranje. Vsako leto naredimo korak naprej. Letos smo uveljavili kooperacijske sušilnice, kjer že ugotavljamo količino in kvaliteto zelenega hmelja. To je višja oblika kooperacijskih odnosov, ki se izredno dobro razvijajo. Takšne sušilnice so zlasti pozitivne za tiste kmete, ki nimajo doma ustreznih sušilnic. Kvaliteta posušenega hmelja je tako boljša.«

V dolini je vse manj štang, ki so jih zamenjale žičnice. To je ceneje in učinkoviteje. Postavljanje štang je bilo izredno naporno pa tudi drago. »Marsikje v dolini sploh opuščajo hmeljišča. To so tisti kmetje, ki imajo manjše površine hmelja in ki so bolj odmaknjeni, recimo v hribih. Po srednjem ročnem programu razvoja hmeljarstva v Sloveniji do leta 1990 ne bi bistveno povečali hmeljske površine, morda samo za okoli 150 hektarov, bomo pa seveda povečevali pridelek in kvaliteto. To bomo dosegli z namakanjem, boljšimi sortami in ostalim. Spomladi smo glede tega sprejeli akcijski program, ki je že dal prve rezultate. Mi sami smo v okviru poslovne skupnosti formirali štab, ki skrbi za to področje, povedati pa moram, da tudi kmetje kažejo za vse izboljšave izredno zanimanje. Tako praktično nimamo nobenih problemov in vse obiranje gre lepo, kot po tekočem traku.«

Z letošnjim obiranjem hmelja naj bi končali, seveda če bo vreme ugodno, v prvih dneh septembra, s sortami, ki zorijo počasneje, pa nekaj dni kasneje. Tako je pričakovati, da bo sredi septembra vsa Savinjska dolina za nekaj mesecev gola. Izgubila bo svojo lepo zeleno obleko, posejano z zlatimi kobulami, ki so šli letos nekoliko manjše, kot nekatera leta nazaj. »Kvaliteta hmelja v Savinjski dolini je zelo različna. Tam, kjer tla zadržujejo vlago, je hmelj boljši, drugje pa

seveda slabši. Kot sem že omenil, ni bilo dovolj vlage takrat, ko je hmelj cvetel.«

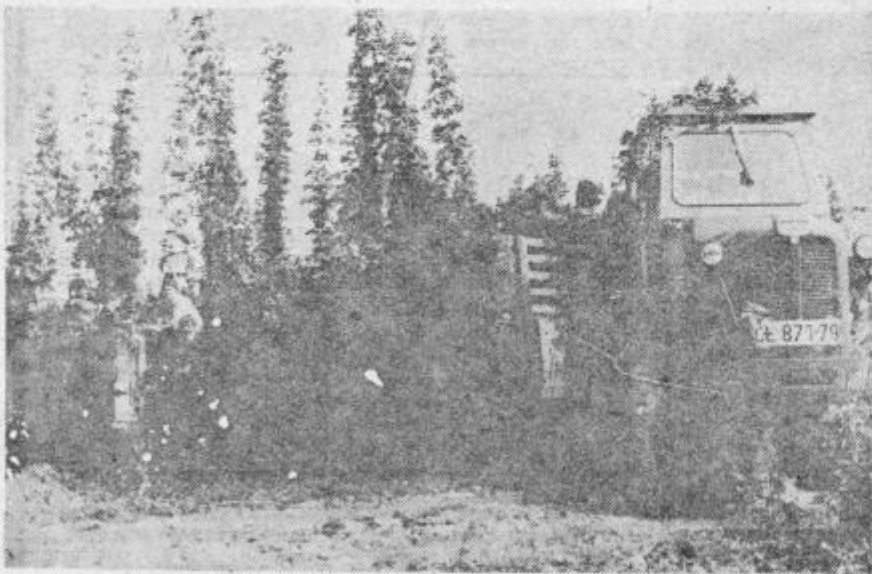
Ce še torej v teh dneh zapeljete skozi Savinjsko dolino, boste kaj težko našli star, lep motiv — skupino obiravcev s košarami (letos dajejo za škafo obranega hmelja, pač tam kjer ga še vedno obirajo z rokami, po šest din), ki hitijo od ranega jutra do skora trde teme z metanjem kobul s štang ali špag v košare. Zdaj med hmeljem vozijo traktorji, na katerih na prikolice padajo žice polne prijetno dišečega hmelja. Potem traktorji zapeljejo do obirnih strojev, kjer je obirno delo hitro opravljeno. »V začetku smo imeli nekaj težav z obirnimi stroji, saj veste, vsaka nova stvar je nekako »skataljiva«. Ljudje se učijo na njej in zaradi neveščnosti marsikaj pokvarijo. Zdaj teh težav skoraj nimamo več. In tudi med posameznimi skupinami ni nobenih težav. Vsi delajo v slogu! Tudi po pet do šest kmetov si pomaga z enim samim strojem. Naredili so si urnik in tako vse lepo teče, brez zastojev. Samo da bi še teh nekaj dni zdržalo vreme, pa bo vse v redu, kljub junijski in julijski suši.«

Tako je v teh dneh skoraj po vseh hmeljiščih v Sloveniji, pa naj bo to v Savinjski dolini ali na Dravskih poljih, pa tam v okolici Dravograda ali ob Savi tja proti Sevnici. Stroji in nekaj ljudi opravljajo vse delo.

Ce poskusamo biti ob vsem tem nekoliko romantični, kot je bila po svoje romantična stara, pokojna Berta, na katere grobu so zdaj kobule, lahko zapišemo, da Savinjska dolina z vsem sodobnim tehničnim napredkom (kar je seveda prav!) pa le izgublja tisti posebni čar, kateremu smo bili priče še nekaj let nazaj in ki ga bomo odslej naprej lahko občudovali samo še ob hmeljarskem prazniku ali v muzeju.

Življenje gre dalje, marsikatera lepota pa se umikajo sodobnosti, tako tudi trgater hmelja!

TONE VRABL

Na traktorju marljive roke hitro oberejo vrsto. Potem pa v stroj...

POLETNE SKICE Z NAŠEGA JADRANA

RAJ POD
„GRŠKO GLAVO“

Ko smo z Blata, mesta z okoli šest tisoč prebivalci in obkroženega s prostranimi polji, zasajenimi z žlahtno trto in oljko, zavili po novi cesti, ki so jo do predkratkega gradili vojaki, proti Prižbi, ribiškemu zaselku z desetimi prebivalci (tako piše v prospektu in je tudi res!), smo bili pravzaprav malo v skrbeh: kam pravzaprav potujemo na letni oddih? Prejšnja leta smo bili navajeni »gužve«, strnjenih teles na plažah, vsega hrupa, ki ga daje sodobni turizem. Zdaj pa smo se kar naenkrat znašli sredi hribov (dobesedno!), opuščenih polj z visokimi kamnitimi ogradami, drobno nasajenimi preprostimi hišami, ljudmi, ki so jahali osliče, te dobre živali, ki so tam še vedno skoraj edino prevozno sredstvo. Morja pa nikjer!

Ko smo s starim avtobusom, ki tega imena skoraj ne zasluži več, končno le »priveslali« na hrib, smo na drugi strani zagledali — morje! Potem smo bili vedno bližje in tabla ob cesti nas je opozorila, da smo pred Prižbo, torej tistim krajem, ki ima samo deset prebivalcev in iz katerega jih je nekajkrat več odšlo s »trebuhom za kruhom« na delo na obalo ali v daljno Avstralijo. Zdaj se ta kraj ponovno prebujajo, vračajo mu življenje, kar je tudi prav, saj si to zaradi svoje lepote in naravne naravnosti brez dvoma tudi zasluži. Prišli smo v pravi raj pod »Grško glavo«, kot se imenuje najvišji hrib v Prižbi zaradi nekdanjega opazovanja prihoda pred mnogimi stoletji grških gusarjev (opazovali so jih domačini in se nato umaknili v svoja »blatna« polja!), torej tja, kamor se je stisnil sredi gozda in drugega zelenja edini hotel Alfir (nihče žal ne ve od kod to ime!), srce prebujajoče Prižbe.

dan bolj razgibana, kot ostale dneve. »Maeštral bo napravil svoje, vendar ne bo nič hudega. Huje je, če pridrvi sem od Genove, z italijanske smeri, takrat tako piha, da se po cesti valijo celo sto kilogramske skale. Pa to ni zdaj, to je največkrat pozimi, takrat pa vas tako ni tu. Smo sami s čuvanjem hiše, drobnimi klepeti, igranjem kart, marendovanjem, krpanjem mrež... Enolično je vse kot gladina morja, zato je kar prav, da prihajate. Malo »čakulamo« in dnevi so lepši ter hitreje minejo. Pa zdravi bili!« Zlezel je v leseno barkačo, pograbil vesla v roke, ki so vse prej kot gladke, in zavesljal okoli rta, kjer si roko podajata morje in skale.

Prižba je šele začela prav »lesti« v

sodobni turizem. Prvo so postavili restavracijo Ratak, kjer je možno dobiti poleg ostalih specialitet po resnično zmernih cenah tudi nekaj vrst rib in školjk (če seveda so!), potem pa hotel B kategorije imenovan Alfir. Veliko zaslug za to ima tudi turistična agencija Atlas, ki je skupaj z drugimi ugotovila, da bi se iz prijetnega ribiškega naselja dalo narediti še bolj prijetno turistično naselje. Zametki so dani in prvi turisti že nekaj zadnjih let (recimo štiri do pet) številno zahajajo v ta prebujajoči se raj. V hotelu, ki je srednje velik in se po dnevu ali dveh v njem že počutiš kot v lastnem stanovanju, je več ali manj vse resnično O. K., razen tega, da jim od časa do časa zataji vodovod. No, pa tudi to

Prižba ima nekaj deset hiš sestavljenih iz grobega kamna, sodoben hotel Alfir (v ozadju), novo asfaltirano cesto, trgovino, trafiko ter veliko zelenja, čistega zraka, lepega vremena in čistega morja. Med čolni v pristanu je nekaj starih lesenih barkač domačinov in v poletnem času modernejših čolnov turistov, ki se jih nabere tudi po 500 v tem novem turističnem eldorado na robu simpatičnega otoka Korčule. Vse je kot nalašč za pravi dopust.

bodo odpravili, kot pravijo, saj že razširjujejo obstoječi vodovod. Hrana je odlična, obroki veliki, žal pa enolična in tako se je turist že rahlo preobje, če je recimo v hotelu štirinajst dni. Za zajtrk recimo ni možno dobiti drugega kot maslo z marmelado ali pašeto (seveda z obveznim napitkom), to pa je za vsak dan le prehudo. Kosila so sestavljena iz odličnih (za čuda raznovrstnih) juh pa mesa (svinjina, teletina, govedina in kurecina, žal pa brez rib! To nas spominja na naše domove, kjer pa razen govedine in kuretine dobimo lahko veliko rib, medtem ko je problem s teletino in svinjino! in največ krompirja (menjavajoče pire in ponfri), manj pa riža ter testenin. Zelo obilni so poobedki — dvovrsten sladoled, različni kompoti (v skodelici je obvezno po 25 ali še več jagod češenj!), pecivo, sadje. Podobno je z večerjami. In še ena zanimivost: glavni šef hale — jedilnice, ki jo z izvrstno in hitro postrežbo obvladajo trije natakarji — med kosilom in večerjo kroži z vozičkom polnim najrazličnejših pijač od mize do mize in vsak je s tistim, kar želi popiti, takoj postrežen. Če naročiš liter vina in vsega pri enem obroku ne spiješ, ga pustiš na mizi in te čaka tako dolgo, da pri naslednjih obrokih sprazneš steklenico. Nihče drug pa se teh steklenic ne dotakne. In še nekaj: istočasno pove gostom, kaj bo naslednji dan za kosilo ali večerjo, to napiše na droben listek in ga pusti na mizi. Sediš vsak dan za svojo mizo v prijetni hladni restavraciji, kjer se zaradi domačnosti počutiš resnično prijetno. Hotel je stalno poln (sprejme 200 gostov), med gosti pa so predvsem Avstrijci ter Slovenci, Hrvati in Srbi. Prihajajo pa seveda tudi drugi. Tudi letos je hotel razprodan za vso sezono in bo tako vsaj ta »letina« dobra. Hotel ima svojo plažo, od zabave pa samo televizor. Tako se resnično lahko spočiješ, saj je že takoj po deveti uri zvečer mir. Blizu hotela bodo v kratkem začeli graditi še bungalove, saj sedanje kapacitete ne zadoščajo več. Vsak beži pred gnečo v betonskih hotelskih naseljih na obalah in umazano morsko vodo na idilične otoke, kjer je mir, veliko zelenja in čista voda. Takšna kraja ša sta prav Prižba in bližnja Brna. Do njih je tudi lahek dovoz, saj je zgrajena nova sodobna cesta, seveda asfaltirana, če pa se odločite za Atlasov »paketa« pa imate celoten prevoz odlično organiziran.

Žal pa v Prižbi še vedno ni nekaterih stvari, ki bi le morale biti. V kosku recimo ne moreš vsak dan kupiti časopisov pa čeprav le-te pripeljejo do bližnjega Blata, od tam pa je samo enajst kilometrov do Prižbe. Časniki so na razpolago — ko pač pridejo! Pa tudi tega se kmalu navadiš, saj si vendar na dopustu. V edini trgovini imajo nekaj pokvarjenih hladilnikov, tako da kaj »občutljivega« sploh ne drži na zalogi. Če hočeš kupiti kruh se moraš prejšnji dan vpišati in plačati. Slaba je tudi založnost z ostalimi artikli, ki jih turist od časa do časa le potrebuje pa jih ne more kupiti.

Njihov turizem, ki pa je tudi naš, je resnično šele v povojih in morda prav zaradi tega toliko bolj prijeten. Zato tudi nismo bili več presenečeni, ko nam je natakar ob recimo koncu našega obiska v navadni gostilni ali hotelu prinesel »uradni« račun s podrobnimi specifikacijami, kaj smo pojedli in popili. Lepo je bila napisana količina pa vsebina, cena in končna cena. Povem naj še to, da tako podrobno napisanega računa ne prinesejo pri nas takrat, ko ga izjemoma zahtevaš. Kako dolgo bodo le tako delali? Zeleti je, da se ne bi s to svojo lepo navado pokvarili.

Ta poletni zapis naj bo sklenjen z misljo, ki sploh ni reklama: prijeten in poceni dopust je vedno v manjših krajih, kjer še niso »povohali« vsega sodobnega, ki »plava« po betonskih naseljih ob obali. In če drugega ne — v majhnih ribiških naseljih na odmaknjenih otokih je skoraj gotovo vedno sončno vreme, mir, veliko zelenja, čisto morje in... kaj še hočete več za prijeten dopust! Nekaj takšnega sta Prižba in Brna na otoku Korčula pa morda še kakšen kraj kje drugje. Raj »pod grško glavo« je pravi počitniški raj!

TONE VRABL

Morje se je mirno in spoštljivo zaletavalo v skale ob obali ter jih počasi kijuvalo. Edina pesem sredi tega fantastičnega raja je bil zbor neustrašnih in neuničljivih skržatov, ki so svojo večno lepo melodijo ponavljali iz minute v minuto, iz dneva v dan, iz leta v leto, vendar zanimivo — nikoli se je nismo naveličali. Ta zborček drobnih živalic skritih na vejah številnih borovcev, sta dopolnjevala s svojimi izdihovanji samo še veter, ki je tudi pel svojo lepo večno pesem ter »ropotanje« neustrašnega morja zaletavajočega ob skalovje, kjer so se strahoma pripeti stiskali kot otroci k materi školjke lumpari in drobni polžki. Nekje spodaj so se porogljivo smejali ježki pa pisane ribe in seveda vse tisto fantastično zelenje, ki se skriva v čudovitem objemu morja.

Bilo je, da bi samo gledal, poslušal in vzdihoval. Nikjer nobenega tranzistorja, nikjer pretiranega vpitja, nikjer stiskanja zaradi premajhnega prostora na plaži, celo redki domačini, sila prijazni ljudje z od sonca in soli razoranimi porjavlimi obrazi so delovali nekako mirno, kot da jih je morje preglasilo in nadvladalo! Njihovo morje!

Mož, imel jih je nekaj več kot šestdeset, klicali so ga Stipe Marin, in je zagledal luč tega lepega sveta v Sutivanu na Braču pa se potem »potepela« do Splita in končno vrgel sidro (globoko dvajset let) v Prižbi, se je brez ene noge izgubljene ni važno kje, važno je to, oziroma pomembno, da je med drugo svetovno vojno dobesedno pobegnil deset minut pred streljanjem v italijanskih zaporih začel spravljati v staro lesenjačo, na katere »kljunus« je bilo v kupu zloženo nekaj mrež. Z njim je bila žena, pokrita s slamnikom, tudi živahna in vitalna šestdesetletnica. Odhajala sta tja, kjer bi dobila nekaj rib, ki jih je žal vedno manj.

»Včasih smo bili trije ribiči, zdaj nas je preko sto. Največ izmed teh je poletnih krivolovcev. Vse bodo izropali, kajti ribe skoraj ni več...« je nekako otožno zarobantil. »Sicer je pa tako, da pri nas ne živimo od mesa, temveč bolj od zelenjave. Meso je na zadnjem mestu. Največ kuhamo zelje, ki raste na mater in več visokih stebel, narezano listje pojemo, v sok, ki ostane, pa dodamo deci do dva domačega, odličnega belega vina in tisto spljemo. To daje moč. Tu je še krompir pa... pa morda nekaj druge zelenjave, pa ribe, če so. Poglejte, večeraj sva ujela v ti dve precej veliki mreži dve ribi težki nekaj čez deset dekagramov!«

Potem kramljamo naprej. Pripovedujeta, da bi kraj Prižba skoraj zaspal, če ga ne bi iz dolgoletnega polspanja zbudila nova cesta speljana tja do »Brne« (tudi turistični kraj!) in še dalje. Zdaj je boljše. Prihajajo turisti. Ne samo domači, tudi tuji, predvsem ti. Vnašajo novo življenje. Vračajo se tudi Blatničani, ki imajo v Prižbi svoja polja vinogradov in ostalega, pa lepe vikendice. Seveda je ves ta droben turistični »džumbus« samo v kratkih poletnih mesecih. Potem kraj ponovno zaspi.

»Čuvamo kuče!« je odgovor na vprašanje, kaj takrat dela.

»Pred leti smo v Prižbi na veliko pridelovali rogače (rožiče) pa fige in pri hišah so imeli po cele črede ovac. Zdaj ni ne prvega ne drugega in ne tretjega. Se ne izplača! Rogači so pre poceni, fige ne gredo v promet, ljudi za čuvanje ovac ni. Ostali so vinogradi pa mi, stari ljudje, ki čakamo konec. Bolje je v Blatu, kjer imajo tri tovarne pa drugje. Pri nas pa je tako, tako.«

Potegnili so cigareto, se uprl na svoja dva »štapiča« in še dodal, da si ljudje pač pomagajo vsak na svoj način. Mladi iščejo »lepoto« izven domačega kraja, starejši ostajajo prikovani v kamnito zibel, navajeni vsega težkega, kar jim je ponudilo morje, skale in tistih nekaj zaplat zemlje, kjer zraste ravno toliko, da je za preživljanje. Še dobro, da imajo vino, ki jim krepi kri in življenje pa zelje, ki počenja isto pa ježevke, katerih ikre so boljše kot kaviar pa lumpare (školjke), ki so tudi nekaj posebnega. Vsaj narava ni bila najbolj skopa do skromnega življenja navajenih ljudi.

»Težko ti je to, brate...« zamomlja nekam tja proti slani luži, ki je ta

Staša Gorenšek

Otroška oblačila

Prva znamenja jeseni vsi dobro poznamo. Skrb za ozimnico, s šolo in našimi šolarji in seveda s toplejšo jesensko garderobo. Zato bom tokrat posvetila nekaj besed oblačilom našim nadobudnežev, ki bodo vsak hip sedli v klopi prvih, drugih, tretjih in vseh razredov do osmega. O oblačilih — kajti pri njihovih rosnih letih je beseda moda brez pomena. In prav je tako.

Pri izbiri otroških oblačil bodimo pozorni na to, da oblačila ne bodo samo posnemanje mode odraslih, pač pa da se bodo lepo podala njihovim rosnim letom pri srčnosti. Oblačila za šolarje morajo biti v prvi vrsti, praktična, udobna in včasih tudi trpežna.

Otrok je navadno oblečen po želji in možnosti staršev. Zato bi se nemara veljalo potruditi, ko pripravljate otroku jesensko garderobo, in pogledati med ponosnimi in preraščenimi oblačili. Včasih se da iz takšnih oblačil z malo domiselnosti in spretnosti pričarati čisto nove ljubke stvari. Morda vam bo s predlogi lahko v veliko pomoč sin ali hči kar sama. Tako popravljena oblačila bodo enkratna in otroci jih bodo gotovo z velikim veseljem nosili.

PRAZNIK V ŠKALAH

V Škalah pri Velenju so prejšnjo nedeljo praznovali krajevni praznik. Dopoldne so odkrili spominsko ploščo padlim partizanskima aktivistoma: Oteju Maderju, ki je padel leta 1942 in Ivanu Mravljaku, ki je padel na pragu svobode leta 1945. Gasilci so dobili nov gasilski avtomobil, za katerega so sredstva prispevali Krajevna skupnost Škale, Občinska gasilska zveza Velenje ter krajin in gasilci sami s prostovoljnimi prispevki. L. O.

FINANČNE TEŽAVE »ČRNEGA GALEBA«

Jamarski klub »Črni galeb« je po uspešno izvedenem zborovanju slovenskih jamarjev navzlic pokroviteljstvu občinske skupščine v Zalcu moral nekaj stroškov kriti sam. In tako so močno izpraznili klubsko blagajno, saj so po vrh vsega morali pokriti še nekatere druge obveznosti.

Ker pa so denarna sredstva nujna za uspešno delo, so se z osnovno mladinsko organizacijo v Preboldu dogovorili, da bodo poslej člani jamarskega kluba v avgustu in septembru organizatorji sobotnih plesov na domačem bazenu.

Kot kažejo dosedanje izkušnje, bo nekaj denarja le ostalo v klubski blagajni. D. N.

GOTOVLJE: ASFALT

5. septembra bo krajevna skupnost Gotovlje pridobila še 680 metrov asfaltne ceste. Odprli bodo namreč nov odsek ceste, ki pomeni veliko pridobitev za vse krajanje. Vrednost del znaša po predračunu 800 tisoč din, s prostovoljnimi delom pa so celotno cesto zgradili s samo 200 tisoč dinarji. Gradnjo so sofinancirali občina Zalec in krajevna skupnost, krajin pa so poleg 60 tisoč dinarjev samoprispevka, prispevali tudi 1500 prostovoljnih delovnih ur. Mehanizacijo je posodilo Komunalno podjetje Zalec. Vsa dela, od zemeljskih do polaganja asfalta, so opravili v desetih delovnih dneh. Cesta bo — ko bodo utrdili še bankine — sposobna za ves promet. Dela je vodil in nadzoroval režijski odbor, ki mu predseduje Ivan Rojc.

Na sliki vidimo začetek del pri asfaltiranju ceste. K. M.

LAŠKO: INVALIDI NA IZLETU

Društvo invalidov Laško je minulo nedeljo zopet ponovilo za svoje članke enodnevni izlet po Gorenjski. Tokrat so bili na poti udeleženci iz poverjenišтва Jurklošter. Zanimiv je bil njihov sestav, saj jih je bilo več kot polovica starih nad 70 let, najstarejša pa je bila Klenovškova mama iz Polane z 81. leti. Med udeleženci pa je bila tudi skupina mladink s harmonikarjem, ki so vso pot skrbeli za vedro razpoloženje.

Mnogi so tokrat prvič videli Bled in se popeljali po jezeru. Poleg tega so si ogledali Begunje in grobove talcev v Dragi. Obiskali so še Volčji potok, letališče Brnik ter nazadnje jamo Pekel v Sempetru.

GOBARJI IN GOBE

VČASIH ŠKODLJIVI

V Celju že vrsto let deluje Gobarska družina, v krogu katere so zbrani številni ljubitelji narave in (kot že ime samo pove) ljudje, ki se ukvarjajo z enim najbolj razširjenih hobijev na slovenskem — gobarstvom. A da ne bo pomote, moramo že v uvodu razčistiti z vprašanjem, kdo je sploh gobar? Preveč je namreč taktih, ki se imajo za gobarje, pa čeprav naredijo v hostah več škode kot koristi. Ko sem torej načel razgovor o gobarjih in gobah s podpredsednikom Gobarske družine v Celju Amadeom Dolencem, sem želela najprej izvedeti, kdo je sploh gobar?

»Malce težko je povedati pravo definicijo gobarja,« je dejal Amadeo Dolenc. »Pa vendar bi lahko rekli, da so gobarji ljudje, ki imajo določeno znanje o gobah in naravi sploh in ki se v gozdu obnašajo kulturno. To pomeni, da ne brajo in trgajo gob, ki jih ne poznajo, ampak da res nabirajo le tiste vrste gob, ki jih dobro poznajo.«

— Koliko pa je teh pravih gobarjev pri nas?

»Ja, menim, da jih ni ravno malo. V naši družini je volanjenih okrog sto gobarjev, veliko pa je taktih, ki niso člani naše družine, pa jih lahko mirne duše štejemo za gobarje.«

— Kako ste vi postali gobar?

»Mene je za gobarjenje navdušil dedek. To je storil tako, da me je peljal v hosto in me poslal na nek prostor, kjer je bilo veliko gob. Ker sem menil, da sem jih našel sam, brez dedkove pomoči, sem se za gobarjenje močno navdušil. Seveda mi je znanje o gobah še naprej vcepil dedek, ki je bil v Rečici ob Savinji zelo znan ravno po tem, da je poznal veliko število gob.«

— In tako ste postali tudi vi gobar. Kdaj pa gobarite?

»Za gobarjenje sedaj res nimam kaj dosti časa, ker se veliko ukvarjam s svojim malim sinekom. Bolj se ubadam z organizacijskimi zadevami, ki mi jih nalaga funkcija podpredsednika gobarske družine. Gobarim pa v času dopusta, ob sobotah in nedeljah, ko me kak prijatelj zapelje v malo bolj oddaljene hoste.«

— Koliko mesecev letno bi lahko gobarili, če bi vam dopuščal čas, seveda?

»Lahko bi gobarili kar vse leto, saj so gobe praktično v vseh mesecih in vseh letnih časih. Marčnice bi lahko nabirali že pod snegom, potem so mavrohi, nato pa polagoma pričnejo rasti vse vrste gob.«

— Mi Slovenci imamo od gob najraje jurčke. Kaj vi menite o tej vrsti gob?

»Jurčki so zelo dobra vrsta gob, a vendarle ne najboljše. Strokovnjaki jo uvrščajo po

PRIPRAVE LIGAŠEV

Prvenstveno tekmovanje v slovenski moški in ženski rokometni ligi se bo pričelo 4. septembra. Biskupski rokometni klub Smerino in Minervo v Grizah ter povprašali njihova trenerja, kako se pripravljajo na novo sezono. Trener rokometarjev Smerine TONE KRIŽ pravi: »S pripravo smo pričeli 5. avgusta, treninge imamo trikrat tedensko, upamo pa da nam bodo uspeli enotedenski priprave v Andražu. Nastopili bomo z istimi igralci, manjša okrepitev pa bo nekaj igralcev iz pionirskih vrst. Pred pričetkom tekmovanja bomo oddigrali pet srečanj, kajti več se ne bo dalo, ker v bližini ni klubov, s katerimi bi lahko igrali.« Trener rokometarjev Minerve iz GRIZ FRANC RAMSKUGLER pa meni: »S pripravo smo pričeli preveč avgusta, vendar z intenzivnejšimi šole v zadnjem tednu. Ekipa je v glavnem ostala v isti sestavi z nekaj novimi pridobitvami, ki pa niso bistvene, ker težimo za tem, da ostane večino ekipe sestavljene iz domačinov, zlasti zaradi minule in bodoče priprave kvalitete. Prva faza priprav je končana, odigrali smo nekaj prijateljskih srečanj, ki so pokazala dobre in slabe strani naše ekipe. Start, ki bo 4. septembra bomo pričeli, saj tako predvidevam, v normalni formi z velikimi ambicijami.«

kakovosti šole na tridesetseto mesto! Na prvem mestu pa kraljuje blagva, ki raste predvsem na primorskem.«

— Bi morda povedali še nekaj besed o vaši gobarski družini? Kako delate, kdaj se sestajate?

»Naša družina šteje približno osemdeset članov. Delamo pa tako: v sezoni, to je avgusta, septembra in oktobra, se sestajamo dvakrat mesečno, in sicer prvi in tretji ponedeljek v mesecu. Člani takrat prinesejo gobe in mentorica Bertosičeva, ki pozna skoraj vse gobe pri nas, potem razvršča gobe ter razlaga njihove značilnosti. Pove nam, ali so gobe strupene, ali so pogojno uporabne ali uporabne in tudi to, kje rastejo.«

— Je obisk na sestankih velik?

»Ne, obisk ni velik. Največkrat pridejo na sestanek le najbolj zvesti člani, ki gobe tudi doka dobro poznajo.«

— Koliko gob pa vi poznate?

»Jaz poznam bolj malo gob. Tam nekje med petdeset in šestdeset vrst jih poznam. Sicer pa imamo člani, ki jih poznajo tudi po 300 ali celo 400. Na slovenskem imamo skupaj okrog 3000 gob, od katerih jih je dve tretjini uporabnih.«

— Morda ob koncu še nekaj besed o programu dela gobarske družine v letošnjem letu?

»Letos smo si zastavili kar obsežen program dela. Imeli bomo ekskurzijo o nabiranju gob, pa tekmovanje, ob občinskem prazniku v Mozirju bomo imeli razstavo gob, pogovarjamo se tudi o možnostih, da bi pripravili razstavo gob na obrtnem sejmu v Celju. Sicer pa bodo sedaj v sezoni dvakrat mesečno sestanki, kjer bomo skušali spoznati še čimveč gob.«

DAMJANA STAMEJCIC

• Samo v

STOP

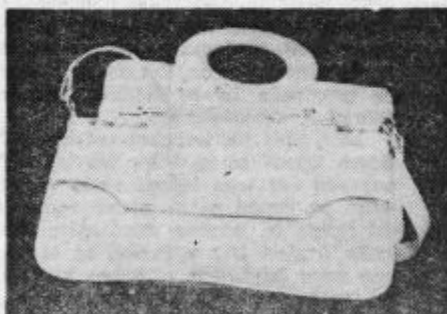
10 TV programov

T. TAVCAR

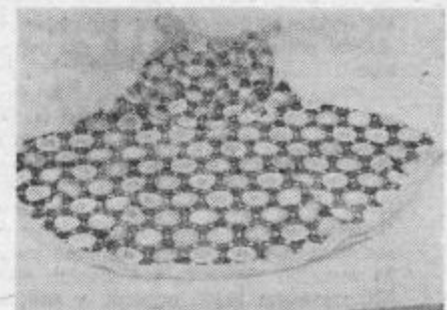
T priporoča

Na sliki je zimski hlačni komplet iz Salona T, ki stane le 390.— din, prejšnja cena pa je bila 790.— din. Barve: drap, zelena in temno modra.

V Veleblagovnici T, na oddelku usnjene galanterije smo našli znižane ženske torbice po 160.— din in celo po 97,60 din v beli barvi. Znižane torbice so še v drap in rjavi barvi.

Na otroškem oddelku Veleblagovnice T so tovarniško znižane ljubke polobleke za najmlajše po 29.— din.

Na oddelku moške konfekcije dobite moške hlače po 250.— din in obleke vse pod 1000.— din. Zaenkrat so še vse številke od 44 do 56.

Za konec še ženski safari kostimi. Tkanina je uvožena iz Nemčije. Prejšnja cena je 890.— din, sedaj ga dobite za 534.— din.

PRED STARTOM

TEŽAVE OPTIMISTOV

Bolj ko se nagiba avgust proti koncu, bolj so v ospredju vprašanja, kaj bodo celjske ekipe naredile v bližnjem tekmovalnem obdobju? Kaj bodo dosegli, kot v prejšnji sezoni? Bodo najboljstvenejši predstavniki? Vse to so vprašanja, ki jih lahko iz dneva v dan poslušamo povsod, zlasti pa v našem delu mesta, kjer ljubitelji športa že komaj čakajo, da bi se tekmovalna sezona in da bi ob sobotah popolne ali nedeljske dopoldnevale kam iti. Da ne bi pač stali samo pred Mignonom v Evropo ter vsi poprek potavljali, kaj bo.

Razumljivo je, da je v teh dneh največ zanimanja za celjske rokometarje, ki so si v zmagi v II. zvezni ligi ter v kvalifikacijskih tekmah v železih iz Mostarja ponovno zagotovili mesto med najboljšimi jugoslovanskimi ekipami v I. zvezni ligi. Igralci pod vodstvom trenerja Tone Goršiča ter prizadevnim delom celotnega upravnega zbora, ki ga vodi predsednik Stane Bizjak, poskušajo v teh dneh zbrati čimveč tistega, kar bi jim zagotovilo naključno borbo z najboljšimi ekipami. Igralci so premljeni, vendar še vedno vedo, da jim nekaj manjka. To poskušajo nadoknaditi in pameto, da bodo do pričetka tekmovalne sezone v svojih ter naših željah tudi uspeli. Polejmo, kaj je novega v ta-

boru celjskih rokometarjev?

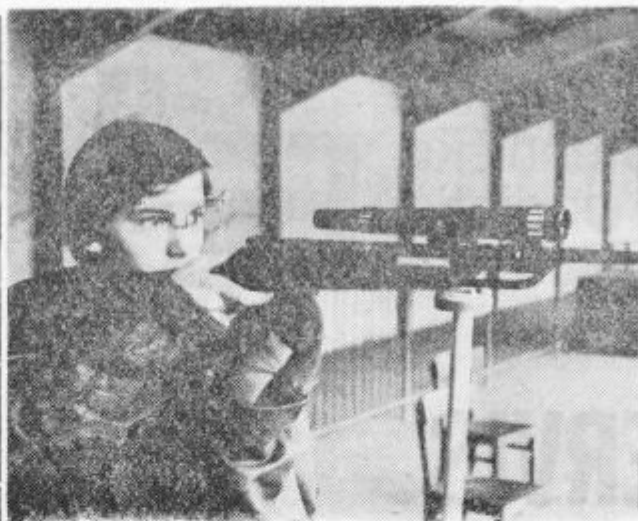
Jedro ekipe se ni spremenilo in to je tudi prav. Barve Celja bodo branili igralci, ki so zrastle na celjskih travnikih. Za zdaj edina okrepitev je odlični igralec Kvarnerja z Reke Vukoje, pričakujejo pa tudi prihod reprezentativnega vratarja Zorka iz Zagreba. Mladi Sumelj iz Sevnice je bil nekoliko neresen (prišel je v Celje pa po nekaj treningih prestopil k ljubljanskemu Slovanu), zdaj pa je suspendiran. Celje je zapustil Guček, ki je okrepljen Sevnico v II. zvezni ligi, verjetno pa bo tja odšel tudi Ščurek. Kaučič naj bi v prihodnji sezoni nastopal za Mionovo iz Griž. Ostali so ostali skupaj v želji, da se borijo tako kot doslej in tudi uspejo, pa čeprav jim žreb ni bil najbolj naklonjen. Pa to ni niti tako pomembno, bolj pomembno so zadnji dosežki. Celjani so nastopili v Riminiju v Italiji na mednarodnem turnirju in zmagali. Brez težav! Miha Bojevič je bil proglašen za najboljšega igralca turnirja, izkazal se je mladinski vratar Darko Zupanc in opozoril na svoj talent (Zal mu še vedno manjka težjih tekem!), novinec Vukoje pa je bil drugi najboljši strellec turnirja. Zal je prišlo do kratkega astika med olimpijem Vladom Bojevičem in trenerjem, tako da Vlado zadnje tekme ni igral. Ver-

jetno pa gre res samo za kratek stik, tako da bo do prvenstva vse v redu. In tako bi bilo tudi prav.

Celjani niso imeli posebne sreče pri žrebu za pokal. V četrtfinalu se bodo srečali z zveznim ligašem Metaloplastiko v Sabcu in to 4. septembra. V I. zvezni ligi pa bodo štartali proti Željeznici Sarajevu, nadaljevali s srečanjem doma proti večkratnemu državnemu prvaku Borcu iz Banjaluke, potem gostovali v Zagrebu proti Medveščaku in ponovno v Sabcu proti Metaloplastiki ter v petem kolu doma gostili Potisje iz Ade. Veliko težav, ki pa jih bodo celjski optimisti vsekakor zmogli, kot so jih zmogli že velikokrat doslej. Torej: prva zvezna liga je skupek kvalitete (med njo so tudi Celjani!), kjer bodo uspeli samo tisti, ki to kvaliteto prerasčajo. In celjski rokometarji, ki letos praznujejo zavidljiv jubilej — 30-letnico obstoja — so zmogli to kvaliteto preseči.

Kot je poleti magnet za ljubitelje športa v našem mestu atletika, tako bo magnet v jesenskih in spomladanskih mesecih rokomet pa košarka ter pozimi hokej na ledu. Že to je ob vsem ostalem dovolj, da bodo celjski športniki »kibici« resnično prišli na svoj račun.

TONE VRABL

VELIK USPEH PIONIRKE

V Ljubljani je bilo prvenstvo Slovenije za mlade tekmovalce, na katerem so sodelovali tudi zastopniki Celja. Tekmovali so z malokalibersko puško serijske izdelave iz trojnega položaja. Doslej svoj največji uspeh je dosegla Alenka Jager, pionirka, članica strelske družine »Celje«, ki je osvojila naslov republiške prvakinje z odličnim rezultatom 243 krogov, kar je nov celjski rekord. Za slovenskim rekordom pa je zaostala le za 2 kroga. Tako je srebrni medalji, si jo je letos že dobila v tekmovalstvu zračno puško, dodala še zlato odličje. Pionirska ekipa Celja v postavi Branko Malec (215), Franc Krašek (190) in Aleš Hočevar (177) pa je med 11. ekipami zasedla kar solidno 5. mesto. Med posamezniki se je Branko Malec uvrstil na 6. mesto. Alenka in Branko bosta nastopila še na prvenstvu Jugoslavije.

Članska ekipa Celja je tekmovala v Doboju na tradicionalnem turnirju »Bratstvo-jedinstvo«. Na tem turnirju sodelujejo mestne reprezentance iz vseh republik. Za ekipo Celja so tekmovali: Ervin Seršen (503), Tone Jager (493), Jože Jeram (492) in Vili Dečman 475 krogov. Celjani so v izredno močni konkurenci osvojili peto mesto, kar je lep uspeh. Namreč, ne gre zanemariti, da je na tekmovalstvu sodelovalo veliko državnih reprezentantov in celo mladinski evropski prvak. Med posamezniki pa je po dolgem času za blestel naš Ervin Seršen z osvojitvijo 5. mesta.

TONE JAGER

ČEHI KMALU V CELJU

V torek, 31. avgusta se obečajo vsem ljubiteljem športa, še posebej pa rokometu, v Celju zanimiv športni dogodek. Celjski rokometarji se bodo namreč pred pričetkom tekmovalne sezone v I. zvezni ligi pomerili v hali pod Golovcem z večkratnim državnim prvkom Českoslovaške Červenou Hvězdou, v kateri igra cela vrsta državnih reprezentantov. Klub z ekipo je izredno močna, kar dokazujejo tudi uspehi njihove državne reprezentante, ki je vedno med najboljšimi na svetu. Srečanje bo ob 18. uri. Brez dvoma se ob zanimiv športni dogodek, saj srečanje pa bo lahko tako trenerju Tonetu Goršiču kot igralcem služilo kot odlična priprava za četrtfinalno tekmo z Metaloplastiko v Sabcu in katere v I. zvezni ligi.

T. VRABL

TURNIR V GRIŽAH

V počastitev krajevnega praznika v Grižah so prišli na račun tudi športniki, posebno rokometarji Minerve. Na igrišču pri osnovni šoli so predali namenu razsvetljavo športnega objekta. Zbrane je najprej pozdravil predsednik rokometnega kluba Minerva Martin Goršek, nato pa je spregovoril še predsednik režijskega odbora za izgradnjo razsvetljave Jože Jan. Sledil je rokometni turnir z udeležbo Jelovice iz Škofje Loke, Rudarja iz Trbovlj in Minerve iz Griž. Rezultati srečanj: Jelovica — Rudar 19:14, Minerva — Rudar 25:10 in Minerva — Jelovica 17:16. Vrstni red: 1. Minerva, 2. Jelovica, 3. Rudar. Najuspešnejši strellec pri domači ekipi je bil Turnšek, ki je dosegel 9 zadetkov. T. TAVCAR

NOGOMET

NA TEKOČEM TRAKU

Te dni že težko sledimo vsem prijateljskim in pokalnim tekmam celjskih moštvo. Zlasti pridni so trije predstavniki, ki bodo kmalu nastopili v republiški nogometni ligi. Tako je ekipa Velenja igrala neodločeno proti Mariboru 1:1, dan kasneje pa je izgubila proti Elkorju 1:2. Najbolj aktivni so bili igralci Kladivarja. Po mladinskem turnirju v Celju, tu so nastopili mladi igralci Velenja, Smartnega in Kladivarja, zmagal pa je Kladivar, so najprej gostovali v Trbovljah in po mnogo boljši igri kot v Celju izgubili samo z 1:2. Dan pozneje so odigrali pokalno tekmo proti ekipi nogometnih sodnikov Celja. Tu so uspeli in zmagali 6:2. Strelci

so bili Bosina in Kokotec 2, Jovanovič in Kroflič za Kladivar ter Jelčič in Černič (avtogol) za sodnike. Zadnje srečanje so igrali celjski modri v nedeljo v Mozirju proti Elkorju. Tu so pokazali svojo letos najboljšo igro in zmagali 10:1 (4:1). Mladi novinci, igralci Olimpa, Kovinarja, Vojnika in Zalca so že pokazali svoj talent in celotna ekipa je oživela. Zato meni trener Ilija Ubavič:

»Mladi igralci, ki so sporazumno z dogovorom med društvi celjske regije okrepli naše moštvo, so pokazali veliko. Dani Sivka, Marjan Muršič, Boris Mirkač, Anton Černjavčič in drugi so ob Bosini, Dobrajcu in ostalih pokazali

zrel in lep nogomet. Zato sem optimist.«

Ekipa Smartnega je tokrat igrala težko pokalno srečanje proti Gradbeniku na Ljubnem. Ze dan prej je Ivan Hribnik, znan celjski nogometni dejal:

»Tekma na Ljubnem bo težka. Ne bomo uspeli. Ozko igrišče ne dovoli naši vrsti igrati v širino.«

Po srečanju, ko je zmagal Gradbenik z rezultatom 3:1 (2:0) pa nam je trener Benčig dejal:

»Na Ljubnem je nemogoče zmagati. Tisoč gledalcev, borbena ekipa domačinov in ozko igrišče so vzrok za zasluzen poraz.«

J. KUZMA

TEMELJNA NOGOMETNA ZVEZA CELJE: TRI ČLANSKE LIGE

Na zadnjem sestanku Temeljne nogometne zveze Celje s predstavniki 21 klubov ter Telesnokulturnih skupnosti celjske regije so se po več kot štiriurni razpravi le odločili, da bodo na področju TNZ Celje 3 članske in ena mladinska liga.

Preden so sprejeli ta sklep je bilo veliko razprav glede kluba Osankarica iz Slovenske Bistrice, ki teritorialno spada v mariborsko področje. Ker omenjeni klub nastopa v TNZ Celje že deset let so bili predstavniki klubov mnenja, da naj še vsaj za eno leto ostane v njej. Predstavniki TKS Slovenska Bistrica je seznanil navzoče, da letos kluba Boč in Oplotnica ne bosta več tekmovala v TNZ Celje, temveč v njihovi občinski ligi. Prav tako ekipa Zalca ne bo nastopila s člansko ekipo.

Tako bodo po novem sistemu v TNZ Celje 3 članske in ena mladinska liga. V skupini A (kvalitetna liga) bo nastopilo 9 ekip: Steklar, Dravinja, Straža, Olimp, Osankarica, Šoštanj, Kovinar, Ljubno in Elkorj. V skupini B (savinjska liga) 6 ekip: Opekar, Gotovlje, Polzela, Vojnik, Vransko in Ponikve ter v C skupini (posavska liga) 7 ekip: Celulozar, Senovo, Brežice, Dolenja vas, Šmarje, Kozje in Papirničar. Za člane v A ligi bodo obvezne tudi mladinske ekipe.

Ob koncu je predsednik TNZ Celje dr. Alfonz Debeljak poudaril, da so z novim načinom tekmovalna velika pridobila. To predvsem velja za B in C skupini, ki sta razdeljeni teritorialno in bodo tako stroški tekmovalja veliko manjši.

S tekmovaljem bodo začeli 12. septembra.

T. TAVCAR

VATERPOLO: ZMAGA

Vaterpolisti Neptuna so zaključili prvenstvo v republiški ligi. V zadnjem kolu so gostovali v Kranju proti mladi ekipi Triglava. Pokazali so dobro igro in zasluženo zmagali z 13:12.

Zadetke za Neptun so dosegli: Dolžan 3, Rojšek 5, Čigoj 2, Puncar 2 in Božiček. Na tablici so Celjani ob koncu prvenstva šesti, predzadnji. Jk

30 LET ROKOMETA V CELJU — 30 LET ROKOMETA V CELJU

ČESTITKA VLADA ŠTENCLA

Ekipa ZRK Celja je po končanem republiškem prvenstvu 1965/66 prvič nastopila v kvalifikacijah za vstop v I. ZRL. Pred tem uspeh v kvalifikacijah je Rudar iz Trbovlj in to leta 1964, ko je zmagal v Trbovljah. Ekipa Rudarja pa se je dvakrat uvrstila na prvo mesto med najmočnejšimi ekipami v I. ZRL, kar je bil največji uspeh. Brez večjih obremenitev, kratka, vsi so si bili edini, da bi mlado moštvo, katerega je vodil na treniral Tone Goršič, nabralo na tem turnirju uspehe za naslednje kvalifikacije. Toda Tone Goršič kakor tudi drugi člani ekipe, predstojnik ZRK Celja Janez Markovič, Presinger, Tone Goršič, Srečič, Povalej, Jančič, Savodnik, Djakič, J. Goršič, Markovič in Koren niso bili drugega mišljenja. To pa tudi pokazali v lepem šport-

nem parku Klasije v Slavovskem Brodu.

MODRA POTEZA JANEŽA SKRLEČA

Predsednik ZRK Celje Janez Skrlec je vsekakor dobil prvo tekmo proti prvaku Srbije Bečuju. Igrali so na igrišču iz ugaškov. Tik pred srečanjem je pričelo deževati in Celjani so se med ogrevanjem preobuli. Copate so zamenjali z nogometnimi čevlji, katere je Janez Skrlec prinesel s seboj v »posmeh« nekaterih igralcev. Toda ravno ta poteza je prinesla uspeh. Celjani so bili »strelci« in »stabilni« na igrišču in zmagali z 10:9.

Toda kljub temu uspehu še niso bili favoriti. Domače občini-

stvo je tudi v srečanju proti Velenju iz Mostarja navijalo za igralce Celja. Rezultat pa je bil 16:7 za Celje. In prišla je nedelja. Odločilna tekma med Celjani in domačim Radničkim naj bi doletela novega prvotnega. Na stadionu je bilo 3000 gledalcev. Bila je to bitka za usodo rokometu v Slavovskem Brodu. Šlo je namreč za prestol med rokometarji in košarkarji v tem mestu. Zato so domačini pred kvalifikacijami najeli za priprave in vodenje ekipe znanega trenerja Medveščaka Vlada Štencla, kasnejšega trenerja državne rokometne reprezentance in zdaj trenerja ZRK Nemčije, ki je pokopala upe naše reprezentance na olimpijskem turnirju v Montrealu. Ta strokovnjak je bil že na tiskovni konferenci edini, ki je poleg do-

mačinov omenil Celjane kot velike favorite. In njegova izjava se je uresničila. Celjani so pričeli podjetno in povedli 10:6. Sodnik Valčić iz Beograda je sicer v nadaljevanju nekoliko ostro ocenjeval obrambno igro Celjanov in po izključitvi Srečiča, Krelja in Toneta Goršiča so domačini zmanjšali rezultat na 8:11. Toda sedem minut pred koncem je Krelj s čudovitim zadetkom z 10 metrov dosegel končni rezultat 12:8. Vrata v prvo zvezno ligo so bila tako odprta. Junaki tega srečanja pa so bili Zarko Presinger v vratih, Djakičev v drugem polčasu ter Tone Goršič in Silvo Krelj v prvem delu igre. Zadetke v vseh treh tekmah na so dosegli: Djakič 10, T. Goršič in Krelj po 6, Niko Markovič 5, J. Goršič 5, Srečič 4, Koren 1 in Povalej 1. Igrali so še Savodnik, Levstik ter vratar J. Markovič.

Po srečanju je Vlado Šenc dejal: »Moje iskrene čestitke mladi in nadarjeni ekipi Celja. Da domačini niso uspeli sem v glavnem največji krivec sam. Celjanom je moja ekipa Medveščaka bila zadnji nasprotnik v pripravljalni dobi. In trener Tone Goršič je dobro kopal našo igro, s katero so danes premagali domačine. Povem pa lahko, da so zmagali najboljši — Celjani.«

Toda v društvu najboljših, v prvi zvezni rokometni ligi Celjan prvo leto niso uspeli. Neizkušnost in naivnost je naredila svag. Celjani so brez okrepitev zmagali le proti Črveni zvezdi 19:15, Dubočici 18:17, Rudarju 13:12 in igrali neodločeno 13:13 proti Dinamu Pančeve ter proti Črvenki. Ponovno so se vrnili v republiško ligo skupaj z Rudarjem iz Trbovlj. Toda neuspeh jih ni zlomil. Ostali so skupaj, namesto Djakiča, ki se je vrnil v Ljubljano, z Oračem in Lubejem, ter vedno boljšima strelcema Telčcem in Levstikom so naslednje leto prepričljivo osvojili prvo mesto v močni republiški ligi. Istočasno pa so skrbeli v Celju za pionirje in mladince. Ti so bili odlični in v mladinskem moštvu je srečamo Vlada in Miho Bojoviča, Luskarja, Mrovičeta, Penunča in ostale.

Kvalifikacije so bile v Celju in Celjani so drugič uspeli. Na študni klet so premagali Gorazde 9:8, Željeznice iz Niša 12:10 in Metalca iz Zagreba 17:15. Najboljši strelci so bili: Telčič 17, Levstik 8, N. Markovič 6 in Orač 5 zadetkov. Fantje so že prekorajili dvajseto leto in mnogo bolj rutinirano igrali v I. ZRL. Zato so osvojili v letih 1968/69 in 1969/70 dvajseto mesto v društvu najboljših.

PRVI REPREZENTANTI

Kljub temu, da Celjani niso nikoli zaigrali za uvrstitev med najboljšo šestorko v I. ZRL, so njihovi igralci le našli pot med državne reprezentante. Jure Koren je nastopil za člansko reprezentanco v Harkovu v Sovjetski zvezi, Andrej Telčič in Zarko Presinger pa za B reprezentanco v Temišvaru (Romunija). Tu je bil Bojan Levstik rezervna. V mladinski reprezentanci pa sta se pojavila Marjan Lubej in Mirko Mejavšek.

Po treh letih nastopanja v zvezni ligi, trenerji so bili Tone Goršič, Zdravko Matič in ob koncu Zdravko Ačkun, so Celjani v letu 1971 izpadli. Ne toliko zaradi slabe igre, kot zaradi smole, poskodb, rokometne »kuhinja« in pomanjkanja finančnih sredstev. Osvojili so trinajsto mesto. Toda s svojo igro so večkrat presenetili. Zlasti v srečanju Celje : Borac 22:16, Celje : Dinamo 18:15, Celje : Bosna 19:15 in Celje : Črvena zvezda 16:13. Toda v Celju so stopili na plan mladi igralci, bivši mladinci, ki so osvojili številne naslove republiških prvakov.

Prihodnjaki: Štiri leta drugotnega. J. KUZMA

elektrotehniško
podjetje
elektrosignal celje

SERVIS

CELJE, Vodnikova ulica 6

SPREJEMAMO NAROČILA ZA POPRAVILA:

barvnih in črno-belih televizorjev, radioaparatorov, avtoradioaparatorov in montažo istih, kasetnih magnetofonov, naprav za ozvočenje in drugih akustičnih naprav, pralnih in pomivalnih strojev, električnih štedilnikov, bojlerjev, malih gospodinjskih aparatov in elektro motorjev.

Naročila sprejemamo dnevno med 7. in 15. uro v sprejemu — Vodnikova ulica 6 ali po telefonu št. 22-121 med 6. in 15. uro.

Na željo stranke vršimo popravila na domu tudi v popoldanskem času.

Za cenjena naročila se priporoča ELEKTROSIGNAL CELJE.

KJE SMO, LJUDJE?

Hvalevredni so prispevki za naš turizem, saj marsikdaj ne vemo poti do toliko lepih, očarljivih predelov, ki jih je naša dežela vsa polna. Vendar vprašujemo, ali res ni mogoče uživati v bogatem izboru okolja, ne da bi bilo treba pritegniti na pomoč »Kmečke goride«? Ali še nismo toliko kulturni, da bi se nam ne upirala krvava borba? To-liko je trpljenja, ki ga človek silom pri-lik povzroča živalim, mnogokrat tudi zaradi malomarnega odnosa do nje! Vzemimo za primer samo transport kladne živine, ki prispe zaradi brezbržnosti pri utovarjanju in voznika mnogo-krat s polomljenimi udi do kladnice. Tam nato še dostikrat čaka v vročini in mrazu tudi po več dni, lačna in že-ja. Pa umetna vzreja govedi. In zlasti

še umetna vzreja perutnine. Da bo do-biček čim izdatnejši, jo rednik stlačil kar najbolj na gosto, jo pri krmljenju pohodi itd.

Žival ne zna govoriti. Zato se tudi ne more pritožiti. Ljudje pa mislimo oziroma mislijo, da je vse v redu in prav. Torej, še ni dovolj vseh teh vsak-danjih muk? Ali je treba popotnika še posebej opozoriti, kako bo na primer našel pot do vasi Gornja Sanica blizu Sarajeva, da bo lahko užival še v kr-vavi borbi bikov?

Društvo proti mučenju živali v Celju se že veliko let zavzema in se bo tudi do konca: prepovedati je treba vse vr-ste borb, tako bikoborb kot tudi spopa-de med petelin!

Društvo za varstvo živali Celje

PROIZVODNO GRADBENO PODJETJE GRADNJA ŽALEC

Združite prijetno s koristnim!
Olepšajte si svoje stanovanje s

SCHIEDEL ODPRTIMI KAMINI

in si tako ustvarite tople in prijeten videz vaših prostorov.

SCHIEDEL odprti kamin v dveh izvedbah, je aku-mulacijsko toplotno telo, saj nakopičeno toploto postopoma oddaja v prostor. Nudimo vam doma izpopolnjeno izvedbo doslej uvoženih izdelkov. Po-sebno izdelan temelj izboljšuje dovod zraka in s tem izogorevanje. Pripadajoči kovinski deli so iz kvalitetnih materialov in estetsko oblikovani. Kljub vsem izboljšavam je cena enaka in že več let nespremenjena.

Na vašo željo dobavljamo tudi ročno kovane dodat-ke kot poseben okras vašemu domu.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO

Proizvodno gradbeno podjetje GRADNJA Žalec.
Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-753, 710-752
Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov
Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027

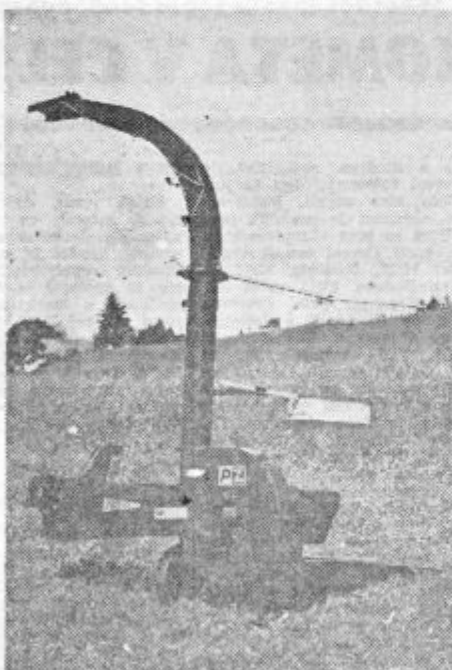
Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenih materialov

KMETOVALCI!

AGROTEHNIKA LJUBLJANA, Titova 38

tudi letos razstavlja širok program kmetijskih strojev in orodij na

SK-80
SILOSNI KOMBAJN

POMURSKEM SEJMU V GORNJI RADGONI,

MODEL W 20
STANDARD — HONDA ČRPALKA ZA VODO

ki bo od 21.—29. avgusta 1976

Na razstavnem prostoru si boste lahko ogledali in kupili: traktorje: IMT, UNIVERZAL, T 25 A/1, FIAT

Kmetijske stroje, ki jih proizvajajo renomirane tovarne: IMT, OLT, RIKO, STANDARD in članice AGROS — ŽALEC: SIP Šem-peter, TEHNOSTROJ Ljutomer, CREINA Kranj, METALNA Mari-bor, KRASMETAL Sežana, STROJNA Žalec.

Motorne kosilnice BCS-622, BCS-715, traktorje Ferrari, atomi-zerje Nobili, kosilnice Vogel-Noot.

Razen težkih strojev bomo razstavili orodja za sadjarje, vr-tičkarje in vinogradnike.

Olajšajte si delo in kupite stroje in orodja, ki vam jih nudimo po najugodnejših pogojih na Pomurskem sejmu.

Obiščite nas in zadovoljni boste.

SUŠA

BLAŽILNI UKREPI

Vsi, ki se kakorkoli ukvarajo s kmetijstvom, pa tudi opisni komentatorji naših časopisnih hiš, različno ocenjujejo letošnjo sušo. Mnogi se skladijajo, da bo predvsem pri manjkovali živinske krme, kar je vsekakor najresnejši problem. Delno bo problem manjkanja tega pomembnega prehranjevalnega artikla ublažila izredno dobra letna koruza.

Zaenkrat ponudba živali za kol ne narašča, odkupoval-pa kupujejo teleta le za

pitanje. Po predvidevanjih bo priskočila na pomoč tudi predelovalna industrija, nekatere občine pa že pripravljajo posebne ublažilne ukrepe. To velja zlasti še za regresiranje krmil, posebej za koruzo, ki se je že podražila. V akcijo naj bi stopila tudi republika.

Ko že govorimo o težavah, omenimo še neugodno vest o ukinitvi premij živinorejske poslovne skupnosti, ki bodo po vsej verjetnosti prenehale s prvim septembrom, torej čez nekaj dni. Če bo

do tega prišlo in zaenkrat kaže, da bo, se bo cena najbolj kakovostne živine zmanjšala za 1,50 dinarja. Takšno znižanje seveda lahko v hipu privede do nezaželenih posledic.

Če se suša ni občutila sedaj, ko nas pesti deževje, bo svoje zobe šele pokazala. Upamo lahko le, da bo položaj kljub vsemu vendarle ublažen, če že ne rešen z nekaj ustreznimi ukrepi s samega vrha.

MILENKO STRASEK

Osnovna šola
I. celjske čete

VPISUJE

v dneh od 20. do 30. 8. slušatelje za večerne oddelke osnovne šole. — Kandidati se lahko vpišejo v V., VI., VII. in VIII. razred. K vpisu je treba prinesiti zadnje šolsko spričevalo in rojstni list.

ALPINISTIČNI KOTIČEK

CELJANI V FRAN-COSKIH ALPAH

Po dolгих letih so zopet enkrat celjski alpinisti resno posegli v ostenja Montblanske skupine. Od 22. julija do 10. avgusta so taborili nad ledenikom Mer de Glace pod vzhodno steno Charmoza: Čanžek Franc, Palir Andrej, Knez Franček in Zupan Jože. V Charmoniškem kampu pa sta taborila en teden še Jošt Silvo in Vodišek Rafko. Skrajno slabe vremenske razmere so skoraj pokopale vse načrte in le z velikim tveganjem, vzdržljivostjo in naporom so plezalne naveze izšle za te razmere izredno težke in dolge vzpone. Vse ture so bile opravljene v snežnih nevihtah in s skrajnimi nevarnostmi, ker zaradi dolgotrajne suše pred tem, led ni bil normalno alpski temveč črn in stekleno trd.

24. in 25. julija sta Jošt in Vodišek opravila naporno in dolgo grebensko prečenje masiva Mont Blanc. Ponavadi opravijo to turo alpinisti z alkimatizacijo, ker obsega več vrhov čez 4000 m.

26. 27. julija sta Knez in Zupan preplezala S greben Aig. du Peigne 3192 m. Greben je eden najlepših in najtežjih v skupini Igl, visok je 600 m, ocenjen s V+. Plezala sta v snežni nevihti, ki težave stopnjuje do skrajnosti.

26. in 27. julija sta plezala Čanžek in Palir angleško smer v Aig. du Blaiter, ki je ekstremno težka in je več let veljala za eno najtežjih v tem masivu, sedaj pa njeno težavnost primerjajo z zahodno steno Druja. Stena je visoka 800 m, z oceno VI A?. Zaradi nevihte sta plezalca odnehala pod izstopnimi gredinami, ker je bila nevarnost strele prevelika.

29. julija sta Knez in Zupan ponovila smer Rebuffat v J steni Aig. du Midi. Smer je V. stopnje, začnena s previsi in prostim plezanjem v navpičnih počeh.

29. in 30. julija ponoči sta Čanžek in Palir preplezala Gervassutijev ozebnik v Mt. Blanc du Tacul. Smer je klasična ledna plezarija, objektivno zelo nevarna, zato se pleza samo ponoči ali ob mrzlem vremenu. Višina 800 m, naklonina 45 do 500. Alpinistična revija Mountani jo uvršča med pomembne ledene smeri. Isto smer sta noč za tem ponovila še Knez in Zupan.

30. in 31. julija sta Jošt in Vodišek ponovila smeri Sentinelle Rouge v 1300 m visoki steni Brenve v glavnem vrhu Mont Blanca. Zaradi dolžine in objektivnih nevarnosti sodi smer med najpomembnejše v Mont Blancu.

Načrtovana tura v zahodni steni Druja je ostala za naslednje leto. Ob teh razmerah so alpinisti že tvegali preko normalne meje in bi bil poizkus v smeri, ki zahteva vsaj tri dni težkega dela, brezglavo dejanje. Preplezane smeri so najtežje, kar so jih Celjani plezali po vojni v Franciji in sodijo tako tudi med najtežje, ki so jih letos preplezali slovenski alpinisti.

CIC

V granitni vertikali Aig. du Midi

Pridite v Celje!

VELIKO POSEZONSKO

ZNIŽANJE

od 30 do 50 odstotkov

od 16. avgusta do 15. septembra

V VELEBLAGOVNICI
IN SALON

TEHNO-MERCATOR
CELJE

- ženska, moška in otroška konfekcija
- pletenine
- žensko perilo, kopalko in moške srajce
- usnjena galanterija ter vse vrste obutve in športne konfekcije

VSE ZA ŠOLO

- velika izbira šolskih potrebščin za osemletko
- šolske torbice
- šolske halje in druga oblačila ter čevlji
- telovadne copate, hlačke, dresi in trenerke v oddelkih veleblagovnice

TEHNO-MERCATOR
CELJE

M

OGLASI

PRODAM

FIAT 126 P, s Michelin prodam. Informacije po tel. 730 066.

CITROEN GS, l. 1972 ugodno prodam. Jesenak, Latkova vas 140, Prebold.

FIAT 750, letnik 69-70, školjka prenovljena, zelo ugodno, delno tudi na kredit in gradbene podpornike ter razne tramove in razni les za ploščo za graditev hiše prodam. Pod šifro »Pocenis«.

AVTO Citroen, registriran, prodam za 6.500 din. Ogled: Zidarska 25.

AMI 6 break, l. 69, v voznem stanju, registracija potekla, prodam za 1 M starih din. Ogled pred vratarstvo Klime Celje. Lastnik vratar Klime Franc Plošnik.

ZASTAVO 750 ugodno prodam. Go. Tmavljice 75.

FIAT 750, odlično ohranjen, z novimi gumami, ugodno, poceni prodam. Bogdan Podplatan, Hruševac 45, Sentjur.

NSU 1200, letnik 71 prodam. Končija, Sercejeva 13 a, stan. 11, Velenje.

VW 1500 karmann glia s okvaro na motorju, registriran za leto 1976, prodam ali pa zamenjam za zastavo 750. Cena 10.000 ND. Informacije dobite vsak dan, Sentjur 88.

AMI 8, obnovljen in dele za fiat 1100 prodam. Zadobrova 41, Skofja vas.

ZASTAVO 750, letnik 1979 prodam. Cena 8.500 din. Jože Grobelnik, Vrblje pri Zalcu 97 a, telefon 23-631.

FIAT zastava 750, letnik 1968, dobro ohranjen, stroj generalno popraviljen, v voznem stanju, neregistriran, ugodno prodam tudi za dek. Informacije v mesni Dobrna.

AUDI super 90 prodam. Informacije po tel. 773-134 ali Arcelin 21 d.

PONY ekspres in amf break 6 prodam. Sandi Sendelbah, ul. 29. novembra 51 a, Celje.

MOTORNO kolo, znamke BMW, 500 cm prodam. Eržen, Bukovšak 8, Tebarje.

TRAKTOR sleyer, 16 KM, s kosilnico ter jermenico ugodno prodam. Anton Jane, Latkova vas 64, Prebold.

HISO, enostanovanjsko, v dobrem stanju, v bližini okolici Celja, s vrhom, vodo, elektriko, vseljivo, takoj prodam resnemu kupcu. Ponudbe pod šifro »Hisa«.

ZEMELJSKE in dobro ohranjene, 3-krat uplišeno harmoniko kna-ler prodam. Maja Korent, Trubarjeva ul. 53 B, Celje-Otok, 9. nadstropje.

POSESTVO, okoli 3 ha prodam. Ivan Platinšek, Radoble 15, Laško.

HISO s nekaj zemlje in vinogradom na zelo lepem sončnem kraju v Zagradu (v bližini starega gradu) prodam. Pod šifro »Zelo ugodna cena«.

STARO hišo, takoj vseljivo, vlograd s hrastovim prodam. Polzevec, Anton Kladišnik, Teharska 97, Celje.

HISO, nadgrajeno, 14 x 15 m, gospodarsko poslopje, 1200 kv. m zemljišča, na Gomilskem prodam. Primerno za obrtni. Cena 500.000,00. Informacije pri Francu Oseju Tmavljice 2, p. Gomilsko.

JAVORJEVO komodo s steklenim nastavkom, otroško pisalno mizo in velur preprogo 2 x 3 prodam. Zorko, Malgajeva 18, Celje.

OHRAJENJO spalnice in kuhinjske kredence prodam po zelo ugodni ceni. Zlatisa se na naslov: Ljubila Ristič Lersikova 5, Celje, III. nadstropje nad Avtomotorjem — od 15. ure dalje.

SPALNICO s žimnicami ugodno prodam. Ida Pavlič, Dečkova 7, Celje.

KLAVIR (mal) dobro ohranjen, ugodno prodam. Anton Jasbec, na Otoku 2, Celje.

OMARO, dnevno mizo in otroško posteljo ugodno prodam. Slavko Sotiček, Mariborska 28, Celje.

SPALNICO, novo, svetlejša barva prodam po ugodni ceni. Prevot zagotovljen. Džmnan, Cerovec 23 a, p. Sentjur.

KOMPLETNO pohištvo dnevne sobe, skoraj novo prodam. Črnčnik, Čopova 2, Celje. Cena 4.000 din.

DOBRO ohranjen kavč prodam. Golob, Čopova 8, Celje.

MAJHEN sestav kuhinjskih elementov, hladilnik EMO, trajno gorilno peč prodam po ugodni ceni. Telefon 229-01.

GARAZO prodam ali dam v najem s predplačilom za tri leta. Garaža je blizu Topra, Knjižovnica, Zidarska 32, telefon 25-323.

GARAZO na Otoku prodam. Zvone Kerlan, Trubarjeva 11, Celje.

GARAZO, locirano za kino-domojo prodam. Informacije po telefonu 24-242.

GRADBEHO baroko, dvokapnico, novo, velikosti 4 x 3 m, primeren za vikend ali garažo proda Jelenc, Celje, Lepa pot 5, Lava 1 b (nasproti obratov Ingrad).

DVA čevljarstva šivalna stroja, levorodni derkop, cilindrični derkop prodam. Volavšek, Dečkova cesta 26, Celje.

PISALNI stroj tip »monica«, močen na tri prestave in šopni kalkulator ugodno prodam. Sta-

nislav Drevenski, Trubarjeva 6, Celje.

RABLJENE sode od 200 litrov naprej, aganje in dva rabljena štedilnika, eden na električni tok prodam. Volk, Megojnice, Grize.

SPORTNI visok, otroški voziček in nov pletilni stroj sinac prodam. Stanislava Podgoršek, Zavrh 1, Dobrna.

OTROSKO ribeško ugodno prodam. Franc Novak, Korpole 81, Store.

UVOZEN televizor, črno-beli (skoraj nov), na vžig takojšnja slika, prodam. Pod šifro »Gole-vina«.

TRANZISTOR, radioaparat s gramofonom in nov daljnogled 10 x 50 prodam. Kresnič Stanetova 17/III.

BOROVE deske, debeline 5 in 3 cm ugodno prodam. Stanko Veber, Galicija 66, Zalec.

ZMRZOVALNO skrinjo LTH, 300 l prodam. Jakob Robič, Celje, cesta na Dobrovo 56.

DOBRO ohranjen pralni stroj gorilje PS 830 BIO prodam. Informacije vsak dan od 15. do 18. ure po tel. 26-322.

ROBOVNIŠKE mladiče, pasne brenski ovčar prodam. Jože Poca, Celjska 75, Velenje (bistvinca Vovšek, staro Velenje).

KRAVO, mlado drugo tele, silmentalko, vožno, prodam ali zamenjam za jalovo. Marjan Zorko, Sentjur 7.

MLADO kravo simentalke, drugič 4 mesece brejo prodam. Babno 3, Celje, telefon 21-746.

MORSKE prašičke, pralni stroj, trajno žarečo peč eno prodam. Slavko Jurše, Kidričeva 19, Celje.

TRI leta starega osla prodam. Stanko Novak, Ložnica 38, Zalec.

DVE KRAVI, simentalke, mladi prodam — vožni, ena breja osem mesecev, druga pa pet mesecev. Franc Kozelj, Bukovšak 48, 63221 Tebarje.

MLADO kravo (dva teleta) simentalke prodam. Šorn, Bukovšak 9.

UGODNO prodam karamboliran avto v voznem stanju, amf 8, letnik 1972. Ogled vsak dan, razen nedelje od 6.—14. ure. Ljubljanska 91 a, Celje, Anton Oglojnar — vrtnarja.

KUPIM

MANJSO enostanovanjsko hišo s garažo, vseljivo, v neposredni

bližini središča Celja skupin. Ponudbe pod »Plačilo v gotovini«.

AVTO srednjega razreda skupin. Vrednost do 4 M. Ključite po telefonu (063) 24-242.

AVTO na potrošniški kredit v vrednosti do 20.000 din kupim. Aleksander Hribar, Marija Reka 71, 63312 Prebold.

STANOVANJA

STANOVANJE nudim ženski za pomoč v gospodinjstvu — starejši vdovi. Ponudbe pošljite na Novi Tednik pod oznako »Bilim centras«.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje za dve garsonjeri ali enosobni stanovanji. Ponudbe pod »Celje«.

DEKLE išče sobo v Celju, po možnosti prazno. Oglaš oddaj-te pod šifro »Sola«.

DIJAK išče sobo v Celju, po možnosti s posebnim vhodom. Marjan Avglin, Podčetrtek 10 a.

OPREMLJENO sobo s lastnim vhodom in WC v centru mesta Celja oddam proti plačilu najemnine za eno leto vnaprej. Ponudbe pošljite na Novi Tednik pod šifro »S i. septembra«.

OPREMLJENO sobo oddam dvema dekletoma. Šifra »Ugodno«.

ODDAM sobo študentkam ali študentom. Ogled 1.9. ves dan. Ivan Javornik, Cankarjeva 4, Celje.

SPREJMEM uslužbenko za sestanovalko. Pavla Velikanje, Goriska 6, Lava, Celje.

GARSONJERO ali manjše stanovanje išče mlad par brez otrok. Šifra »Medicinska sestras«.

SOBO s skuparabo kopalnice, opremljeno ali neopremljeno in s posebnim vhodom išče mlado dekle. Šifra »Zdravstvena delarka«.

ODDAM sobo dvema prihodnja dijakinjama. Ložnica 22, Celje.

UCITELJICA išče sobo v Celju — centru ali Golovcu in njegovih okolici. Ponudbe sporočite na: Simončič, tel. 22-901 vsak dan od 19. do 20. ure.

DVE mirni dijakini ekonomske šteta ogrevano sobo v centru Celja ali bližnji okolici. Ponudbe pošljite na Novi Tednik pod šifro »Ekonomistka«.

TAKOJ oddam sobo s skuparabo kopalnice dvema dekletoma, ki nudita predplačilo za dve leti. Ponudbe pod »V Celju«.

Gostinsko podjetje Celje, TOZD »Majolka« Celje

proda na

JAVNI LICITACIJI

dne 31. 8. 1976 ob 11. uri

osebni avto AMI 8 break motorni tricikel razni gostinski inventar

Ogled je mogoč 1 uro pred licitacijo na dvorišču restavracije »Pošta« Celje, Aškerčeva 2.

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve pri

OBČINSKI SKUPŠČINI CELJE

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA Glasbene šole v Celju

Za ravnatelja je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje po zakonu o glasbenih šolah in družbenem dogovoru o etnotnih osnovah kadrovske politike v celjski občini.

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve bo sprejemala vloge do vključno 5. septembra 1976. leta.

SOBO s posebnim vhodom oddam dvema študentkama. Ponudbe pod šifro »Mira«.

POSTENEGA sestanovalec sprejemem. Stanko Koščmaj, Leskovec 34, pri Ljubčini, p. Skofja vas.

SOBO, centralno ogrevano oddam dvema dijakoma, oziroma študentoma. Celje, Viharjeva 2.

SOBO oddam mirni študentki. Tel. 22-694.

TAKOJ vzajem solidnega frisa za sestanovalec, s skuparabo kopalnice. Informacije: Kettejeva 11, Celje.

SPREJMEM dekle na stanovanje. Kovinarska 10 (pri Emu) Celje.

MOSKI srednjih let išče sobo, opremljeno, po možnosti s posebnim vhodom, plača vnaprej za eno leto. Šifra »Zdomeca«.

USLUZBENKA išče opremljeno sobo, po možnosti v centru — nujno. Šifra »Seličeva«.

LEPO opremljeno sobo, z dvema posteljami, dam v najem samostojno študentko. Zora Vošnjak, Linhartova 1, Celje, I. nadstropje. Javite se od 10.—12. ure in popoldne od 16. do 18. ure.

MLADA bodoča zakonca iščeta stanovanje v Celju. Vnaprej plačata enoletno ali večletno stanarino. Ponudbe pošljite na naslov: NT (Novi tednik), za Alaskarida.

ZAPOSLEM urarja ali finomehanika ali ženskega mlajših let iz področja stroke. Pismene ponudbe pod »Dobro plačilo«.

RAZNO

GARAZO v bližini okolici Kerkove ulice, Dolgo polje, vzajem v najem. Plačam tudi v preji. Ponudbe na naslov: Tožupane, Kersnikova 8, Celje.

ZLAT moški pristan srno nak Tel. (063) 21-325 od 19. do 3 ure).

ZGANJE skuham iz svežega soka. Kdor ima dobro posodo i kuhanje, se na javi na naslov: M.R., upokojenec, Trg svob. da 3, Celje.

ZAMENJAM kombi fiat 750, letnik 72 za fiat 750 ali zastav 1300. Edvard Cenc, Store 76.

PREVZAMEM starejšo osebo vso osebno, če mi nudi odkup hiše v bližini Celja. Pod šifro »Zelim te osrediti«.

OGREVANO garažo v Grčarje ulici oddam. Ponudbe pod »G rakas«.

NAGRADO 1000 din dam tistemu ki mi kredit v višini od 10.000 do 15.000 din zamenja za gotovo vino. Ponudbe pod »1000 din«.

POSESTVO ob cesti dam v najem blizu avtobusne postaje Franci Mežner, Pristava 7, Vojniku, Kobilak 4, Vojnik.

PERUTINARJI! Izkoristite na prodajo trimesečnih rjavih ja kic, odličnih nesnic, katere vs nudi vsak dan popoldne Valnica, Smarjeta, Skofja vas, telefon 25-276. Za obisk se p poročamo!

Razpisna komisija

Obrtnega podjetja »KOVINAR« Vitanje

razpisuje

na podlagi 14. člena Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih v združenem delu prosto delovno mesto

STROŠKOVNEGA KNJIGOVODJO

za to delovno mesto so potrebni naslednji pogoji:

- končana ekonomska srednja šola z enim letom prakse ali
- kakršna koli druga srednja šola in 5 let delovnih izkušenj na tem delovnem mestu
- za zasedbo delovnega mesta so potrebni še naslednji splošni pogoji:
- da je državljan SFRJ
- da ni kaznovan ali v kazenskem postopku
- da je družbenopolitično neoporečen

Kandidati naj pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi pošljejo na naslov: Razpisna komisija delovne organizacije »Kovinar« Vitanje.

ZAPOSILITEV

V UK vzajem vajenca in vajenke, iščem žensko za oskrbo staršev. Tomažin, Klobučarstvo, Celje, Tomšičev trg 17.

air tours
yugoslavia

in

Izletnik

Celje

TOZD turistična agencija, Stanetova 2 — Celje

vas vabita

BREZPLAČNO LETOVANJE ZA OTROKE DO 7 LET

- v hotelih v Njivicah od 21. 8.
- v hotelih v Medulinu od 1. 9.
- v privatni namestitvi Supetar od 18. 8.
- v hotelih Lotos — Poreč, če letujejo v spremstvu dveh odraslih oseb
- od 25. 8. znižana cena v Palmi Supetar
- ugodne cene v hotelih Olympia in Punta v Vodicih, hotel Uvala Scott v Kraljevici in hotelih Strunjan

Izletnik pa je za vas pripravil:

- izlet na Bodensko jezero, posebnost MAINAU »otok cvetja«, znameniti RENSKI SLAPOVI, kneževina LIECHTENSTEIN in letovišče DAVOS, od 21. do 24. 8. 1976
- izlet na CHIEMSEE, s slavnostnim koncertom v dvorcu HERRENCHIEMSEE, KRALJEVO JEZERO in MÜNCHEN, od 28. do 30. 8. 1976
- izlet v ČESKE BUDEJOVICE, ogled »lovske razstave«, vključen ogled lovskega dvorca KONOPISTE in PRAGE, od 5. do 8. 9. 1976
- letovanje na toscanskem otoku ELBA, spoznali boste tudi »čudežni trg« v PISI in »znamenito« SIE-NO, od 5.—11. 9. 1976
- izlet na tradicionalno prireditev »OKTOBER-FEST« v MÜNCHEN, od 23. do 25. 9. 1976

merx kava

izbrana
za
vas

KRONIKA

POROKE

CELJE
Poročilo se je 10 parov, od teh: PAVČNIK ROMAN in JEZ ZOFIJA, oba iz Celja; LAJH ZLATKO in GRACNER FRANCISKA, oba iz Sentjurja pri Celju; ZALOŽAR MARJAN in ČATER MILENA, oba iz Celja.

ZALEC

Poročila so se trije pari, med njimi: SMREKAR ALOJZ iz Ljubljane in PERTOVT ANA iz Dobrteše vasi; MIKLAVŽIN BRANIMIR iz Vrblja in ZAGOZEN JOŽICA iz Laškove vasi.

SMRTI

CELJE
MULEJ ELIZABETA, 77, Vrbovo; FIJOLIC MAKS, 84, Globočje; NOVAK JULIJANA, 51, Prevrta; KALIOPE IVAN, 76, Migojnice; CIZEL OLGA, 26, Stranje; BELEJ MATEVŽ, 83, Celje; KNEZ ZOFIJA, 60, Sevnica; JELENKO FRANC, 63, Vitanje; SIMEK JOSIP, 78, Morgečana; DIMEC Marija, 80, Smartno v Rožni dolini; CRNKOVIC URSULA, 66, Kočevje; PODPEČAN Marija, 65, Zalec; NAGLIC IVAN, 43, Ljubecna; LESNIK KAROL, 68, Zadobrova; PETRAK VIKTORIJA, 44, Krapina; PIŠTULIC ANTE, 76, Split; URH Marija, 80, Blanca; GERM JOŽE, 79, Slovenske Konjice.

ZALEC

KOVSE LUDVIK 45, Janškovo selo; HRIBERSEK ALBIN, 73, Sempeter; KELHAR KONRAD, 43, Zabukovica.

KINO

UNION:
do 29. avgusta francoski barvni film »Specijalni oddelci«;
od 30. do 31. avgusta ameriški barvni film »Spolno osveščenje«;
od 1. septembra dalje japonski barvni film »Vihar na Pacifiku«.

METROPOL:
26. avgusta se ob 16. in 18. uri ameriški barvni film »Serif na divjem zahodu«, ob 20. uri pa ameriški barvni film »Paton, železni general«;
od 27. do 31. avgusta vse tri predstave (ob 16.30, 18.30 in 20.30 uri) italijansko-ameriški barvni film »Super Diabolik«;
od 31. avgusta do 2. septembra ameriški barvni film »Detektiv Mc Q«.

DOM IN LETNI KINO:
26. avgusta še ameriški barvni film »Tiger in lepote«;
od 27. do 29. avgusta ameriški barvni film »Črnoobraza pošasta«;
od 30. do 31. avgusta francoski barvni film »Nasledniki«;
od 1. septembra dalje ameriški barvni film »Tudi angeli ljubijo fiziolo«.

TV SPORED

NEDELJA
8.50 Poročila (Lj)
8.55 Za nedeljsko dobro jutro: Dolenjski in kostanjevski očet, barvna oddaja (Lj)
9.20 625 (Lj)
9.40 D. Guardamagna: Puccini — barvna nadaljevanja (Lj)
10.45 Otroška matineja: Catch Kandy, Gedi raček, barvni oddaji (Lj)
11.55 Mosaik (Lj)
11.30 Ljudje in zemlja (Lj)
12.30 Poročila (do 12.35) (Lj)
NEDELJSKO POPOLNE:
Igre brez meja, evrovizijska oddaja Pigele-fagole II. del — ponovitev Okrogli svet
Risanika
Moda za vas
Poročila
17.40 Doc — barvni film (Lj)
18.15 Risanika (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 S. Karanović: Na vrt na nos — barvna nadaljevanja TV Beograd
20.50 Barvna propagandna oddaja (Lj)
20.55 Skrivnosti Jadrana (Lj)
21.35 Sportni pregled (Lj)
22.10 TV dnevnik (Bgd)

Oddajniki II. TV mreže:

18.30 TV dnevnik (Bgd)
20.00 Zabavno glasbena oddaja (Bgd II)
21.30 Črna izjava — celovečerni film (Bgd II)
PONEDELJEK
17.40 Obzorik (Lj)
17.55 Radiovedni slovoček — otroška oddaja (Lj)
18.30 Mosaik (Lj)
18.35 Odločeno (Lj)
18.45 Mladi za mlade (Sk)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Glasbeni: Raimonda — barvna oddaja (Lj)
21.10 Kulturne diagonale (Lj)
21.40 Mosaik kratkega filma (Lj)
22.00 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

18.15 TV dnevnik (Zg)
18.35 TV koledar (Zg)
18.45 Mladi za mlade (Sk)
19.30 TV dnevnik (Sa-Zg II)
20.00 Sportna oddaja (Bgd II)
20.30 Feljton (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.20 Celovečerni film (do 22.50) (Bgd II)

TORISK

17.00 Kmetijska oddaja TV Zagreb, posnetek (Lj)
17.45 Obzorik (Lj)
18.00 Trapallo HH 33 — otroška oddaja (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 Otklet Lesne industrije — barvna oddaja (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Mednarodna obzorja (Lj)
20.50 Propagandna oddaja (Lj)
20.55 H. Pallada: Kmetije, bombe in oblast (Lj)
22.25 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Pionirji fotografije (Zg)
18.15 Izobraževalna oddaja (Zg)
18.45 Narodna glasba (Bgd)
19.30 TV dnevnik (Bgd-Zg II)
20.00 TV drama (Zg II)
20.55 24 ur (Bgd II)
21.15 Zabavno glasbena oddaja (Bgd II)
21.45 Svet, ki izginja (do 22.35) (Zg II)

SREDA

17.55 Obzorik (Lj)
18.10 Po sledih napredka — barvna oddaja (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 Glasbeni amaterji (Sa)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Film tedna: Priznanje rojstnega dne, barvni film (Lj)
22.00 Miniature: Vivaldi: Stiri letni časi — Pomlad, barvna oddaja (Lj)
22.10 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Daljnogled (Bgd)
18.15 Znanost (Bgd)
18.45 Glasbeni amaterji (Sa)
19.30 TV dnevnik (Zg II-Sa)
20.00 Mandy, celovečerni film (Zg II)
21.30 24 ur (Bgd II)
21.45 Dokumentarni film (do 22.36) (Zg II)

ČETRTEK

16.15 Nogomet Sioboda : Dinamo, prenos (Sa) v odmoru Propagandna oddaja
18.10 Obzorik
18.15 Ra — II. del dokumentarnega filma (Lj)
19.15 Risanika (Lj)

19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Najvažnejši dan življenja — barvna oddaja (Lj)
21.00 Kam in kako na oddih (Lj)
21.10 Četrtekovi razgledi (Lj)
21.40 TV dnevnik (Lj)
21.55 Iz koncertnih dvoran: Sostakovski: Simfonija, barvna oddaja (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Na črko, na črko (Bgd)
18.15 Dokumentarni film (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 O. David: Pesem (Bgd II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.20 Dokumentarni film (Bgd II)
22.00 Pomenja (do 22.15) (Zg II)

PETEK

18.00 Obzorik (Lj)
18.15 Catch Kandy, serijski barvni film (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 Slovenski rock: Skupina Predmestje in

Branka Kranec, barvna oddaja (Lj)
18.15 Risanika (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
20.00 Propagandna oddaja (Lj)
20.05 Kako pa kaj oče, barvna humoristična oddaja (Lj)
20.30 Propagandna oddaja (Lj)
20.35 Dinar — kam in po kaj — barvna oddaja (Lj)
21.05 Barvna propagandna oddaja (Lj)
21.10 Kojak — serijski barvni film (Lj)
22.00 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Pahljača (Bgd)
18.15 Turizem (Zg)
18.45 Glasbeni studio (Zg)
19.05 Kulturni pregled (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg II-Bgd)
20.00 Gost urednik: Jara Ribnikar (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.15 Glasbena oddaja (do 22.15) (Bgd II)

SOBOTA

15.55 Nogomet Olimpija : Velež — prenos v odmoru Propagandna oddaja (Lj)
18.10 Obzorik (Lj)
18.25 Disneyev svet — barvna oddaja (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Desiré — barvni film (Lj)
21.45 Moda za vas (Lj)
21.55 Prodali so jih milijon: The Degrees, Dana — barvna oddaja (Lj)
22.40 TV dnevnik (Lj)
22.55 625 (Lj)

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

Oddajniki II. TV mreže:

18.30 TV novice (Bgd II)
18.45 Sedem dni (Bgd II)
19.05 Risanika (Bgd II)
19.30 TV dnevnik (Zg II-Sa)
20.00 Dinar — kam in po kaj? — oddaja TV Ljubljana (Bgd II)
20.30 24 ur (Bgd II)
20.55 Glasbena oddaja (Bgd II)
21.25 Zabavna oddaja (do 21.55) (Bgd II)

PROMETNE NESREČE

190.000 DINARJEV SKODE
Skozi Spodnji Gabernik pri Podplatu je vozil s tovornjakom s prikolico JOŽE SKOP, 24, iz Bizeljskega. Nenadoma so mu odpovedale vse zavore, zato je zapeljal v desno na travnik, kjer se je dvakrat prevrnil in obstal na desnem boku. Naloženo je imel Marlesovo hišo, ki se je pri tem uničila, tako da je škoda za okoli 190.000 dinarjev.

S PONIJEM V AVTOMOBIL

V dvojnem ovinku v Tmavljah sta se srečala voznik osebnega avtomobila JOHANNES ESTERER, 60, iz Graza in voznik kolesa na pomožni motor DJURICA SUBIČ iz Celja. Ker je Subič zapeljal preko sredine na ozki cesti, je oplazil ob avtomobil in nato padel po vozišču ter se lažje poškodoval.

HUDA NESREČI V LOČICI
Voznik tovornjaka DRAGO MUŽIČ iz Humna na Sutli je v levem ovinku

v Ločici pri Vranskem prehitel nek tovornjak in pri tem zapeljal avtomobil, saj je iz nasprotnne smeri pripeljal z osebnim avtomobilom in s prekoračeno hitrostjo ANTON HERZIC, 44, iz Nemčije. Herzic je močno zavrl, pri tem pa ga je zaneslo v levo in tako je trčil v tovornjak, katerega je zblo s ceste, osebni avtomobil pa je obstal na robu cestišča. Na kraju nesreče je umrl sopotnik v osebnem avtomobilu JOŽEF VIDMAR, 51, iz Kovače vasi pri Slovenski Bistrici, med prevozom v bolnišnico pa voznik Mužič. Tri sopotnice so hudo poškodovane, materialno škoda pa cenijo na okoli 310.000 dinarjev.

PESEC NA CESTI

IVAN POSPEN, 22, iz Zabukovice je vozil iz Zalca proti Sempetru, ko je nenadoma z njegove leve strani blizu gostilne Cas v Zalcu prečkal tik pred njim cesto 66-letni MATEVŽ ZAJSEK iz Pongraca. Voznik je pešca zbil na desno stran na travo ob cesti, kjer je obležal hudo poškodovan, že med prevozom v celjsko bolnišnico pa je umrl.

VZTRAJNA

SILCO KAJTNA iz Šempetra se je peljal z neregistriranim motorjem iz Dobriča proti Polzeli s sopotnikom IVANOM ŠUMLEKOM, 20, iz Dobriča. Že po nekaj metrih pa sta padla in Kajtna se je poškodovala, saj mu je tekla kri iz ust. Zamenjala sta sedeže in tako je Šumlek, ki je upravljal motor, že v prvem ostrem ovinku zapeljal v desno s ceste, kjer sta oba padla, kljub temu pa še nadaljevala vožnjo proti Polzeli. V križišču s cesto, ki pelje na goro Oljko, pa je težko poškodovani Kajtna padel z motorja (kasneje so ga prepeljali v celjsko bolnišnico), Šumlek pa se je odpravil proti domu.

HUDE POSKODBE

DANICA PENIČ, 20, iz Jezerskega je pripeljala v dvojni ovinek pri odcepu ceste proti Storam prehitro, zato jo je pričelo zanašati. Najprej je trčila v levi bok osebnega avtomobila, s katerim je iz nasprotnne smeri pripeljal FELIKS SMOLA, 56, iz Celja, nato pa še čelno v osebni avtomobil, ki je pripeljal za Smolo, vozil pa ga je BOJAN KOROŠEC, 26, iz Celja. Pri nesreči sta se hudo poškodovani Peničeva in njena sopotnica, lažje poškodbe pa imajo voznik Korošec in dve sopotnici v njegovem avtomobilu. Škoda je za 50.000 dinarjev.

UTRUJEN JE BIL

Iz smeri Levca je pripeljal na Ljubljansko cesto v Celju z osebnim avtomobilom MIROSLAV FREITAG, 21, iz Zg. Hudinje pri Celju. Nenadoma je namreč zapeljal na pločnik in trčil v električni drog ter si pri tem zlomil levo podlaktico. Do nesreče je verjetno no prišlo zaradi utrujenosti, saj se je nesreča zgodila ponoči, ob 2.20 uri.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta

Antona Doberska

Masjakovega ata iz Blatnega vrha

se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, darovanje vencev in cvetja in spremstvo na zadnji poti. Najlepša hvala tudi duhovniku gospodu Ropasu iz Planine, predsedniku krajevne skupnosti Viližu Krajncu in Francu Cerjaku za poslovilne besede. Iskrena hvala tudi vsem sosedom za nesebično pomoč v tem času.

Zalujoči:

žena Marija, sinova Franci in Tonček, hčerka Zofka z družino in drugo sorodstvo.

TURISTIČNA INDUSTRIJA — JUŽNI JADRAN (1)

„ČUDEŽ“ BABINEGA KUKA

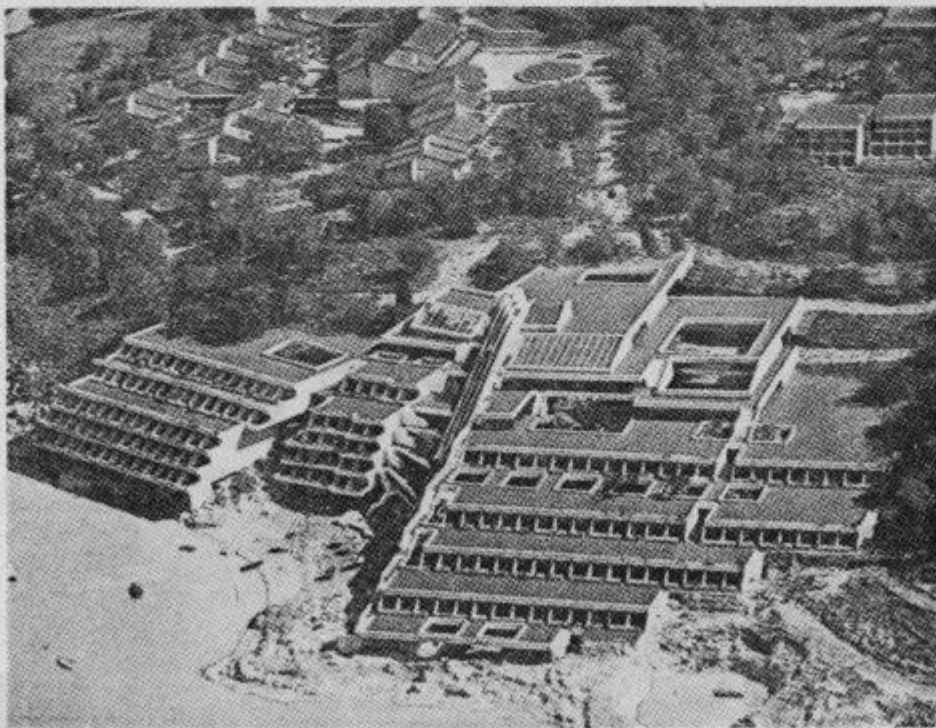
Babin kuk. Kaj je to? To je bil do predlanskim z grmovjem in robidovjem poraščen rt, ki se je zagozdil v morje med Gružem in Lapadom pri Dubrovniku. Nekoč je bil to raj za koze, galebe, kuščarje in samotne kopalce, ki so se podali čez čeri in skašne gmote v zatišje pred pogledi radovednih turistov in domačinov. Danes je Babin kuk pojem turistične industrije na dubrovniški rivieri. Štirje hotelski kompleksi »Prezident«, »Argosy«, »Tirena« in »Plakir« so zasidrani v živo skalo tega ves dan s soncem obsijanega polotoka. Od 9.000 postelj, kolikor jih nudi samo dubrovniško gostinsko turistično podjetje v 32 hotelih, jih ima TOZD »Dubrava«, se pravi Babin kuk, čez 2.000.

Kaj je tako »čudežnega« na Babinem kuku? Marsikaj.

To, na primer, da odstopa od vsakršnih tradicionalnih predstav klasičnega hotelirstva. Vsak kompleks razvejanih stavb je mestece zase. V

J. KRAŠOVEC

dvajsetih dneh bivanja gost nikoli ni prisiljen ponovno sestiti v isti ambient. Kar naštejmo nekaj takih posebnosti, ki so vključene v ambient štirih hotelov poleg vrste plaž ob morju: tu je butik, folklorni klub, trgovine vseh

Eden od štirih hotelov na Babinem kuku — hotel »Prezident«.

HUMOR

Oče sporoči uredništvu časopisa senzacijo:

»Moja žena je danes ponoči rodila peterčke.«

Urednik na drugi strani žice ne sliši dobro:

»Kako? Bi lahko to ponovili?«

»Da bi ponovil? Ali ste ob pamet?«

Dve policaja morata iti aretirati nevarnega gangsterja. Pred vhomom v hišo pravi starejši:

»Pojdi naprej in si ne delaj nobenih skrbi — maščevan boš!«

Recept za omleto v škotski kuharski knjigi:

»Sposodiš si tri jajca, 30 dkg moke...«

Petrček vpraša mamo: »Mamica, ali je res tista vaza v dnevni sobi že zelo stara?«

»Res sinko. Velika družinska dragocenost je, ki se prenaša z generacije na generacijo.«

»Hm, potem ti moram pa sporočiti, da se bo z mojo generacijo to nehalo.«

vrst, teniška igrišča, vinska klet, pivnica, restavracije, jazz-klub, odprto kopališče, v treh hotelih pokrita notranja kopališča z gredo morsko vodo v bazenih, potovalna agencija, informacijski biro, velik frizerski salon, draguljarna, ribja restavracija, whisky-bar, specializirane restavracije z domačimi specialitetami, picerija, skratka vse...

Vstop na območje hotelskih objektov je prost. Kje je potem zasebnost za hotelske goste? Ta se začne pri vratarju v stanovanjske prostore in neha v restavraciji za goste s polnim pensionom.

Babin kuk so projektirali: Edward Durell Stone in com. iz New Yorka in zagrebški Centta 51 z inž. arh. Venceslavom Richterjem na čelu. Dejansko je projekt za naše pojme še nenavaden, delan velikopotezno, kakor bi rekli

Dalmatinci, »sa punom šakoma«. Koliko je stal? Nihče mi ni znal (ali hotel) natanko povedati. Kompleks je financirala mednarodna banka v projekt razvoja južnega Jadrana, deloma tudi domače banke in podjetja iz Dubrovnika.

»Drugi čudež« je, da so bili objekti zgrajeni v nepolnih dveh letih. Poleg glavnih izvajalcev je v gradnji in opremljanju sodelovalo okoli 90 kooperantov, med njimi celjsko »Tapetništvo«, ki je opremilo hotele z vsemi neserijskimi izdelki svoje stroke.

Opisati Babin kuk je težko. Je klimatiziran tudi navzven, tako da ob največji pripeki čez sprehajalne hodnike, trge med objekti in stopnišča pihlja umeten vetrič.

Šef prodaje Anica Radić je v kratkem razgovoru povedala, da je letošnja otvoritev

Babinega kuka bila umestna, čeravno okoli objektov še delajo vrtnarji, čeravno tu in tam še ropoče pnevmatski sveder za vrtanje skal, čeravno še vsi prostori niso popolnoma opremljeni. Zato je ta objekt A kategorije šel v sezono s cenami B kategorije.

Trenutno gradijo še gospodarski center za vse štiri hotele, kjer bodo pripravljali napol gotova jedila, kjer bodo pralnice, likalnice, skratka vsa servisna dejavnost, gradijo pa tudi trgovski center, ki bo za več TOZD opravljal na bavo, intendantsko službo.

V Babinem kuku trdijo, da so z gradnjo te vrste hotelov, ko gostu ni treba iti izven hotelskega območja, razen na ogled mestnih znamenitosti in prireditvev, razbremenili Dubrovnik. Pa najbrž ni res.

Toda o tem posebej!

KJE BO ZATRESLO JUTRI?

STRAH NA JAPONSKEM

- Tokio ni varen
- Vsak dan trije potresi
- Razpoka pod New Yorkom

Koco Kimura je bivši predstojnik Seizmološke agencije Japonske. Bivši, ker je pred nekaj meseci odšel v pokoj. Odšel pa ni samo v pokoj, temveč tudi v Tokia:

»Pobegnil sem iz Tokia in mislim, da bi naredil tako tudi mnogi drugi, če bi vedeli za nekatera dejstva, je dejal.

x

Po katastrofalnem potresu na Kitajskem, ki je naše nepripravljene sicer izredno izkušene kitajske strokovnjake, je povsem razumljivo zavladal precejšen strah tudi med Japonci. »Čprav zemlja miruje pa lahko okupoševanju statistike in geografije predvidevamo, da ne bo presenečenje, če v bližnji prihodnosti prizaden našo deželo hud potres,« je izjavil znan japonski seizmolog.

Na to, da na Japonskem resnično vlada strah pred silovitim potresom, opozarja tudi uvodnik tokijskega časopisa Yomiuri Shimbun:

»Obstaja možnost, da bo Japonsko prizadel potres med sedmo in osmo stopnjo po Richterjevi lestvici, japonska mesta — njihova kronična bolezen je proneseljenost — pa nimajo nikakršnih varnih mest za možno evakuacijo prebivalcev!«

Tako časopis!

x

Toda takšna opozorila so »zasejala semex«. Odgovor ne službe že zbirajo najrazličnejše rezerve tako v denarju, hrani in predvsem v zdravilih, da bi vse to bilo pri roki v primeru potrebe. Japonski strokovnjaki proučujejo možnosti gradnje posebnih zaklonišč, toda ideja ni osvojila prebivalcev. Bolj utrjeno je prepričanje, da zaklonišča v prenaseljenih mestih ne bi imela po trebnega efekta. Ze vse leto razmišljajo strokovnjaki — in delajo načrte — o preselitvi pomembnih državnih ustanov in zavodov v manj naseljena predmestja.

Danes živi v Tokiu 11 milijonov ljudi. Leta 1923 je bilo nekaj manj kot štiri milijone. In to leto je potresu na območju Tokio-Jokohama bilo 142.000 mrtvih.

Japonska je tudi sicer dežela, v kateri so potresi povsem »domači in vsakodnevni«, saj ne mine dan, da občutljive naprave ne bi zabeležile najmanj treh sunkov. Zato je razumljivo, da številni strokovnjaki preučujejo najboljše možnosti za zavarovanje.

Strah pred možnim potresom pa ni obšel tudi Združenih držav Amerike.

Charles Richter (znanstvenik, čigar ime nosi lestvica z jakostnimi stopnjami potresnih sunkov) je izjavil: »Ze prihodnje leto bi lahko močan potres prizadel južni del Californije, zelo verjetna pa je tudi možnost potresa v New Yorku.«

Pod New Yorkom, na steni, kjer se je dvignilo vele mesto, se skozi Manhattan vzdolž Štirinajste ulice razteza razpoka. Na občutljivem območju se rahaja tudi San Francisco, zato je zaskrbljenost toliko večja. Ameriški strokovnjaki so že predlagali Kongresu povečanje sredstev za sanacijo posledic možnih potresov in sredstev, ki bi omogočila intenzivnejše delo na metodah predvidevanja časa in lokacije potresov. Postavili so tudi zelo pogumno trditev: v desetih letih bi bila med tola tako popolna, da bi lahko ugotovili kraj, čas in tudi posledice potresa.

Trenutno pa — dokler metode še ni — je najboljša zaščita: popolno upoštevanje predpisov o potresno varni gradnji!

Londona najbrž ne smeš, pa tudi ne moreš zapustiti, če ne obiščeš prej znanega londonskega Soha. Tu se odvija življenje podnevi in ponoči, tu ni važno, kdo si in od kod si, Soho je pravi pravcati Babilon.

Svojo pravo podobo pa dobi Soho z nočjo. Takrat zaživijo vsi nešteti svetlobni napisi, iz vseh lokalov in stojnic se razlega glasba, ki jo navadno zaznaš kot mešanico dveh, treh različnih. Iz majhnih restavracij diši po indijski, korejski, italijanski in kdo bi vedel kakšni kuhinji še. Na vogalu prepeva in igra na kitaro mladočim mlad fant, nekaj korakov naprej igrajo trije starčki dober dixieland in spet dalje pleše sredi ceste mlado dekle balet. Nihče ne sprašuje zakaj, komur je všeč, postoji in prisluhne in gleda, kogar ne zanima, gre svojo pot dalje.

LONDONSKO POLETJE

III. NADALJEVANJE

In če si že v Sohu, najbrž ne moreš mimo vseh tistih številnih majhnih »shopov«, ne da bi pokukal v katerega. Po večini v njih prodajajo oblačila, dodatke ali londonske sponinke. Med oblačili so

v glavnem lahke poletne stvari, največ potiskanih majic, oblek, bluz in drugih tunik, kri! in seveda jeansa. Razen originalnih kavbojk je iz jeansa sešito vse: obleke, krila in bluze, še celo kopalke. Seveda

včasih pri izdelkih iz Soha ne moremo govoriti o lepoti in okusu, toda v glavnem so stvari domiselne, prijetne in seveda kar se da originalne. Tu prevladuje tudi sicer v Londonu zelo priljubljen orientalski slog. Oblačila in vsi izdelki so oblikovani v folklornem stilu. Temnopolti prodajalci Indijci in drugi, ponujajo k takšnim oblačilom tudi vse dodatke v tem stilu, ki se edini lepo ujemajo. To so lesene, kovinske ali slonokoščene zapetnice, prav takšne ogrlice, ravni nizki usnjeni sandali z jermenci, torbe in vse drugo. Skoraj vse lahko izbereš na istem mestu in vse se vedno ujema med seboj.

To je prav gotovo moda, to so oblačila, ki v prvi vrsti pripadajo mladim. In obenem je to tisti način oblačenja, ki se je rodil v sproščenem in svobodnem načinu življenja.

STAŠA GORENŠEK